

Tartu Ülikool
Sotsiaalteaduskond
Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut

**KORVPALLIAJAKIRI BASKET EESTI SPORDIAJAKIRJANDUSE
KONTEKSTIS**
Bakalaureusetöö

Sten-Erik Unt
Juhendaja: Peeter Vihalemm, PhD

Tallinn 2009

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Teoreetilised ja empiirilised lähtekohad.....	5
1.1. Ülevaade spordiajakirjanduse arengust Eestis 1998-2008	5
1.2. Ülevaade spordiajakirjanduse lugejaskonnast.....	11
1.3. Ülevaade korvpallihuvist teiste spordialadega võrreldes	19
1.4. Basketi arengulugu.....	25
1.5. Uurimisküsimused.....	29
2. Metoodika ja valim.....	30
2.1. Kontentanalüüs.....	30
2.2. Proovikodeerimise kokkuvõte.....	32
2.3. Ekspertintervjuud	35
3. Basketi kontentanalüüsi tulemused	37
4. Ekspertintervjuude tulemused	50
5. Diskussioon ja järeldused	65
Kokkuvõte	76
Summary.....	78
Kasutatud kirjandus	80
Lisad	83
Lisa 1 – Korvpalliajakiri Basket esimese numbriga	83
Lisa 2 – Korvpalliajakiri Basketball esimese numbriga	83
Lisa 3 – Kvantitatiivse sisuanalüüsi proovikodeerimine	84
Lisa 4 – Kvantitatiivse sisuanalüüsi kodeerimisjuhend.....	87
Lisa 5 – Eesti spordiajakirjandusväljaanded aastatel 1998 – 2008	89
Lisa 6 – Eesti spordiajakirjanduse lugejad aastatel 1979 – 2008.....	109
Lisa 7 – Intervjuud.....	112

SISSEJUHATUS

Käesolev bakalaureusetöö uurib Eesti spordiajakirjandust ning selle võimalikke arenguid. Bakalaureusetöö jätkab seminaritöö „Korvpalliajakiri Basket“ uurimisega alguse saanud Eesti spordiajakirjanduse vaatlemist. Uurimistöö peamiseks ajendiks on bakalaureusetöö autorile juhuslikult kätte sattunud TNS Emor Eesti Meediauuringu raportid ning sealt leitud fakt, et raportites figureerinud kolmest spordiväljaandest kahe loetavus on viimastel aastatel lausa katastroofiliselt vähenenud. Nii vähenes ainult 2007. aasta jooksul TNS Emor Eesti Meediauuringute järgi spordiajakirja Sporditäht loetavus 60% ja Eesti Päevalehe vahel ilmuva Spordilehe loetavus 31%.

Kas Microsofti juhi Steve Ballmeri ennustus, et aastal 2018 ei ilmu enam ühtegi ajalehte ega ajakirja paberil on Eesti spordiväljaannete jaoks täitumas?

Sporditähe ja Eesti Päevalehe vahel ilmuva Spordilehe suure languste kõrval on TNS Emor Eesti Meediauuringu raportites aga üks spordiväljaanne, mille loetavus 2007. aasta jooksul vastupidiselt konkurentidele hoopis 30% kasvas – see on Eesti Korvpalliliidu ja kirjastaja Olliwood OÜ koostöös 2006. aasta veebruarist ilmumist alustanud eestikeelne korvpalliajakiri Basket.

Miks korvpalliajakirja Basket lugejaskond kasvas, samal ajal kui ülejäänud spordiväljaannete lugejaskond kahanes? Mis on Eesti spordimeedia suurim probleem? Milline on Eesti spordiväljaannete tulevik? Kes on Eesti spordiajakirjanduse lugejad? Nendele ja veel paljudele Eesti spordimeediat puudutavatele küsimustele uurimistöö vastuseid otsibki.

Antud töö peamine eesmärk on korvpalliajakirja Basketi kõrval uurida Eesti spordiajakirjandust laiemalt. Eesmärgi täitmiseks ja püstitatud uurimisküsimustele vastuste saamiseks kasutas autor meetoditena ekspertintervjuusid spordiajakirjanduse juhtfiguuridega ning kontentanalüüsi korvpalliajakirja Basket lähemaks uurimiseks.

Spordiajakirjanduse üldiste tendentside uurimise kõrval on töö autori hinnangul äärmiselt oluline uurida ka korvpalliajakirja Basket. Esiteks seetõttu, et paremini mõista 2007. aasta lugejaskonna kasvu taga olevaid tendentse. Miks Basketi loetavus kasvas, samal ajal kui

teistel TNS Emor Eesti Meediauuringu raportites pääsenud spordiväljaannetel langes? Teiseks on Basketi uurimine vajalik loomulikult ka arhiveerimise eesmärgil- tunneb ju Eesti spordiajakirjandusmaastik mitmeid väljaandeid, mis on tänaseks kahjuks kuulsusetult igavaseks unustustehõlma vajunud. Uurimistöö autorile on täiesti mõistetamatu, miks pika ajalooga Eesti spordiajakirjandust seni niivõrd vähe, kui üldse korralikult uuritud on.

Lisaks ekspertintervjuudele spordiajakirjanduse juhtfigureide ja korvpalliajakirja Basketi sisuuuringule teostas autor Eestis spordiväljaannete kaardistamise eesmärgil Rahvusbibliograafia Perioodika kaasabil viimase kümne aasta Eesti spordiväljaannete koondtabeli. Veel annab bakalaureusetöö ülevaate ka Eesti spordiajakirjanduse lugejaskonnast- viimaseid TNS Emor Eesti Meediauuringu nimekirja pääsenud spordiajakirjanduse väljaandeid erinevatest aspektidest analüüsis ja mitmeid varasemast ajajärgust teostatud uuringuid appi võttes koostas autor ka Eesti spordiväljaannete lugejaskonna tabeli.

Uurimistöö autori informatsiooni kohaselt ei ole varasemalt Eestis ühtegi nii laiaulatuslikku spordiajakirjanduse uuringut läbi viidud, vähemalt avalikkuseni jõudnud uuringut. Tartu Ülikoolis on spordimeediat küll uuritud, kuid käesoleva bakalaureusetöö seisukohast pakuvad need tööd pigem huvitavat taustainfot. Tähelepanuväärsemaid Tartu Ülikoolis teostatud spordimeediauuringuid on autor töö teoreetilises osas ka kasutanud.

Seega oleks töö Eesti spordiajakirjanduse laiaulatuslikumaks kaardistamiseks justkui teerajajaks antud valdkonnas. Uurimistöö autori unistuste kohaselt kujuneb sellest põgus sissejuhatus edasistele tunduvalt mahukamatele uuringutele.

Esimeses osas teen ülevaate spordiajakirjanduse arengust viimase kümne aasta jooksul, kirjeldan spordiajakirjanduse lugejaskonda, annan ülevaate korvpallihuvist teiste spordialadega võrreldes, tutvustan Basketi arengulugu ning toon välja peamised uurimisküsimused. Teises peatükis kirjeldan bakalaureusetöös kasutatud meetodikat. Kolmandas peatükis annan ülevaate kontentanalüüsi ja neljandas ekspertintervjuudega saadud tulemustest. Töö lõpetavad järeldused ja diskussioonid ning kokkuvõte, mille käigus annan ülevaate ka saadud tulemustest ja teen nende põhjal järeldused.

1. Teoreetilised ja empiirilised lähtekohad

Bakalaureusetöö teoreetiline osa vaatab Eesti spordiajakirjanduse arengut aastatel 1998-2008. Teeb ülevaate spordiajakirjanduse lugejaskonnast, näitab korvpallihuvi mõõtmeid teiste spordialadega võrreldes, tutvustab Basketi arengulugu ning toob välja peamised uurimisküsimused

1.1. Ülevaade spordiajakirjanduse arengust Eestis 1998-2008

Teadaolevalt hakkas üksikuid spordisõnumeid eestikeelsetesse päevalehtedesse tilkuma juba meie sajandi algusaastatel. Loomulikult jälgiti kõigepealt Lurichi, Abergi, Hackenschmidti ja veel mitme elukutselise maadleja võidukaid etteasteid kogu maailmas. Tasapisi ajalehede haare laienes ning 1914. a jaanuaris jõudis Tõnu Võimula esimese eestikeelse spordiajakirja «Jõu Ilm» esimese numbri trükkimiseni (Koik 1997).

Eesti Spordiajakirjanike Liidu (ESÜ) üks asutajaliige Lembit Koik käsitles oma Postimehes ilmunud artiklis „Spordiajakirjanikel kaks tähtpäeva“ (1997) põgusalt ka möödunud sajandi esimeses pooles Eesti spordiajakirjanduse ajalugu. Koik (1997) märkis, et regulaarse spordiinfo avaldamine lehtedes ja spetsiaalse spordiväljaande asutamine algas kohe pärast Vabadussõda. Nii hakkas 1920. aastal ilmuma ajakiri Eesti Spordileht. 1950-ndate aastate keskpaigaks oli aga juba igal endast lugupidaval ajalehel oma sporditoimetus.

Kuigi ka paljudel ajalehtedel oli oma sporditoimetus, oli autorile teadaolevalt Nõukogude perioodil Eesti ajakirjandusmaastikul vaid kaks üldtuntud spordiväljaannet. Nendeks oli 1940. aastal alustanud spordiajakiri Kehakultuur ja 1957. aastal alustanud ajaleht Spordileht.

Vihalemma ja Kõutsi (2004) järgi muutus Nõukogude perioodil ajalehede ja ajakirjade arv ning struktuur vähe. Nii ilmus 1945-1955 Eestis ainult kümme ajakirja. Uusi ajakirju hakkas ilmuma 1956-1958, mil asutati 11 ajakirja ja mille järel ajakirjade süsteem jäi paarikümneks aastaks muutumatuks. Aastatel 1960-1980 tulid juurde vaid Täheke ja venekeelne kirjandusajakiri Tallinn ning ega selle järelgi palju muutusi olnud – Teater. Muusika. Kino hakkas ilmuma 1982.a., Aja Pulss 1958, Vikerkaar 1986.

Sama tendents valitses põhimõtteliselt ka ajalehtede puhul (Näiteks 1985.a. oli Eestis 45 ajalehte) Kuna ajakirju ja ajalehti oli nende asutamise keerukuse tõttu vähe, siis kasvasid nende tiraažid kiiresti. Nii oli näiteks Vihalemma ja Kõutsi (2004) järgi Spordilehel tiraaž 1985. aastaks 63 000 ning Kehakultuuri trükiarv 14000.

Trükisõna tiraažid hakkasid alates 1991.aastast tugevasti langema, stabiliseerudes Eesti Naise, Eesti Looduse, Horisondi, Loomingi puhul 10-12 korda, Vikerkaare puhul isegi ligemale 30 korda madalamal tasemel 1990. aastaga võrreldes. Mitmed nõukogudeaegsed üldlevinud ajakirjad (Aja Pulss, Noorus, Pikker) lõpetasid üldse ilmumise. (Vihalemm & Kõuts 2004: 79).

Koos tiraažide langusega vähenes alates 1991. aastast ka trükiajakirjanduse loetavus, kuigi langus loetavuses on olnud pidevalt väiksem kui langus tiraažides. 1996. aastast alates on koos uute ajakirjade ilmumahakkamisega kasvama hakanud ka nende lugemine. (Vihalemm & Kõuts 2004: 80).

Nii nagu trükiajakirjanduse üldine turg, muutusid üheksakümnendate jooksul vastavalt ka spordiajakirjanduse tiraažid ja loetavusenäitajad. Nii näiteks oli ainukese spordiväljaandena Emori aruannetesse mahtunud Sporditähe tiraaž 1993. aastal 12000, 1998. aastal 8000 ning 2003. aastal 9900. Samas tõenäosusliku lugejaskonna suuruse järgi kaotas Sporditäht 1993. aasta 64000 lugejast 2001. aastaks peaaegu 1/3 (2001. aasta lugejaskonna suurus: 41000 lugejat).

Aastal 1998, kui eestlased lugesid Emori aruannete järgi regulaarselt 3,3 ajalehte ja 2,3 ajakirja ning Eestis elavad mitte-eestlased 1,9 ajalehte ja vaid 0,4 ajakirja ilmus Eesti Rahvusbibliograafia Perioodika osa järgi Eestis eesti ja vene keeles ja väljaspool Eestit eesti keeles 20 spordiajalehte, -ajakirja või -jätkväljaannet (vt. Lisa 5).

Nendest kahekümnest spordiväljaandest suure osa moodustavad autori hinnangul aga trükimeediaväljaanded, millel spordiajakirjandusega on äärmisel vähe ühist, enamus neist liigitatakse ajakirjalaadsete väljaannete hulka. (Vihalemm & Kõuts 2004: 78)

Nii leidub 1998. aasta sporditrükiste nimekirjast kõigest kaks üldtuntud spordiväljaannet (Spordileht ja Sporditäht), samal ajal on kahekümne spordiväljaande hulgas kolm aastaraamatut, kolm ebaregulaarset väljaannet, kaks infobülletääni ning mitmeid teisi ajakirjalaadsete väljaannete hulka liigituvat väljaannet (vt. Lisa 5).

Sama tendents ilmneb ka teistel aastatel (vt. Lisa 5). Nii näiteks leiame 1999. aastal tabelist neli teatmikku (Teatmik / Tartu Maaspordi Liit; Teatmik/Eesti Korvpalliliit; Teatmik Harjumaa omavalitsusüksuste, spordiklubide ja spordirajatiste kohta ja ... a. spordiürituste kalenderplaan; Valgamaa Sporditeatmik).

Teine tendents, mis spordi alla liigituvate väljaannete puhul silma hakkas, puudutas väljaannete lühikest eluiga (vt. Lisa 5). Nii oli igal aastal mõni spordiväljaanne, mis asutamisaastal ilmumise ka lõpetas (2000. aastal Vormel 1; 2004. aastal Sport Sõnas Pildis; 2006. aastal Sport+; jne).

Mis veel hullem, oli ka selliseid väljaandeid, mille esimene number jäi ühtlasi ka viimaseks numbriks. Nii jäi 2004. aastal ennast tõelise spordi ajakirjana reklaaminud Extreme Plussi esimene number kohe ka selle spordiajakirja viimaseks numbriks (vt. Lisa 5).

Tiia Kõnnussaare magistritöös „Eesti pere- ja koduajakirjad ning nende lugejad“ (2007) uuriti põhjalikult Eesti pere- ja koduajakirju ning nende lugejaid. Kõnnussaar järeldas, et pärast üheksakümnendate algust ilmneb ajakirjade turule toomisel kaks suuremat lainet. Esimene neist aastail 1998-2000 ja teine alates 2003. aastast.

Eesti spordiajakirjanduses aktiveerus ajakirjade turuletoomine märgatavalt 2005. aastast. Nii tuli paari järgneva hooaja jooksul turule mitmeid spordialaliitude eestvõttel asutatud ajakirju, nagu näiteks ajakirjad Basket, Jalka, Tennis ja Golf. Midagi Eesti ainukese üldspordiajakirja Sporditähe sarnast üritas 2006. aasta maist turule tuua Presshouse, mille spordisuunitlusega ajakiri hakkas kandma nime Sport+ (vt. Lisa 5). Kahjuks jõudis see ilmuda kõigest seitse numbrit ning juba 2007. aasta jaanuarist liideti see meesteajakirjaga DI ning uue meesteajakirja nimeks sai Klubi (suleti 2007. aasta oktoobris).

Kirjastajate aktiivne tegutsemine ajakirjade turul on mõistetav, kui jälgida reklaamimahu kasvu meediareklaami turul: kümne aastaga on see neljakordistunud. 2006. aastal oli

meediareklaamituru käive 1,355 miljardit krooni ning kasv 2005. aastaga võrreldes 18%. Ka ajakirjareklaami maht on kasvanud (2006. aastal 16%), mis julgustab katsetama uute väljaannetega (Kõnnussaar 2007: 95).

Töö autori arvates sai kirjastajate aktiivne ja samas ka kiirustatud tegutsemine vaadeldud aastate jooksul saatuslikuks nii mõnelegi uuele Eesti spordiväljaandele (nt: Sport+). Kuid Eesti spordiajakirjanduses valitsevate suundumuste ja probleemide kohta on ringluses veel teisi arvamusi.

Schwede (2002) arvamusel on Eesti spordiajakirjanduse suurimaks probleemiks näiteks see, et meie kaasaegne spordipress on üksmeelselt üle võtnud kunagise ausa mängu eest võitleja Paavo Kivise õpetuse, mille järgi ajakirjanik on tingimusteta sportlase poolt. Mis tähendab, et sportlase poolt ollakse ka siis, kui ta käitub ebasportlikult või kuritegelikult. Mis tähendab, et spordiajakirjanike roll piirdub kuiva faktirea edastamisega ja tippportlaste ees lipitsemisega. Mis omakorda tähendab, et kui fair play tallavad jalge alla sportlased, teevad seda ka viimastele appi tõttavad ajakirjanikud.

Marko Kaljuveer jõudis oma bakalaureusetöös “Spordiuudised ajalehtedes“ (1997) suhteliselt sarnasele järeldusele. Nii leidis Kaljuveer (1997), et Eesti ajalehete spordilehekülgi iseloomustab nõrk ajakirjanduslik tase ning spordiajakirjanikud ei valda kõiki uudise kirjutamise reegleid.

Üllatusena ei tõsta ajakirjanikud uudisväärtuste kriteeriumitest esile sündmuse konflikti, mis spordivõistlustel alati esineb. Kus on võitjaid- kaotajaid, seal esineb ka draamatikat, kuid spordiajakirjanikud ei ole alati osanud konflikti üles leida. Puudu jääb detaili nägemise oskusest. Uudisväärtuse kriteeriumitest esines kõige rohkem päevakajalisuse kriteerium, sest paljude võistlussarjade vastu on pidev huvi. Kui Eesti sportlased esinesid välismaal, siis lisandus veel uudise mõjukuse ning supertulemise korral ka erakorduse uudisväärtuse kriteerium (Kaljuveer 1997:50).

Spordiajakirjades ei mängi päevakajalisus nii olulist rolli, kui spordilehete puhul ja

Roosna (2005) järgi on näiteks ajakirjas Sporditäht kõige olulisemateks uudisväärtuseks prominentsus, konfliktus ja lähedus ning kõige vähem olulisemateks just värskus ning erakordus.

Olgu spordiajakirjandusturul toimunud muutuste taga kirjastajate kiirustav tegutsemine või ajakirjanduslikult nõrk tase, jääb faktiks see, et aastate jooksul on paljud spordiajakirjanduse turule sisenemist üritanud, kuid ebaõnnestunult. Autori arvates võib lisaks eeltoodud põhjustele üheks ebaõnnestumiste põhjuseks olla ka spordiajakirjanduse auditooriumi ebapiisav tundmine ning sellest tulenev nn „kinnistele silmadelele“ kirjutamine.

Kui Soome spordiajakirjanduse juubeliseminaril küsiti sporditoimetajatel arvamust spordiajakirjanduse kohta, siis nende meelest oli Soome spordiajakirjandus kvaliteetne, kiire ja elamusterohke. Sama asja spordialajuhtidelt küsides olid vastused vastupidised, spordijuhtide arvates oli spordiajakirjandus samal ajal vähe üllatusi pakkuv, faktivigane ning oma kohta otsiv. (Ziemann 2008).

Hennoste (2008) arvates võib sporti kajastada eelkõige kahel viisil: meelelahutuse või nõ patriootilise tegevusena. Esimesel juhul saavad enam mahtu maailmas enim vaatajaid koguvad spordialad ja nende maailmatase: rahvusvaheline jalgpall, Ameerika korvpall ja hoki, Vormel-1 võidusõit, tennis jms. Lisaks saavad ruumi ka spordi ümber olevad probleemid ja konfliktid. Teisel juhul saavad keskse koha kohalikus spordis olulisemad alad ja sportlased: Eestis näiteks kohalik korvpall, kümnevõistlus, murdmaasuusatamine jms. Tavaline on sellisel juhul, et keskendutakse spordile kui võistlusele. Kõrvalprobleeme üritatakse mitte käsitleda.

Autorile jäi Eesti spordiajakirjanduse kümnet viimast aastat kaardistades tihti mulje kui mingist eriti kitsa huvialaringi lugemismaterjalist. Peamiselt seetõttu, et enamus väljaandeid, mis nimekirja sattusid olid autorile täiesti tundmatud. Teiseks seetõttu, et autori järelpäringule erinevate meediauuringufirmade (EMOR, SAAR POLL) seast oli nende vastus samuti seotud väljaannete vähese levikuga. Meediauuringufirmade esindajate sõnul spordiajakirjanduse ja tema lugejate kohta Eestis eraldi uuringuid teostatud pole. Seda peamiselt seetõttu, et spordiga seonduvate väljaannete sihtrühm on siiski suhteliselt kitsas ning nende levi tänu väikestele tiraažidele piiratud.

Seetõttu puuduvad autori koostatud Eesti spordiajakirjandusväljaanded aastatel 1998 – 2008 tabelist (vt. Lisa 5) ka enamuse spordiväljaannete tiraažid. Esiteks ei soovi neid andmeid avaldada toimetused, teiseks ei eksisteerigi enam tänaseks paljusid nimekirjas figureerivaid väljaandeid. Viimaste aastate (2006-2008) TNS Emor Eesti Meediauuringutest võib leida näiteks vaid kolm spordiväljaannet- Basket, Sporditäht ja Eesti Päevalehe vahel ilmuv Spordileht.

2008. aasta I kvartali Eesti Meediauuringu põhjal saame välja tuua ajakirjade Sporditäht ja Basket tõenäosuslikud lugejanumbrid - vastavalt 13000 (1,3% Eesti 15-74 aastastest elanikest) ja 10 000 (1%). Eesti Päevalehe vahel ilmuva Spordilehe vastavad näitajad on 16 000 (1,5%).

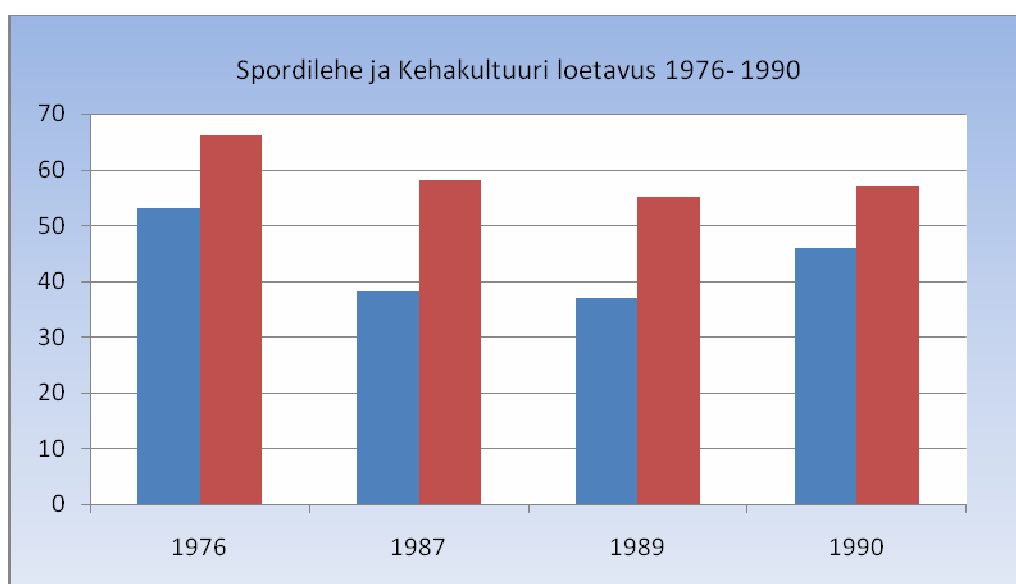
Ometi on Hennoste (2008) sõnul sport poliitika kõrval valdkond, millele antakse maailma lehtedes kõige enam ruumi. USAs võtab sport keskmiselt 20% lehemahust ja ka 20% reportereid töötab spordiosakondades. Hispaanias on spordilehti, mis ilmuvad iga päev ja täidavad oma lehekülgi valdavalt jalgpalliga. Eesti lehtedes on spordi all tavaliselt umbes 10% lehemahust (Hennoste 2008: 185).

Seda teooriat, et Eesti meedias huvitab sport teemana inimesi tunduvalt vähem, kui mujal maailmas tõestab ilmekalt ka Piret Kulli bakalaureusetöö „Spordiala imago kujunemine neoliberaalses ühiskonnas“. Nimelt analüüsis Kull (2005) erinevate aastakäikude spordikajastuse tendentse ja avastas, et spordikajastamise tähtsus ning osakaal on aastate vältel näiteks Postimehes vähenenud 9%-lt 1995. aastal 7%-le 2004. aastal.

Vaid aeg näitab, kuhu Eesti spordiajakirjandus sellise tempoga liikumas on. Kurb on igatahes see, et Eesti spordiajakirjanduse tähtsuse ja osakaalu languse taustal tunduvad üha uute spordiväljaannete sulgemised aina enam enesestmõistetavad.

1.2. Ülevaade spordiajakirjanduse lugejaskonnast

Eesti spordiajakirjanduse kuldaeg meediaväljaannete tiraaže ja lugejaarve silmas pidades jääb suure tõenäosusega alatiseks nn. Nõukogude perioodi. Nimelt ületas toonase Eesti ainukese spordiajalehe Spordilehe trükiarv 1985. aastaks juba 60000 eksemplari numbriga kohta (keskmine trükiarv 63000). Nõukogude perioodil Eesti ainukese spordiajakirja Kehakultuur trükiarv ei küündinud küll Sporditähaga samale tasemele, aga oli sellest hoolimata üpris märkimisväärne, olles parimal 1985. aastal 14000.

Joonis 1 – Kehakultuuri (sinine) ja Spordilehe (punane) mõjuväljas olivad kokku aastatel 1976 – 1990. (% eestlastest vanuses 15-74)

Allikad: Eesti Raadio küsitlus 1976 ja küsitlus „Kas loete ajakirju?“ 1987. TÜ žurnalistikakateeder.

Kuigi tiraažid näitavad meediaväljaande kohta nii mõndagi, peab uurimistöö autor vähemalt sama oluliseks, või isegi olulisemaks näitajaks meediaväljaannete lugejaskonna suurust.

Kuna nõukogude perioodil oli erinevate meediaväljaannete valik väike, siis koondus vähegi vastuvõetavamate väljaannete ümber suur hulk lugejaid. (Vihalemm & Kõuts 2004:66).

Ehk tegelikkuses ei pruugi tiraaž kogu meediaväljaande lugejaskonda peegeldada. Nii võib ühte ajakirja lugeda mitu või koguni mitukümmend inimest, võib esineda loomulikult ka vastupidiseid tendentse. Nõukogude perioodil elas näiteks kahe Eesti suurima spordiväljaande

mõjuväljas tegelikult tunduvalt suurem hulk inimesi, kui seda tiraaž oletada lubaks. Nii näiteks oli Spordilehe tiraaž 1977. aastal 49 tuhat eksemplari. Samas aasta varem tehtud loetavuse uuringu kohaselt elas Spordilehe mõjuväljas 66% eestlastest (vt. Joonis 1).

Uurimistöö autori arvates võib spordiajakirjanduse niivõrd suure mõjuvälja põhjuseid mitmeid olla. Üks peamisi põhjuseid oli kindlasti ajastust tulenev meediaväljaannete nappus ja sellest sõltuv vähene valikuvõimalus. Aga oluliselt mõjutas mõjuvälja suurust ka lugejatepoolse huvi jõudmine kõrgpunkti ning pealesurutud tellimisest tulenev väljaannete massideni jõudmine.

Koos meediaväljaannete tiraažide ja mõjuvälja kasvuga jõudis nõukogude ajal haripunkti ka spordiväljaannete loetavus. Nii oli näiteks aastatel 1979- 1984 Spordilehe loetavus eestlaste hulgas 31%. (vt. Lisa 6). Sellest perioodist alates hakkas spordiajakirjanduse loetavus vähenema ning juba aastaks 1989 oli Spordilehe loetavus eestlaste hulgas langenud 24 protsendini.

Koostatud spordiajakirjanduse tabelid (vt. Lisa 6) näitavad loetavuse languse jätkumist ka aastatel 2001 ning 2008. Täpsuse huvides tuleb muidugi lisada, et aastate 1979-1989 ning 2001-2008 andmed ei ole üheselt võrreldavad. Varasema ajajärgu tabelid näitavad pidevate lugejate osakaalu vastavast eestlaste rühmast ja teised tõenäosuslikku lugemist kogu elanikkonnas (kaasaarvatud venelased).

Ometi näitavad need selgelt spordiajakirjandusturul toimunud tendentse. Spordiajakirjanduse tabelite (vt. Lisa 6) järgi luges 1989. aastal spordiajakirja Kehakultuur 9% kõigist eestlastest. Aastal 2008 luges ainukest üldspordiajakirja Sporditähte vaid 1,9% eestlastest. Veelgi märkimisväärselt on nende aastate jooksul vähenenud ka sporditeemalise ajalehe lugejaskond. Nii oli 1989. aastal Spordilehe loetavus eestlaste hulgas 24%. Aastal 2008 oli Eesti Päevalehe vahel ilmuva analoogse nimega spordiväljaande Spordileht loetavus eestlaste hulgas aga ligikaudu kümme korda väiksem (2,3%). (vt. Lisa 6).

2002. aasta detsembris viidi Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonnas läbi küsitlus „Mina, maailm, meedia“, mis uuris 15-74-aastaste Eesti inimeste huvi erinevate teemavaldkondade vastu.

Tulemustest moodustati nn. teemahuvi püramiid, mille järgi jaotati teemad nelja suuremasse gruppi. Esimese ehk väikesi rühmi huvitavate teemaderühma ühendavad märksõnad on riik ja institutsioonid. Teise ehk teatud rühmi huvitavate teemadegrupi (ühendavad märksõnad on tehnika, teadus ja ettevõtlus). Kolmandasse ehk suuri rühmi huvitavate teemadegrupi kogunesid kultuuri, hariduse ja noorte teemad ning kõige populaarsemasse neljandasse ehk üldhuvitavate teemade gruppi kodu, lähiümbus ja sotsiaalsfäär.

Küsitlustulemuste põhjal ilmes, et sport kuulus suuri rühmi huvitavate teemade hulka (kolmas grupp) ning huvitas 15-74-aastastest Eesti elanikest 41%. Kuigi sport kuulus populaarseimate teemade hulka, pakkusid 15-74-aastastele inimestele tunduvalt rohkem huvi Eesti uudised (85% vastanutest), kohalikud uudised (78% vastanutest), tervis (67% vastanutest), telesaated ja filmid (64% vastanutest) ning välisuudised (60% vastanutest).

Spordist huvitunute iseloomustamise vahest olulisim faktor on sugu. „Mina, maailm, meedia“ 2002. aasta detsembris läbi viidud uuringu kohaselt esineb suuri erinevusi vaid meeste ja naiste teemahuvides- naistel on väga tähtsal kohal tervis, millest mehed hoolivad palju vähem. Sama tendents ilmneb ka kodu, pere ja laste, samuti sotsiaalprobleemide kohta. Meeste jaoks on palju olulisemad välisuudised, kuritegevus, huumor, muidugi ka tehnika ja sport. (Vihalemm, Lõhmus, Jakobson 2004:144).

Uuringu järgi huvitub spordist 54% meestest ning 29% naistest. Eestlaste ja mitte-eestlaste spordihuvis on erinevused väiksemad, nii huvitus spordist 44% eestlastest ning 35% mitte-eestlastest. Veelgi ühtlasem oli spordihuvi hariduse lõikes (alla keskhariduse 41% rühmast, keskharidusega 41% rühmast ning kõrgharidusega 40% rühmast).

Vanuselise eristuse järgi leiab enim spordihuvilisi noorte 15- 19-aastaste (51% rühmast), 30-44- aastaste (42% rühmast) ning 45-54-aastaste (41% rühmast) ja 55-64-aastaste (40% rühmast) hulgas. Töö autorile mõneti üllatuslikult valitseb „Mina, maailm, meedia“ uuringu järgi üks madalamaid spordihuvisid 20-29-aastaste hulgas (38% rühmast), edestades vaid 65-74-aastaste (36% rühmast) Eesti elanike spordihuvi.

Spordiajakirjanduse lugejaskonna kaardistamiseks otsustas töö autor uurimise alla võtta viimased teadaolevad TNS Emor Eesti Meediauuringu raportid. Viimased kättesaadavad

sellenimelise meediauuringu andmed pärinevad 2008. aasta I kvartalist ning nendes käsitletakse teiste meediaväljaannete kõrval ka kolme spordiväljaannet- korvpalliajakirja Basket, spordiajakirja Sporditäht ning Spordilehte.

Spordiväljaannete lugejaskonna kaardistamisel langes pöhirõhk TNS Emor Meediauuringutes figureerinud spordiväljaannetele seetõttu, et need on usaldusväärsed ning tuginevad esinduslikule juhuvalikule. Näiteks Õhtulehe spordilehekülgede, jalgpalliajakirja Jalka, golfiajakirja Golf, või tenniseajakirja Tennis lugejaskonna kaardistamiseks on vastajaid olnud alla statistiliseks analüüsiks vajaliku koguse või puuduvad need väljaanded Emori küsimustikest sootuks.

TNS Emor Eesti Meediauuringu järgi on 2008. aasta I kvartali loetavaimad spordiväljaanded Eesti Spordileht (16000 lugejat), Sporditäht (13000 lugejat) ning korvpalliajakiri Basket(10000 lugejat).

Eesti Meediauuringu järgi on spordiajakirjade loetavustrendides täheldatav üks äärmiselt huvitav tendents. Nimelt on Eesti spordiajakirjanduse käesoleva hetke populaarseima Eesti Spordilehe loetavus viimase aasta jooksul märkimisväärselt vähenenud (2007.a. I kvartalis 23000 lugejat ning 2008.a. I kvartalis 16000 lugejat). Sama tendentsi ehk lugejate langustrendi järgib veelgi kiiremas tempos Sporditäht (2007.a. I kvartalis 32000 lugejat ning 2008.a. I kvartalis 13000 lugejat).

Ainuke Eesti spordiväljaanne, mis TNS Emor Eesti Meediauuringu järgi näitab kasvutrendi on korvpalliajakiri Basket (2007.a. I kvartalis 7000 lugejat ning 2008.a. I kvartalis 10000 lugejat).

Kas just viimaste aastate loetavuse vähenemise süül, aga Eesti Meediauuringu arvutuste järgi ei kuulu 2008. aasta I kvartalis ükski nimetatud spordiväljaanne ka oma võimaliku maksimaalse auditooriumi järgi Eesti 50ne loetavaima väljaande hulka. Esimesel kohal on 336 tuhandelise auditooriumiga SL Õhtuleht, millele järgnevad 332 tuhandelise auditooriumiga Postimees ning 223 tuhandelise auditooriumiga Eesti Ekspress.

Esimese ajakirja leiame antud tabeli neljandalt realt (Kroonika 208 000). Kusjuures Eesti 50ne maksimaalse auditooriumiga väljaande viimaselt realt leiame 59 tuhandelise auditooriumiga Maakodu.

Eesti spordiväljaannetest on suurim võimalik auditoorium Sporditähel, mille maksimaalseks auditooriumiks on TNS Emor Eesti Meediauuringu 2008. aasta I kvartali järgi 24000 lugejat. Järgnevad 21000 Spordileht ning 18 000 maksimaalse auditooriumiga korvpalliajakiri Basket.

Maksimaalne lugejaskonna suurus aitab küll paremini mõista ajakirjandusturul valitsevaid tendentse, kuid autori hinnangul on hoopis olulisem jälgida ikkagi väljaande tõenäosuslikku lugejahulka.

Nii on TNS Emor Eesti Meediauuringu järgi 2008. aasta I kvartalil ainukese spordimeediaväljaandena oma lugejaid kasvatanud korvpalliajakirjal Basket kümme tuhat eestlasest lugejat. Meediamonitooringu järgi on nimelt ajakirja Basket loetavus mitte-eestlaste hulgas olematu (0%). Samal ajal kõigist ajakirja Sporditäht 13 tuhandest lugejast moodustavad eestlased 98,3% ja mitte eestlased 1,7%. Teiste spordiajakirjadega suhteliselt sama tendentsi järgib ka spordiajalehe Spordileht 16 tuhandeline lugejaskond (99% eestlased ning vaid 1% mitte- eestlased).

Kümnest tuhandest ajakirja Basket lugejast 74,8% on mehed ning 25,2% naised. Samal ajal Sporditähe (56,1% mehed ning 43,3% naised) ja Spordilehe (51,6% mehed ning 48,4% naised) lugejaskond jaguneb meeste ja naiste vahel üldjoontes pooleks. Käesoleva uurimistöö autori jaoks mõneti ootamatult.

Lugejaskonna vanuselise jaotuvuse järgi leidub enim Basketi lugejaid 2002. aasta Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna läbi viidud küsitlus „Mina, maailm, meedia“ uuringus kõige madalamat spordihuvi näidanud 20-29-aastaste hulgas, kes moodustavad 36,4% korvpalliajakirja lugejaskonnast. Järgnevad 15-19-aastased (24,9% rühmast), 40-49 aastased (15,5% rühmast), 30-39-aastased (13,8% rühmast), 50-59-aastased (7,7% rühmast) ning 60-74-aastased (1,8% rühmast).

Spordiajakirja Sporditäht suurim lugejaskond on korvpalliajakirja Basketi lugejatega nii suuruselt kui ka vanuselisel põhimõtteliselt identne, sest suurima lugejaskonna moodustavad taas just 20-29-aastased (36,5% rühmast). Järgmise grupi moodustavad 15-19-aastased (18,7% rühmast) ning siis 30-39 aastased (15% rühmast), 40-49-aastased (11,5% rühmast), 50-59-aastased (11,3% rühmast) ning 60-74-aastased (7% rühmast).

Spordilehe lugejaskonna vanuseline jaotumine erineb aga kardinaalselt kahe vaadeldud spordiajakirja omast. Nii on näiteks 23% kõigist Spordilehe lugejatest 60-74-aasta vanused inimesed, moodustades sellega spordiajalehe suuruselt teise lugejarühma. Suurima grupi moodustavad 30-39-aastased (26% rühmast), kellele suhteliselt sarnaste kooslustena järgnevad 40-49- aastased (15% rühmast), 50-59-aastased (13,9% rühmast), 15-19-aastased (11,5% rühmast) ning 20-29-aastased (10,6% rühmast).

Asukoha järgselt leidub enim spordiajakirjanduse lugejaid Tallinnas (Basket 36%; Sporditäht 30% ning Spordileht 33,4%). Teise suurima lugejaskonna moodustavad Basketi ja Sporditähe puhul Lääne- Eesti (Basket 21,1% ja Sporditäht 29,8%) ning Spordilehe puhul Põhja- Eesti (24,3%) lugejad. Basketi ja Sporditähe puhul moodustab suuruselt kolmanda grupi Põhja- Eesti (Basket 17,1% ja Sporditäht 16%) ning Spordilehe puhul Lääne- Eestis 20,8% lugejad.

Eeldatult moodustavad spordiajakirjanduse lugejaskonnast suurima osa tööl käivad inimesed (Basket 63,3%; Sporditäht 54,7% ning Spordileht 64,4%). Mitte-töötavad inimesed moodustavad ajakirjade Basket ja Sporditäht lugejaskonnast vastavalt 1,8% ja 15,5% kõigist lugejatest ning Spordilehe puhul 21,6%. Kui ajakirjade Basket ja Sporditäht puhul moodustub õpilastest või üliõpilastest suuruselt teine auditoorium (Basket 34,9% ja Sporditäht 29,8%), siis Spordilehe puhul on tegemist väikseima lugejarühmaga, moodustades spordiajalehe lugejast kõigest 14%.

„Mina, maailm, meedia“ 2002. aastal läbi viidud uuringu kohaselt on teiste haridusrühmadega võrreldes keskharidusega eestlaste hulgas ajakirjade regulaarne lugemus madalam. (Vihalemm, Lõhmus, Jakobson 2004).

TNS Emor Eesti Meediauuringu 2008. aasta I kvartali spordiajakirjanduse lugejaid hariduse lõikes analüüsid tuleb tunnistada vastupidist. Nimelt on kõigi kolme spordiväljaande lugejaskond suurim just keskharidusega vastanute seas, moodustades 63,2% Basketi, 66%

Sporditähe ning 53,9% Spordilehe lugejatest. Kõigist spordiajakirjade Basket ja Sporditäht lugejatest suuruselt järgneva grupi moodustavad alla keskharidusega inimesed (Basket 20,7% ja Sporditäht 18,4%). Spordilehel on alla keskhariduse inimeste hulgas samas kõige vähem lugejaid (15,1%) ning kui Basketil ja Sporditähel on kõrgharidusega inimeste hulgas kõige vähem austajaid (Basket 16,1% ja Sporditäht 15,6%), siis Spordilehel moodustab kõrgharidusega lugejaskond (31%) suuruselt teise auditooriumi.

Mida kõrgem on sissetulek, seda suurem on päeva-ja nädalalehtede lugemise ja Lääne meedia jälgimise aktiivsus. Inimesed, kelle sissetulek on alla üleriigilise keskmise (kuni 2500), tarvivad trükiajakirjandust keskmisest vähem, suurema sissetulekuga inimesed rohkem. 1501-2500- kroonise sissetulekuga eestlaste rühma iseärasus on see, et selles rühmas on kõige suurem hulk neid, kes ei loe üldse päevalehti (7%), nädalalehti (9%) või kohalikke lehti (6%). (Vihalemm, Lõhmus, Jakobson 2004:138).

Spordiajakirjanduse kõigist lugejatest moodustavad suurima gruppi üle 10000- kroonise sissetulekuga inimesed (Basket 38,7%, Sporditäht 27,1% ning Spordileht 38,4%). Kui Basketi puhul moodustavad 7001-10000-kroonise sissetulekuga inimesed suuruselt teise rühma (16,6%), siis ülejäänud kahe spordiväljaande puhul on lugejate osakaalu poolest kolmanda rühmaga (Sporditäht 21,6% ja Spordileht 12,3%). Nimelt moodustab Sporditähe ja Spordilehe suuruselt teise lugejaskonna 3501-7000- krooni teenivate inimeste kooslus (Sporditäht 24,9% ja Spordileht 27,9%), samas kui Basketi puhul on tegemist suuruselt kolmanda rühmaga (Basket 14,8%). Ühine on kolme spordiajakirja puhul veel see, et väiksema gruppi moodustavad oodatult kaks väiksema sissetulekurühma esindajate kooslust.

Kolme vaadeldud spordiajakirja hulgas on enim püsilugejaid Spordilehel (89%). Basketi(63%) ja Sporditähe (69%) püsilugejate osakaal on samas üpris sarnane. Juhulugejate osakaal on suurim korvpalliajakirjal Basket (37%) ja Sporditäht (31%). Vähim juhulugejaid on Spordilehel, millel on kõigist lugejates vaid 11% juhulugejaid.

Spordiajakirjanduse lugejate hulgas eristub TNS Emor 2008. aasta 1. kvartali Eesti Meediauuringu järgi väljaande hankimisviisidest teistest kaks valikut. Nii meeldib Basketi lugejatele kõige enam osta väljaannet endele üksikmüügist (34%). Samal ajal on Sporditähe (26%) ja Spordilehe (15%) puhul tegemist populaarsuselt teise hankimisviisiga. Sporditähe ja

Spordilehe jaoks on lugejate hulgas eeliseisus hoopis meediaväljaannete kojutellimine (Sporditäht 38% ja Spordileht 58%). Viimase puhul on oluline arvesse võtta, et seda ei saa eraldi tellida, üksnes koos Eesti Päevalehega. Basketi lugejate puhul on kojutellimine populaarsuselt teine valik (28%).

1.3. Ülevaade korvpallihuvist teiste spordialadega võrreldes

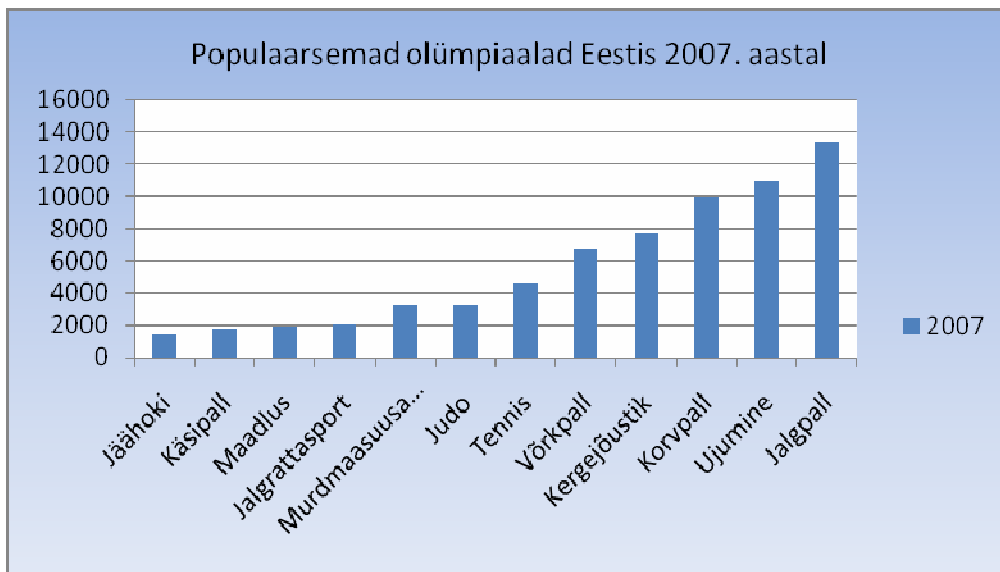
„Kui saaks kokku liita kõik need korvpallisõbrad, kes Eestimaal on saanud elamuse pealtvaatajana (jättes kõrvale need kümned tuhanded, kes ise palli läbi korvirõnga saatnud), saame kindlasti suurema arvu kui on Maarjamaal üldse rahvast. Ehki vutisõbrad püüavad jätta muljet, justkui oleks jalgpall kõige tähtsam ja vaadatavam mäng, on eestlastele selleks ikka olnud korvpall. Pole juhus, et pallimängude kõrgeim koht olümpiamängudel kuulub korvpallile, Berliinis 1936 jagati 9.kohta. Kusjuures okupeeritud Eestis oli see mäng nii meie meeste kui naistele üks väheseid rahvuslikkuse väljundeid.“ (Lään & Ibrus: 7)

Nagu spordiajakirjanduse lugejaskonnauuringust ilmnes, on tuntumatest spordiväljaannetest viimaste aastate jooksul lugejaskonda kasvatada suutnud vaid korvpalliajakiri Basket. Üldhuviajakiri Sporditäht on TNS Emor 2008. aasta 1. kvartali Eesti Meediauuringu alusel ühe kalendriaasta jooksul kaotanud aga peaaegu kaks kolmandikku ning Eesti Päevalehe vahel ilmuv Spordileht kolmandiku oma lugejaskonnast. Selle järgi võiks julgem meediaurija väita, et huvi korvpalli vastu on viimastel aastatel märkimisväärselt tõusnud, samal ajal kui teiste spordialade vastu on see vähenenud. Loomulikult ei oleks aga selline lähenemine ligilähedanegi tõele.

Eestis on ametliku spordistatistika kogumise ja analüüsiga koostöös Statistikaametiga alates 1996. aastast tegelenud Kultuuriministeeriumi Spordiosakond. Aasta varasemast ajast ehk 1995. aastast on Statistikaamet ametlikult fikseeritud erinevatel spordialadel tegutsejate andmeid.

Erinevate spordialade populaarsuse kohta pärinevad Statistikaameti kõige värskemad andmed 2007. aastast. Selle järgi tegelevad 2007. aastal Eesti elanikud kõige rohkem jalgpalli, ujumise ja korvpalliga (vt. Joonis 1).

Statistikaameti andmetel (vt. Joonis 1) on Eesti harrastatuim spordiala seega jalgpall 13359 tegutsejaga. Kunagine harrastatuim spordiala korvpall ei asetse tegutsejate üldandmete järgi enam ka mitte teisel kohal, vaid alles kolmandal 10007 harrastajaga. Kahe suure pallimänguala vahel asetseb mõneti üllatuslikult hoopis ujumine 10947 tegelejaga.

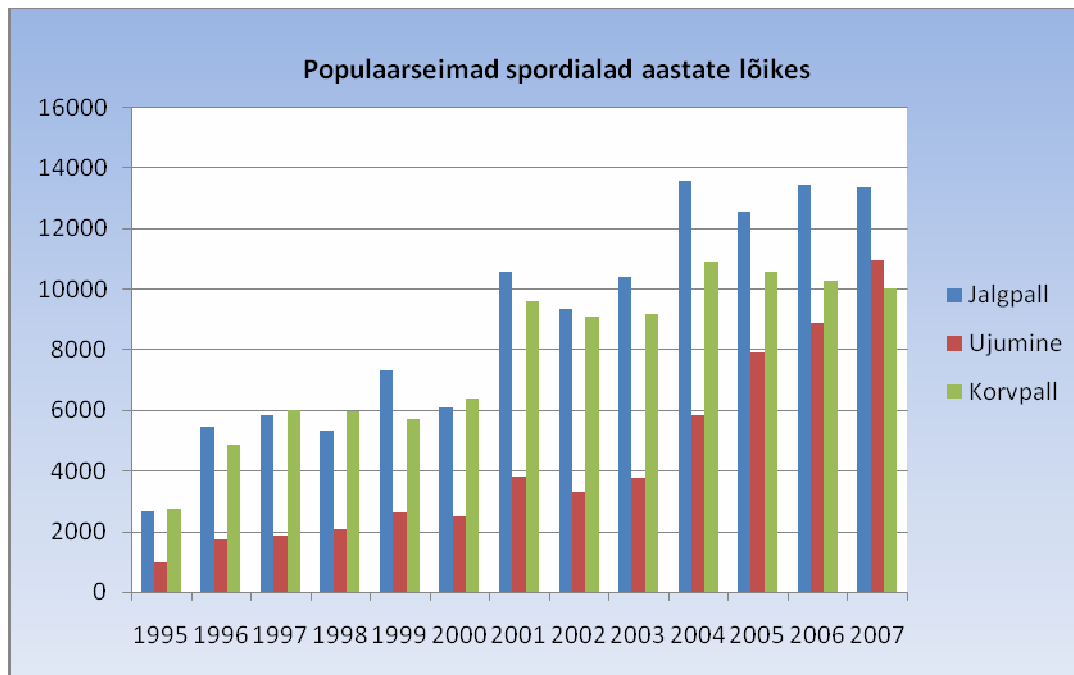
Joonis 1 –2007.a. enimharrastatavad spordialad (harrastajate arv)

Võistkonnaaladest järgnevad jalg- ja korvpallile 6704 harrastajaga võrkpall, 1726 harrastajaga käsipall ning 1431 harrastajaga jäähoki. Ainukese talialana on populaarsemate spordialade hulgas 3202 harrastajaga murdmaasuusatamine (vt. Joonis 1).

Uurimistöös täpsuse huvites tuleb mainida, et vaadeldud Statistikaameti andmed käsitlevad ainult spordiklubides tegutsevate olümpiaalade harrastajaid. Spordiklubide väliste organisatsioonide, spordikoolide ja haridusasutuste andmed nendes ei sisaldu. Olukorra selgitamiseks tegi töö autor päringu Kultuuriministeeriumi Spordiosakonda ning sealt saadud informatsioonile tuginedes võib ja tulebki populaarsuse hindamisel just neid spordiklubide andmeid aluseks võtta.

Seega ei oma Statistikaameti andmete järgi 2007. aastal korvpall eestlaste spordiharrastuste valikult enam esimest kohta, isegi mitte teist kohta. Spordialade tegutsejaid aluseks võttes on Eestis viimastel aastatel huvi jalgpalli ja ujumise vastu olnud tunduvalt suurem.

Viimati võis korvpalli ilma igasuguse kahtluseta Eesti populaarseimaks spordialaks nimetada aastal 2000, kui korvpallil oli 6375 ning jalgpallil 6096 tegutsejat. Alates sellest ajahetkest on jalgpalli harrastajate arv pidevalt korvpalli harrastajate arvu ületanud (vt. Joonis 2).

Joonis 2 – 1995. kuni 2007.a. populaarsemate spordialade harrastajad (harrastajate arv)

Korvpalli populaarsuse vähenemist tõestab autori meelest ilmekalt fakt, et alates aastast 2004 on korvpallis tegutsevate inimeste arv pidevalt vähenenud (2004.a. 10895, 2005.a. 10549, 2006.a. 10275 ja 2008.a. 10007 inimest). Sama aja jooksul on aga näiteks ujumise populaarsus oluliselt kasvanud (2004.a. 5809, 2005.a. 7906, 2006.a. 8872 ja 2008.a. 10947 inimest).

Kuigi spordiala populaarsuse hindamisel tuleks nii Kultuuriministeeriumi Spordiosakonna kui töö autori arvamusel Statistikaameti andmeid aluseks võtta, on tegelikkuses veel mitmeid teisi tegureid, millega tuleb arvestada. Nagu näiteks ala traditsioonid, kajastamine meedias või kodumaiste meistrivõistluste publikuarvud.

Ala traditsioone arvesse võttes oleks kolme 2007. aasta populaarseima spordiala vahel valimine autori meelest suhteliselt mõttetu. Korvpalli ja korvpallurite senised saavutused ületaksid kahe ülejäänud spordiala omasid igas elemendis. Seda enam, et jalgpall oli NSV Liidu ajal Eestis ideoloogilistel kaalutustel põlu all. Aastate pikkuse rõhumise tõttu nimetati üheksakümnendate alguseks jalgpalli mitteametlikult niinimetatud venelaste alaks ja eestlaste huvi selle vastu peaaegu puudus.

„Meie rahvuskorvpalli 86- aastasest ajaloost üle poole võtavad enda alla okupatsioonid. Mis teha, kuid NSV Liidu meistrivõistlused olid sellel ajal ainsaks väljundiks Eesti korvpalluritele. (...). Pole halba ilma heata: 8 olümpiamedalit, 7 maailmameistrivõistluste kulda pluss 5 hõbedat- kulda ning 28 EM kuldmedalit lähevad alatiseks Eesti spordi ajalukku.“ (Vello Lään 2002: 9).

Kulli (2005) sõnul on spordialadel võimalik mõjutada positiivse imago teket, luues traditsioonid vastaval alal. Näitena tõi Kull (2005) esile jalgpalli ja korvpalli võrdluse, kus NSV Liidu ajal Eestis puudus jalgpallitraditsioon, kuid oli väga tugev korvpallitraditsioon.

Jalgpallitraditsiooni elustamist taasiseseisvunud Eestis võib mõõta harrastajate arvu kasvuga 1997. aastal 5825-lt 2003 aastal 10383-le (Eesti Kultuuriministeerium 2004). Korvpalliharrastajate arv on liikunud tõusuteel, kuid jäänud viimastel aastatel alla jalgpalliharrastajatele hoolimata korvpalli tugevatest traditsioonidest. Siinkohal on traditsioonilisust ja ettevõtlikust vaja sponsorite meelitamiseks, kuna ettevõtjaid huvitab eelkõige kui kajastatud on spordiala meedias - kui kaasahaaratud on fännid. Kandepind suureneb selle võrra, mida kaasatumana publik ennast tunneb (seda lojaalsemad nad on).(Kull 2005: 14).

Spordiala kajastamisest meedias annab uurimistöö teemat arvesse võttes parima ülevaate Märt Roosna (2005), kes käsitleb oma bakalaureusetöös ainukese järjepidevalt eksisteerinud spordiajakirjas Sporditäht sisu toimunud muutusi aastatel 1992-2004.

Roosna (2005) andmetel võtsid kolm spordiala Sporditähe sisust enda alla nii arvuliselt kui mahuliselt peaaegu poole. Tekstide koguarvust 18% puudutasid jalgpalli, 15% korvpalli ja 13% kergejõustikku. Järgnesid 9%-ga autosport ja muu talisport.

See, et kolme kõige domineerivama ala hulgas on jalgpall, näitab üsna ilmekalt, et Sporditähes prevaleerib ala prominentsus ala taseme üle. Sest kui kergejõustikus ja korvpallis on Eestil ette näidata kõikvõimalikke medaleid ja tulemusi, siis jalgpallurite trumbiks on see, et kord kerkiti FIFA edetabelis seitsmenda kümne esimesse poolde. Täiesti seletamatu on fakt, et meile viimasel ajal kõige enam medaleid andnud murdmaasuusatamine kaotab

lehemahus näiteks tennisele. Edasi tuleks uurida kajastatava teema sõltumist konkreetsest ajakirjanikust – hetkel tundub, et mõnest teemast kirjutatakse palju üksnes seetõttu, et mitmed ajakirjanikud on antud teemale spetsialiseerunud. (Roosna 2005:38).

Peatoimetaja või ajakirjaniku rolli mõne spordiala kajastatavusel ei tohiks kindlasti alahinnata, samas ka mitte ülehinnata. Ka töö autori arvates võib näiteks üldspordiajakirja Sporditähe suurt jalgpallilembust osaliselt seletada see, et väljaande peatoimetajana tegutses aastaid nn. jalgpalliajakirjanik Indrek Schwede. Täna töötab Schwede näiteks Eesti Jalgpalli Liidu väljaantavas jalgpalliajakirjas Jalka.

Ometi on selge see, et valdaval enamusel spordiajakirjanduses töötavatest ajakirjanikest või toimetajatest on välja kujunenud mõni lemmikala. Täielik objektiivsus on autori hinnangul spordiajakirjanduses väga raskesti teostatav. Mis veelgi olulisem, tegelikult peegeldavad Roosna (2005) töö tulemused Sporditähe teemal Statistikaameti andmeid (vt. Joonis 1) päris täpselt. Erinedes vaid niipalju, et Sporditähes kirjutati äärmiselt marginaalselt viimaste aastate üheks populaarseimaks spordialaks tõusnud ujumisest. Sporditähes 9protsendiga üheks käsitletavamaks spordialaks olev autosport Statistikaameti tabelites aga sootuks puudus. Seda eelkõige seetõttu, et autosport ei ole olümpiaala ning Statistikaameti tabelites käsitletakse vaid olümpiaalasid.

Kolmas tegur millele uurimistöö autor alade populaarsuse lahterdamisel tähelepanu juhib, on kodumaiste meistrivõistluste publikuarv. Kas pealtvaatajaid ala kodumaiste tipptegijate tegemised üldse huvitavad või sõltub ala populaarsus üksnes spordiklubides tegutsejate arvust ja erinevate meediaväljaannete toimetuste tööst?

Korvpalliliidu statistika järgi jälgis 2007. aastal põhiturniiril iga mängu keskmiselt 444 pealtvaatajat. Enim publikut suutis saali meelitada Tartu Ülikool Rock 1122 pealtvaatajat ning kõige vähem Kohila Kraft/Mööbel 212 pealtvaatajat mängu kohta.

Eesti jalgpallimeistrivõistluste mängu külastas samal ajal keskmiselt 152 inimest mängu kohta. Kõrgeima publikuhuviga paistis silma Tallinna FC Levadia, kelle kodumänge käis hooaja jooksul jälgimas keskmiselt 288 inimest mängu kohta. Madalaima publikuhuvi

pälvisid Lasnamäe FC Ajaxi kodumängud, mida külastas keskmiselt 46 pealtvaatajat mängu kohta.

Ujumise puhul keskmist pealtvaatajate arvu kahjuks arvutada ei ole võimalik. Ujumise kuldmedaleid jagatakse ühel võistlusel ja tihti ujulates, kus ametlikud tribüünid sootuks puuduvad.

Nendest erinevatest teguritest lähtuv analüüs tõestab tegelikult Statistikaameti andmete suhteliselt suurt usaldusväärust. Enamus harrastajate arvult esiotsas figureerivaid spordialasid on seal ka teistest aspektidest vaadates (v.a ujumine). Statistikat, ala traditsioone, kajastamist meedias või kodumaiste meistrivõistlust publikuarve kõrvutades võib järeldada, et Eestis on korvpallihuvi teiste spordialadega võrreldes üks suuremaid, kui mitte kõige suurem.

1.4. Basketi arengulugu

Autorile on ühe populaarse spordiala erialajakirja kiire esiletõus Eesti spordiväljaannete turul olnud mõneti ootamatu. Eriti kontekstis, kui teiste Emori tabelitesse pääsenud spordiväljaannete loetavus on samal ajal katastroofiliselt vähenenud.

Eesti ainukese korvpalliajakirja Basketi arengulugu tuleb alustada 2006. aasta veebruarist. Just siis ilmus sellise nime alt eestikeelse korvpalliajakiri esiknumber (vt. Lisa 2).

Eesti Korvpalliliidu ja kirjastaja Olliwood OÜ koostöös tegevust alustanud ajakiri ilmus 2006. ja 2007. aastal kord kuus, välja arvatud juulis ning augustis, kui ametlikul korvpallihooajal on pikem paus. Aastal 2008 hakkas korvpalliajakiri Basket varasema kümne kuu asemel ilmuma juba kõigil kaheteistkümnel kuul.

2007. aasta alguses omandas Kalev Meedia ajakirjandusväljaande Basketi kõik õigused ning juba sama aasta septembrist (nr. 15) kirjastas spordiajakirja Olliwood OÜ asemel AS Kalev Meedia.

Kui korvpalliajakiri Basket alustas ilmumist tiraažiga 5000 ühikut numbri kohta, siis alates 2007. aasta novembrist (nr.17) kuni 2009. aasta jaanuarini (nr. 31) oli ajakirja tiraažiks 4500 ühikut numbri kohta.

Kõigi nende ilmunud numbrite (nr .1-31) jooksul korvpalliajakirjal Basketil traditsiooniline toimetus puudus, vähemalt selle klassikalises tähenduses. Ajakirjal oli kas üks või mitu toimetajat, aga ametlikult mitte ühtegi ajakirjanikku. Kõigi numbrite tegemise juures figureeris toimetajana Korvpalliliidu lepinguline töötaja Kristo Raudam. Esimese numbril valmimise juures on koostajana märgitud Thea Lillemäe nime. Alates 2006. aasta septembrist kuni sama hooaja novembrini (nr. 6- 7) toimetas koos Kristo Raudamiga Basketit Aap Tänav.

2006. aasta detsembrist kuni 2007. aasta aprillini (nr. 8- 12) esines ajakirja Basket koostajana Kristo Raudami kõrval Mart Kivisto ning alates 2007. aasta maist kuni 2008. aasta maini(nr.13- 23) oli toimetajana tegev üksnes Kristo Raudam. 2008. aasta juunist kuni 2009. aasta jaanuarini (nr. 24- 31) sai Kristo Raudamist peatoimetaja ja toimetajana oli sisukorras mainitud Mari Kikerpilli nimelise naisterahva nimi.

Kristo Raudam kinnitas autorile, et ajakirja Basket sisulise poole ehk lugude kirjutamise põhiraskuse kandsid peamiselt teiste meediaväljaannete kogenud ajakirjanikud ning kaasajakirjanike ehk nn. vabakutselistena (freelancerid) käsitletavad isikud. Kaasajakirjanikest ükski ei kuulunud toimetuse palgale, vaid enamus neist kirjutasid paralleelselt ka teiste meediaväljaannete jaoks.

Basketis on kolme aasta jooksul artikleid kirjutanud või on selle väljaandega lähedalt seotud olnud Tarmo Tiisler, Janar Filippov, Raul Ranne, Sten Teppan, Tarmo Paju, Ville Arike, Aldo Maksimov, Aap Tänav.

Esimese numbriga kaaneloo staar oli Eesti viimaste aastate parim korvpallur Martin Mürsepp, seni viimase ilmunud Basketi (nr. 31) kaaneloo peategelaseks oli Eesti läbi aegade üks edukamaid treenereid Jaak Salumets.

Ajakirja formaat oli esimesest numbrist kuni 2008. aasta augustini (nr 26) 30cm ning alates 2008. septembrist (nr. 27) 27 cm. Ajakiri koosnes tavapäraselt 68 leheküljest. Tavapärasest mahust erines Basketi maht vaid siis, kui ajakirja vahel ilmus mõni lisa: Meistriliiga-eri (2006, nr. 7 juures) ; KML SEB Korvpalli Meistriliiga (2007, nr. 16 juures) ; DVD: Noortekorvpalli hooaeg 2006/2007 ja 2007/2008 (2007, nr. 18 ja 2008, nr. 8 juures).

Kuigi korvpalliajakiri alustas ilmumist juba 2006. aasta veebruarist, õnnestus töö autoril Basketi ilmutamiskohast leida vaid üks arvustus. Nimelt ilmus 17. mail Pärnu Postimehes Evelyn Kaldoja (2006) sulest „Basket tõestab, et korvpallis on enam kui meistriliiga,“ nimeline arvamuskõne. Selle artikli esimene lõik kõlas nii: „Alles lapsekingades ehk just kolmanda numbrini jõudnud Basket on parim eestikeelne ajakiri mida ma viimaste aastate jooksul lugenud olen. Selle artiklivalik on mitmekülgne, asjatundlik ja samas väga mõnusasti kirjutatud. Peaks olema huvitav mitte ainult paadunud fännile, vaid ka inimesele, kes satub korvpalli vaatama ehk vaid paar korda aastas, siis, kui juhuslikult teleka õigel ajal lahti keerab (Kaldoja 2006).

Basketi heast ajakirjanduslikust tasemest hoolimata oli mitteametlikel andmetel Basketi menukama numbriga läbimüük koos tellijatega 2400 ning viletsaima puhul 2000 eksemplari kandis. Tellijate arv näitas kõigi nende aastate jooksul kasvutendentsi ning jõudis vahetult enne sulgemist tuhande tellijani. Kahjuks pärinevad läbimüügi ja tellijate andmed

mitteametlikust kanalist. Seda põhjusel, Kalev Meedia ei nõustunud läbimüügi ja tellijate andmeid töö autorile avaldamast.

2009. aasta 14. jaanuaril teatas börsifirma Kalev tütarettevõtte Kalev Meedia tegevuse lõpetamisest ning ajakirjade Just!, Sporditäht, Basket, Ärielu, Moto, Praktiline Arvutikasutaja, Avenüü, Bravo ja Muumi sulgemisest.

Ligikaudu kolm kuud pärast ajakirja Basket tegevuse lõpetamist 2009. aasta 23. aprillil ilmus korvpalliajakirja Basketball esmanumber (vt. Lisa 3). Kujunduselt ja sisult korvpalliajakirjaga Basket äravahetamiseni sarnast Basketballi hakkab välja andma OÜ Startrend, mille omanikuks ja ühtlasi ka värske ajakirja peatoimetajaks on Kristo Raudam. Sama mees, kes toimetab Eesti Korvpalliliidule ja hiljem Kalev Meediale kuulunud ajakirja Basket.

Basketballi pressiteade järgi saavad uue nimega korvpalliväljaandes järje kõik Basketist tuntud rubriigid nagu: persoonilood, arvamused, kodune liiga, Balti liiga, euroliiga, NBA, ajalugu, riik, mälumäng, intervjuud, naiste- ja noortekorvpall ning külalised.

"Korvpallirahvas luges erialaajakirja suure huviga ning kahju oli südamelähedast asja lihtsalt pooleli jätta. Vaatamata segasele lõpule Kalev Meedias, armastavad kõik ajakirja kaasautorid korvpalli ning on nõus jätkama," selgitas Basketi nimemuutust Basketballiks korvpalliajakirja omanik Kristo Raudam Õhtuleht onlinele (Raudam 2009).

Tegelikult tunneb Eesti ajakirjanduseajalugu juba ühe korvpalliajakirja kuulsusetut lõppu. Nimelt ilmus 80ndate lõpus ja 90ndate alguses mõned aastat Basketile sisult ja suunitluselt sarnane korvpalliajakiri Korvpall.

Eesti ajakirjandusajaloost ning meediast on Korvpalli nimelise ajakirja kohta info leidmine äärmiselt raske ülesanne. Kõige täpsema ülevaate annab andmebaas ESTER, mis nimetab spordiajakirja Korvpall Basketi eelkäijaks.

Raamatukogu infosüsteem Ester andmetel oli ajakirja Korvpall üheks väljaandjaks sarnaselt Basketi algusaegadega Eesti Korvpalli Liit. Ajakirja formaat oli toona 28 cm ning

ilmumissagedus kõikus ühest numbrist kuni kolme numbrini aastas. Aastatel 1989 -1991 ilmus ajakiri kolm korda ning aastatel 1994-1995 ilmus Korvpall ühel korral aastas. Aastatel 1992-1993 ajakirja välja ei antud.

Korvpalliliidu kõrval jõudis üheteistkümne korvpalliajakirja väljaandmisega aastate jooksul tegeleda mitu erinevat ettevõtet. Aastal 1989 seisis ajakirja väljaandmise taga Eesti Korvpalliföderatsioon, Spordileht, firma Graaf. 1990. aastal Eesti Korvpalli Liit, Spordileht, firma Graaf ning alates aastast 1991-1995 Eesti Korvpalli Liit, Spordileht, AS Hank.

Nendest andmetest tulenevalt on töö autori arvates Basketit ajakirja Korvpalli järglaseks nimetada pehmelt öeldes ülekohtune. Vihalemma ja Kõutsi (2004) välja pakutud ajakirjade kriteeriumite järgi peab ennast ajakirjaks liigitav väljaanne regulaarselt ilmuma vähemalt kaks korda aastas. Seega on ajakirjalaadset väljaannet Korvpall juba aastatel 1992- 1993 tõsiseltvõetavaks ajakirjaks raske lugeda, veel vähem minimaalselt kümnel korral aastas ilmunud korvpalliajakirjaga Basket eellaseks pidada.

1.5. Uurimisküsimused

Nagu käesoleva töö autor sissejuhatuses märkis, on Eesti spordiajakirjanduse toimivate tendentside kirjeldamiseks Eestis häbiväärselt vähe uuringuid teostatud. Seetõttu on tihti raske selgitada mitmeid viimastel aastatel Eesti spordiajakirjanduses toimunud muutusi. Miks traditsiooniliste spordiväljaannete lugejaskond kiires tempos väheneb? Kas spordiväljaannetel ongi turul enam kohta? Millised spordiväljaanded turul ilmuvad?

Bakalaureusetöö püüab anda vastuse järgnevatele uurimisküsimustele:

Milline on Basketi loetavus ja lugejaskonna koosseis võrreldes teiste spordiväljaannetega?

Millised muutused on aastatega Basketi sisus toimunud?

Kuidas hindavad spordiajakirjanikud olukorda spordimeediaturul?

Miks on spordiajakirjanike arvates spordiajakirjanduse lugemises toimunud suured langused?

Milline on ajakirjanike arvates Eesti spordiajakirjanduse tulevik?

2. Meetodika ja valim

Uurimistöö eesmärk on anda ülevaade Eesti spordiajakirjanduse hetkeolukorra ja edasiste perspektiivide kohta ning ühe viimaste aastate märkimisväärseima spordiväljaande korvpalliajakirja Basket sisust ning selles kolme (2006, 2007 ja 2008.) ilmumisaasta jooksul toimunud muutustest. Püstitatud eesmärgi täitmiseks kasutab autor semistruktueeritud küsitluskavaga standardiseerimata ekspertintervjuusid ning kvantitatiivset kontentanalüüsi meetodit.

2.1. Kontentanalüüs

Korvpalliajakirja Basket kontentanalüüsi teostamiseks on kolme esimese (2006, 2007 ning 2008.) aasta jooksul ilmunud 30 ajakirjast uurimise alla võetud täpselt pooled ehk 15 ajakirja. Viis ajakirja igast korvpalliajakirja Basketi ilmumise aastast. Vaadeldava perioodi ning igast aastakäigust viie ajakirja valimise tingis peamiselt kaks asjaolu:

Poolte Basketi numbrite analüüsimise tingis autori soov kodeerida vähemalt 200- 300 korvpalliajakirja artiklit. Autori arvates tagab kirjeldatud kogus artikleid piisavalt suure valimi, et kindlustada kontentanalüüsi tulemuste usaldusväärsus.

Usaldusväärseuse tõstmise eesmärgil analüüsis autor igast Basketi ilmumisaastast kindlasti mai, septembri ning detsembri numbrit.

Autori arvates on nimetatud ajakirjade analüüsimine olulise tähtsusega, sest korvpalliringkondades tähistavad need ametliku korvpallihooaja lõppu (mai), algust(september) ning keskpunkti(detsember). Lisaks loob autori hinnangul kindlate ajakirjanumbrite analüüsimine hea eelduse selleks, et saaks võimalikult täpselt võrrelda analüüsitava materjali muutumist ajas, mitte korvpallihooaja loomulikust kulgemisest tulenevate erinevuste tõttu. Kaks ülejäänud ajakirjanumbrit valiti samas teadlikult nii, et igast aastast oleks üks ajakiri esimesest kui ka teisest poolaastast. Eeldusel, et erinevate hooegade analüüsimisel oleks kasutada teineteisest võimalikult erinevate kalendrikuude Basketid.

Valituks osutunud Basketid:

Veebruar	2006
Mai	2006
September	2006
Oktoober	2006
Detsember	2006
Märts	2007
Mai	2007
September	2007
November	2007
Detsember	2007
Jaanuar	2008
Mai	2008
August	2008
September	2008
Detsember	2008

Töö analüüsiühikuks on artikkel. Artiklina käsitletakse kõiki ajakirjas leiduvaid artikleid, välja arvatud juhtkirja, reklaamilehekülgi, lühikesi tsitaate sisaldavat rubriiki „Huvitavaid ütlemissi“, rubriiki „Palju õnne“ ning posterit. Nimelt ei oma autori meelest uurimistöo iseloomu arvesse võttes nendes sisalduv materjal mitte mingisugust informatiivset väärtust.

Korvpalliajakirja Basketi kolme esimese tegutsemiseaasta jooksul ilmus analüüsitud 15 numbris 253 eespool kirjeldatud tunnustele vastavat artiklit.

Kodeerimisjuhendi koostamisel toetusid autor eelkõige ajakirja Basket sisu esialgsele vaatlusele ning püstitatud uurimisküsimustele. Kuid kodeerimisjuhendi koostamisel oli suureks abiks ka 2006. aastal Meedia ja Kommunikatsiooni Uurimismeetodite aines Kairi Meistri, Enn Pareli ja autori ühistööna sooritatud kodutööst ajakirja Hooaeg teemal (Meister, Parel & Unt 2007)

Kodeerimisjuhendi täpsustamisel lähtuti vaadeldavate tekstide sisust ja vormist.

Nii näiteks oli kategooria A11 (artikli orienteeritus Eestile või muule maailmale) sõnastamisel autorile suurimaks inspiratsiooniks allikaks just ajakirja Basketi esimene number ja selle juhtkirja esimene lause, mis lubas hakata korvpallifännidele sõnumeid tooma nii Eesti kui ka muu maailma korvpalliväljakutel. Vastavalt sellele eristati Eesti või muu maailma domineerimist artikli sisus.

Kategooriate loomise peamiseks lähtekohaks olid otseselt uurimusküsimused. Näiteks kategooria A10 (artikli teema sooline ja vanuseline suunitlus) alamkategooriad olid tingitud huvist selle vastu, kui palju on võimalik korvpalliajakirjast leida naiste ja noortesportist kirjutavaid artikleid ning kas Korvpalliliidu initsiatiivil loodud ajakiri võiks naiste ja noortesporti propageerimisele rohkem tähelepanu pöörata.

2.2. Proovikodeerimise kokkuvõte

Proovikodeerimise teostamiseks kasutas autor kümmet artiklit kahest Basketi detsembrikuu numbrist 2007. ja 2008. aastast (vt. Lisa 3). Proovikodeerimisele võetud kümne artikli valimisel jälgis autor tendentsi, et need lood liigituksid võimalikult erinevate ajakirjandusnähtude alla. Kuna antud aastakäikude detsembrikuu numbrid on valitud ka töö hilisemas osas kodeerimise alla, siis sobisid autori arvates valitud artiklid provikodeerimise teostamiseks äärmiselt edukalt (vt. Lisa 3).

Reliaabluse arvutamiseks kasutas autor kahe Tartu Ülikooli suhtekorraldustudengi abi.

Kontentanalüüsi proovikodeerimise reliaabluseks saavutas autor 90%, mis annab aluse väita, et kategooriate süsteem on piisavalt hästi välja arendatud selleks, et saavutada usaldusväärsed tulemused reaalse uuringu läbiviimiseks.

Proovikodeerimisel osutus problemaatiliseimateks kategooriateks ettearvatult A6 (artikli žanr) ning mõningase üllatusena ka A10 (artikli teema sooline ja vanuseline suunitlus). Kuna viimasena nimetatud kategooria juures esines vaid üks eksimus, siis reaalse uuringu läbiviimise juures ei näinud autor selle kategooria muutmisel mõtet (vt. Lisa 3).

A6 (artikli žanr) puhul oli probleemne kahe artikli kodeerimine, mis autori hinnangul ei ole analüüsitud artiklite keerukust silmas pidades samuti kuigi suur veaprotsent. Mõlema probleemse artikli puhul erines vaid ühe kodeerija vastus. Selle kategooria juures oli suureks abiks juba enne proovikodeerimist juhendaja poolt soovitatud „ülevaate“ lisamine vaadeldud žanride nimekirjale. Kahest veast hoolimata otsustas uurimistöö autor ka selle kategooria muutmata jätta.

Kuigi proovikodeerimise käigus A4 (artikli autor) kategooria juures kodeerijate vastustes erinevusi ei esinenud, osutas uurimistöö autori arvates antud kategooria siiski vastamisel mõningast vastuolulisust.

A4 Artikli autor

Toimetus

Korvpalliliidu töötaja

Kaasautor

Mõne teise väljaande ajakirjanik

Korvpallispetsialist(treener või mängija- k.a endine)

Muu

Nimelt esines A4 artikli autori esimese ja teise alamkategooria vahel valimine ühe isiku puhul problemaatiliseks, sest toimetuse nimekirjas figureeriv Kristo Raudam kuulus samal ajal ka Korvpalliliidu palgalehele. Autori telefonikõne Kristo Raudamile aitas olukorda siiski niipalju selgitada, et antud töö hilisemas faasis võis nimetatud noormehe ilma igasuguse kahtluseta toimetuse alla liigitada.

Toimetuse alla liigitusid ka kõik sellised artiklid, millel erinevatel põhjustel autori nimi puudus.

Teiste A4 alakategooriate selgituseks käsitleti kodeerimisel „kaasautorina“ persoone, kelle nime taga ei esine mõne ettevõtte, organisatsiooni või meediaväljaande initsiaale (näiteks Robert W.Harm). Mõne ettevõtte või organisatsiooni töötajad liigitusid alamkategooria „muu“ alla ning meediaorganisatsiooni palgal olevaid isikuid, nagu näiteks Basketi pikaajalised

koostööpartnerid Tarmo Tiisler Eesti Rahvusringhäälingust ja Janar Filippov Eesti Ekspressist liigitati loomulikult alamkategoria „ mõne teise väljaande ajakirjanikud“ alla.

Erinevalt viimasena käsitletud kategooriast mille sisus autor muutusi ei tehtud, lisas autor A5 artikli rubriik puhul lisakategoria „puudub“. Nimelt esines proovikodeerimisel üks Kalevist ja Kalevist nimeline artikkel, millel lehekülje päises rubriigi nimetus puudus. Alamkategoria „ puudub“ lisas autor viimaseks 16ks kategooriaks nii, et teiste proovikodeerimisel esinenud A5 alamkategoriate järjestus ja olemasolu ei muutunud.

Samuti ei muutnud autor proovikodeerimise järel midagi kategoorias A8 Artikli asukoht ajakirjas juures. Küll tuleb täpsuse huvides märkida seda, et kategooria nelja veerandisse jaotamine toimus artikli pealkirja asukoha järgi, mitte mingil muul arvestuslikul alusel. Määravaks sai ainult pealkiri ja artikli alguse asukoht ning isegi kui näiteks neljaleheküljelise loo esimene lehekülg asus esimeses veerandis ja kolm ülejäänud teises veerandis, siis saab määravaks ikkagi loo algus, mis asus esimeses veerandis.

Ka kategooria A9 (artikli peateema) juures tegi uurimistöo autor pärast proovikodeerimist ühe paranduse, asendades „harrastuspordi“ nimelise alamkategoria „amatöörspordi“ nimelise teemaga.

Ülejäänud kategooriate ülesehituses proovikodeerimise käigus küsimusi ei tekkinud.

2.3. Ekspertintervjuud

Andmaks vastuse mitmele püstitatud uurimisküsimusele ning selgitamaks välja Eesti spordiajakirjanduse hetkeolukorda ja võimalikke edasisi arenguid, teostas autor spordiajakirjanduse asjatundjatega kuus formaliseerimata ekspertintervjuud. Intervjuud viidi läbi Postimehe sporditoimetuse juhatajat Peep Pahvi, SL Õhtulehe sporditoimetuse juhataja Andres Vaheri, Eesti Päevalehe spordilisa peatoimetaja Andrus Nilki, ajakirjade Sporditähe ja Jalka pikaajalise peatoimetaja Indrek Schwede, korvpalliajakirja Basket (-ball) peatoimetaja ja omaniku Kristo Raudami ning Jooksja ja Tennise kirjastaja/toimetaja Donatas Narmontiga.

Postimehe sporditoimetuse juhataja Peep Pahv on aktiivselt Eesti spordiajakirjanduse tegev olnud alates aastast 1993. Ta on töötanud selle aja jooksul mitmete väljaannete

sporditoimetustes. Ta on töötanud nädalaleht Eesti Elus, spordiajakirjas Spordielu, Õhtulehe sporditoimetuses ja Postimehes. Lisaks on ta töötanud raadios spordiudiste lugejana, televisioonis spordisaate juhina.

Õhtulehe sporditoimetuse juhataja Andres Vaher on spordiajakirjanduses tegev olnud 1991. aastast. Tema töökohtadeks on ajaleht Noorte Hää!, Eesti Päevaleht, Sporditäh! ning alates aastast 2000 Õhtuleht. Kõigi väljaannetega on ta seotud olnud sporditoimetuste kaudu.

Eesti Päevalehe spordilisa peatoimetaja ja ajakirjaga Jooksja toimetaja Andrus Nilk on spordiajakirjanduses töötanud alates 1982. aastast. Väljaannetest väär!b märkimist Spordileht, Eesti Ekspress, Rahva Hää!, Eesti Sõnumid, Postimees ning Eesti Päevaleht. Välja arvatud Eesti Ekspressis veedetud aeg on Andrus Nilk kõik need aastad töötanud spordiajakirjanduses.

Jalgpalliajakirja Jalka peatoimetaja Indrek Schwede on spordiajakirjanduses alates 1981. aastast . Väljaannetest väär!b märkimist ajaleht Noorte Hää! ja Eesti Päevalehe spordilisa. 1992. aastast kuni 2007. aastani juhtis lühikeste pausidega üldspordiajakirja Sporditäh!. Aastast 2007 jalgpalliajakirja Jalka peatoimetaja.

Tennise ja Jooksja kirjastaja/toimetaja Donatas Narmont on spordiajakirjanduse olnud alates aastast 1982. 1985. aastast töötas pikalt ETV sporditoimetuses. Aastal 1992. asutas ajakirja Sporditäh! ja oli sellega tegev kuni 2007. aastani mil müüis ajakirja Kalev Meediale.. Aastal 2007 asutas ajakirja Tennis, aastal 2009 asutas ajakirja Jooksja.

Korvpalliajakirja Basket (-ball) peatoimetaja ja omaniku Kristo Raudami töökogemus spordiajakirjanduses algas kolm aastat tagasi. Aktiivselt on ta spordiajakirjanduse olnud korvpalliajakirja Basket loomisest ehk 2006. aastast alates.

Valimi koostamisel pidas uurimistöö autor nõu professor Peeter Vihalemmaga ning pärast mõningast diskussiooni otsustas autor valimisse kaasata just eelnevalt kirjeldatud väljaannete juhtivajakirjaniku. Kolme Eesti suurima päevalehe sporditoimetuste juhtivajakirjanikku ning kolm erinevate spordiajakirjade kirjastaja/omaniku/juhtivajakirjaniku kogemust omava spordiajakirjanduse juhtfiguuridega. Intervjueeritavad olid kõik meesajakirjanikud, seda

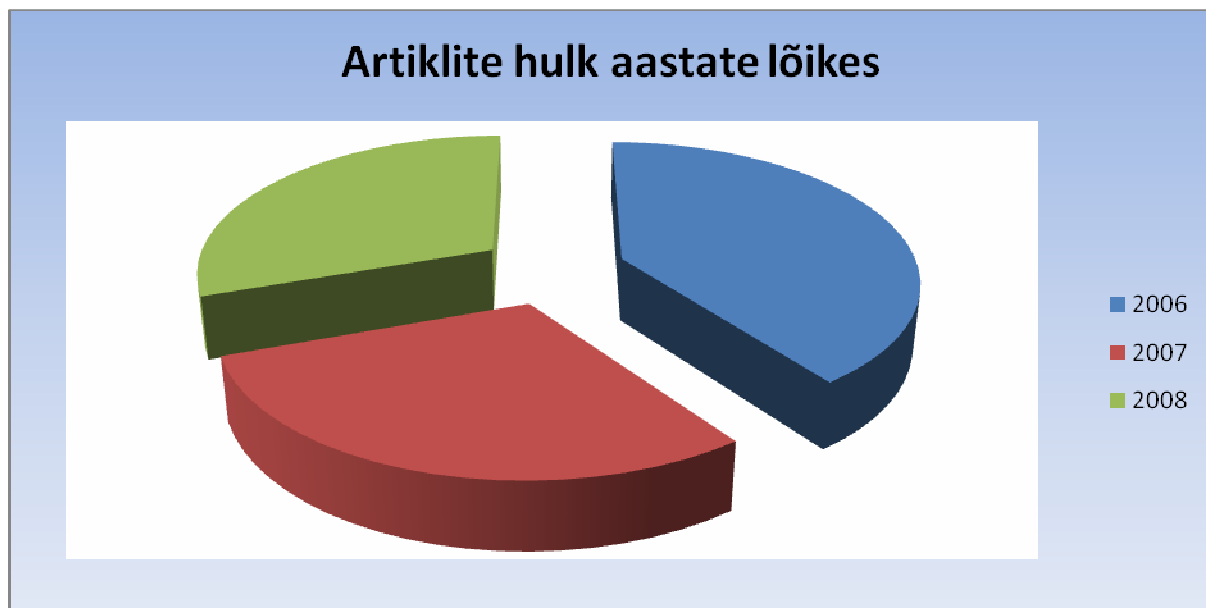
peamiselt põhjusel, et Eesti spordiajakirjanduses on säravaid naisajakirjanikke vähe või on nad väikese töökogemusega.

Intervjuu küsimused koostas töö autor teadmisega, et need annaksid võimalikult laia ülevaate Eesti spordiajakirjandusest ning korvpalliajakirjast Basket. Ekspertintervjuud ajakirjanikega kestsid igäüks keskmiselt tund aega.

Kui töö esialgses plaanis oli kavas küsitleda ka spordiväljaannete lugejaid, siis Eesti spordimeediaturul Kalev Meedia lõpetamisest tingitud segase olukorra tõttu otsustas uurimistöo autor sellest mõttest loobuda. Peamiselt seetõttu, et ajakirjade Basketi ja Sporditähe ootamatust sulgemisest 2009. aasta alguses pettunud lugejad oleks suure tõenäosusega andnud kallutatuid vastuseid.

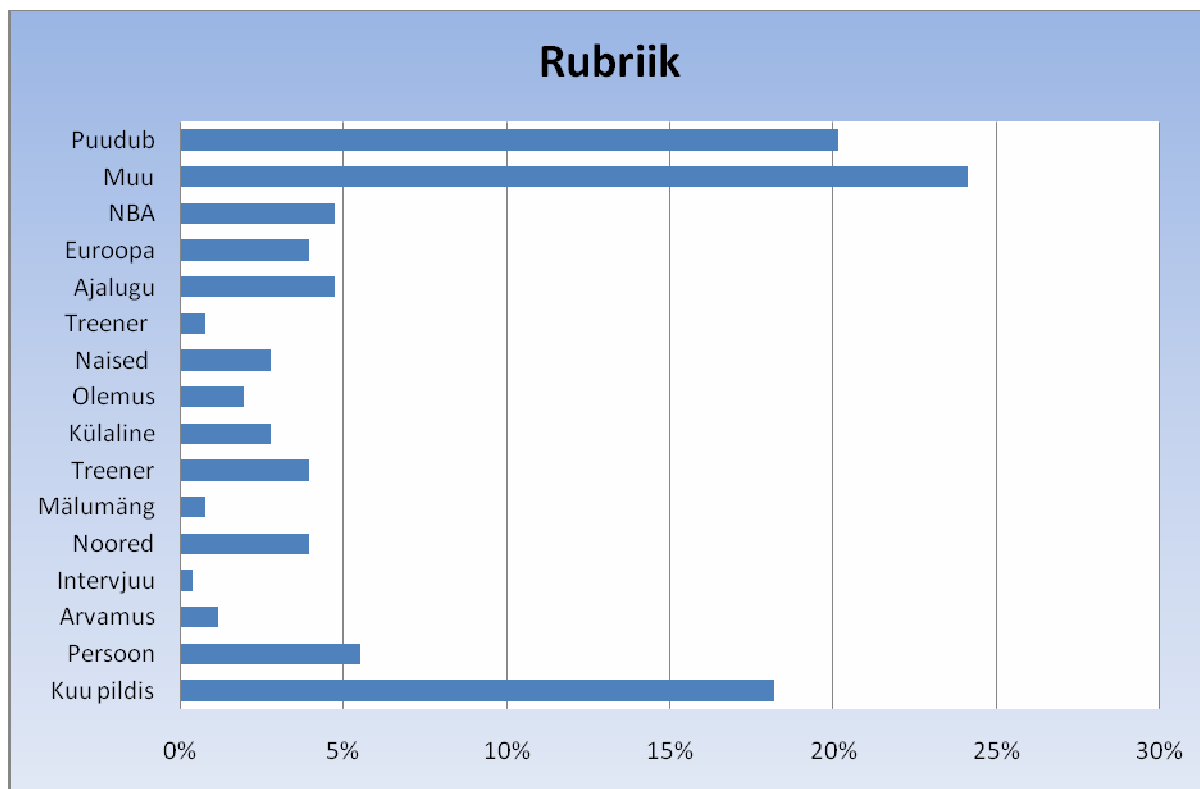
3. Korvpalliajakirja Basket kontentanalüüsi tulemused

Korvpalliajakirjas Basket leidis kõige rohkem analüüsitud artikleid esimesel ilmunisaastal, kui ajakirjas ilmus kõigist artiklitest 40% ehk 101 artiklit. Aastal 2007 ilmus Basketis juba peaaegu veerandi võrra vähem artikleid (75 artiklit) moodustades sellega kogu artiklite arvust 30%. Aastal 2008 ilmus Basketis küll mõnevõrra rohkem artikleid (77 artiklit) kui 2007. aastal, kuid protsentuaalselt ei olnud aasta varasemaga vahe märkimisväärne (30% 2008.aastal).

Joonis 1 – Basketis ilmunud artiklite hulk aastate lõikes (% analüüsitud artiklitest)

Rubriikidest (vt. Joonis 2) esines kõige rohkem artikleid rubriigis „Muu“, kus esines kõigist analüüsitud artiklitest 71 lugu ehk 24%. Rubriigi „Muu“ suur osakaal on autori arvates seletatav sellega, et korvpalliajakirja Basket kindlate rubriikide väljakujunemine võttis aega. Seda kinnitab ka tendents, et kolme analüüsitud aasta jooksul liigitus „Muu“ alla 30 erineva nimetusega rubriiki. Kusjuures 19 „Muu“ kategooriasse liigitunud rubriiki esinesid ajakirjas vaid ühel korral. Viis või rohkem artiklit esines „Muu“ kategoorias vaid rubriikides „Riik“ (6), „Koondised“ (5), „Uudis“ (5) ja „Regioon“ (5), sedagi peamiselt tänu esimesel aastal ilmunud artiklitele. Mistõttu oleks üheks tervikuks kategooriaks olnud neid „Muu“ alla liigituvaid artikleid raske ühendada.

Joonis 2 – Basketis ilmunud rubriigid aastate jooksul kokku (% analüüsitud artiklitest)

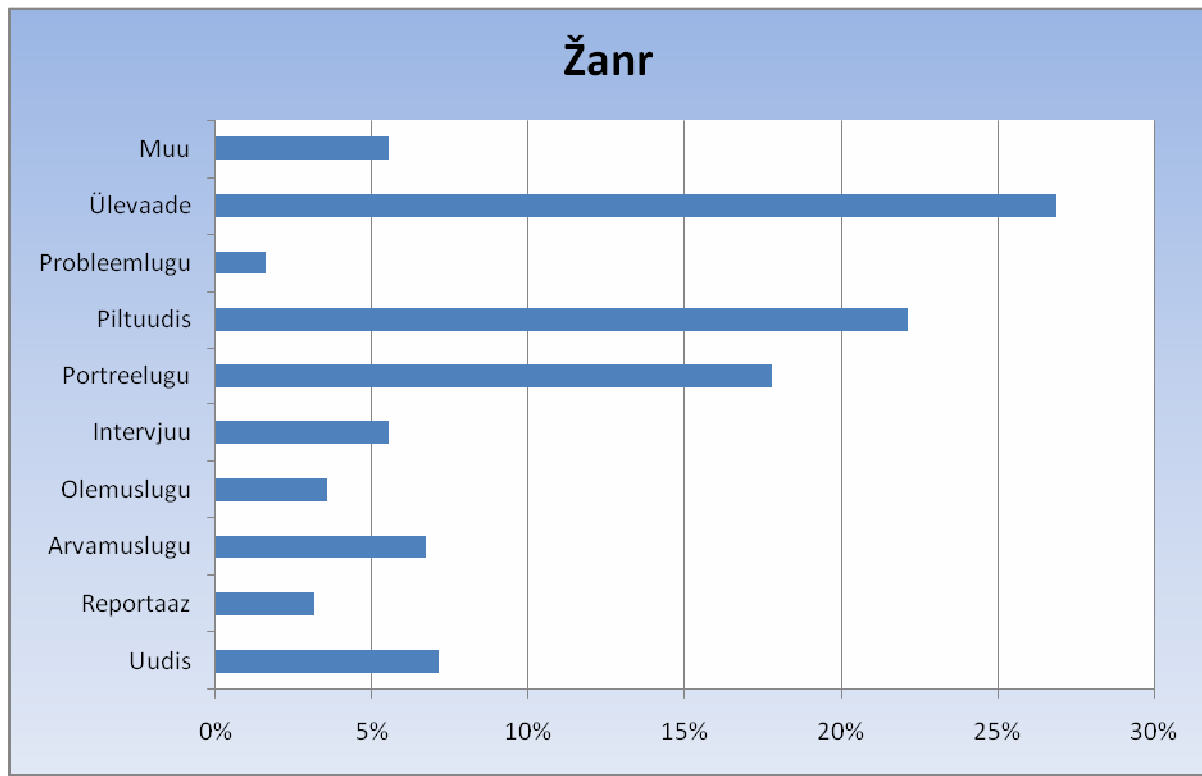
51 Basketi artiklit ehk 20% esines nn. nimetutel lehekülgedel ning neil puudus seetõttu sootuks rubriiginimetus. Huvitaval kombel oli tegemist Basketi suuruselt teise rubriikidegrupiga.

Märkimisväärselt palju artikleid esines rubriigis „Kuu pildis“, mille alla kuulus kõigest lugudest 46 analüüsitud artiklit ehk 18%. Tegemist oli vaieldamatult populaarseima nimelise rubriigiga Basketi kolme aastase perioodi jooksul, sest populaarsuselt järgmine nimeline rubriik oli juba „kõigest“ 14 artikli ning 6% „Persoon“.

Kolme vaadeldud aasta jooksul eristus ülejäänud rubriikides oma artiklite rohkusega veel ka rubriigid „NBA“(5%) „Ajalugu“(5%), „Euroopa“(4%), „Noored“(4%) ning „Treener“(4%). Rubriikides „NBA“ ja „Ajalugu“ leidis 12 artiklit. Rubriikides Euroopa“ „Noored“ ning „Treener“ kümme artiklit.

Korvpalliajakirja Basket arengu kiituseks tuleb mainida tendentsi, et kui 2006. aastal kuulus 38% artiklitest lehekülgedele, millel nimi puudus, siis 2008. aastal oli nimetutel lehekülgedel veel kõigest 1,3% artiklitest.

Vähenevat tendentsi ilmutasid ka rubriigid „Muu“ ja „Kuu pildis“, vähenedes kumbki 2006. aastaga võrreldes 2008. aastaks kahe protsendipunkti jagu.

Joonis 3 – Basketi žanriline jaotuvus (% analüüsitud artiklitest)

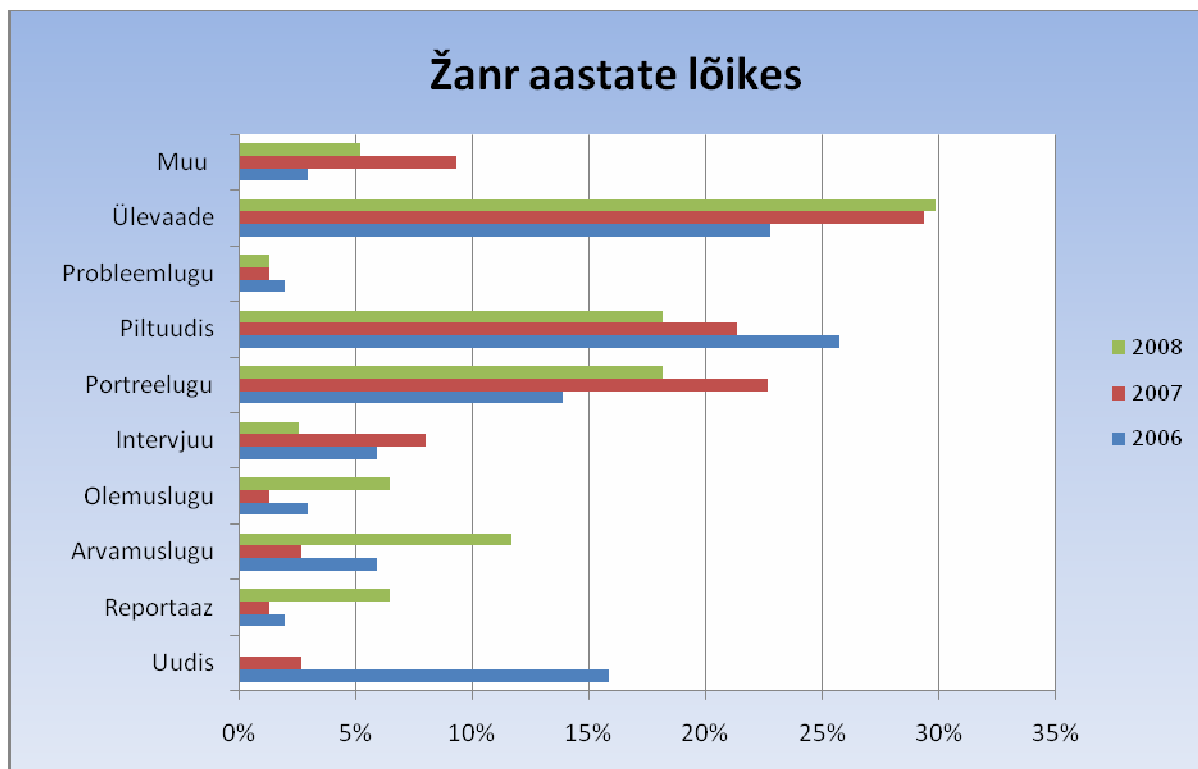
Kõige rohkem esines korvpalliajakirjas Basket ülevaatelugusid (68), mis moodustasid kõigist ajakirjas esinenud lugudest 27%.

Piltuudisena esines 56 artiklit ehk 22% lugudest ning suuruselt kolmandana esines spordiajakirjas portreelugusid (45 artiklit ehk 18%).

Ülejäänud žanreid esines ajakirjas juba mõnevõrra vähem. Nii moodustasid suuruselt neljandana gruppi uudised (18 artiklit ehk 7%), viienda arvamuslood (17 artiklit ehk 7%), kuuenda ja seitsmenda intervjuud (14 artiklit ehk 6%) ning olematu žanriga artiklid (14 artiklit ehk 6%).

Olemuslugusid korvpalliajakirjas Basket väga palju ei esine, moodustades üheksa artikli ja 4% ühe väikseima kategooria.

Samas veel vähem leiab Basketist reportaaže (8 artiklit ehk 3%) ning probleemlugusid (4 artiklit ehk 2%).

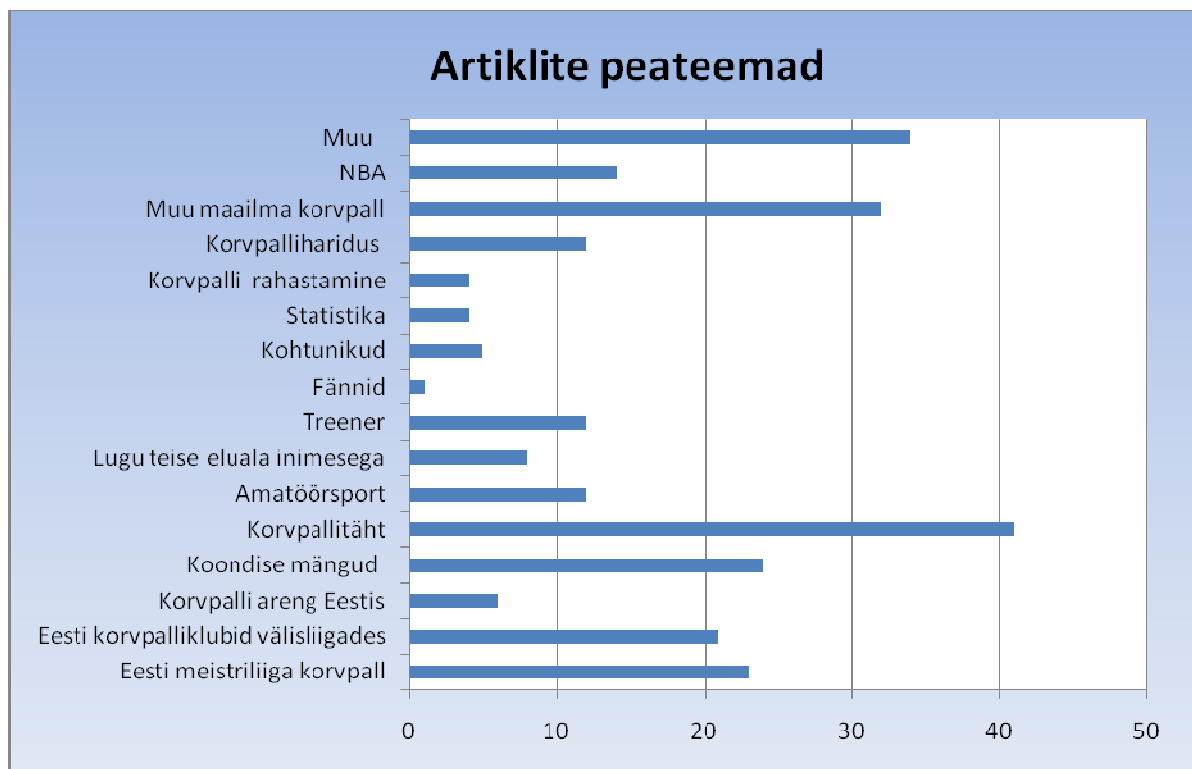

Joonis 4 – Basketi žanriline muutumine aastate jooksul (% analüüsitud artiklitest)

Žanrite kohapealt tasub mainimest veel tendents, et aastate jooksul esines selles kategoorias nii mõndagi huvitavat. Nii näiteks kokkuvõttes neljandana esinenud uudised aitas niivõrd kõrgele vaid see, et 2006.aastal moodustasid uudised tervelt 16% kõigist ajakirja Basket žanritest, samas 2008. aastal ei esinenud uudisena enam ajakirjas mitte ühtegi artiklit. Lisaks uudistele vähenes nende analüüsitud aastate jooksul veel ka piltuudiste osatähtsus (26% 2006.a. ja 18,2% 2008.aastal).

Olgugi, et langus polnud nii suur, kui kahe uudisežanri puhul, siis aastate jooksul vähenes Basketis oluliselt ka probleemlugude arv (2% 2006. ja 1% 2008.aastal).

Kui kõik eelnevalt kirjeldatud žhanrid näitasid ajakirjas vähenemismärke, siis mitmete žanrite esinemissagedus väljaandes samal ajal kasvas. Nii hakkas artiklite žanrilise poole pealt silma veel see, et kui ülevaated moodustasid 2006.aastal 23%, siis 2008. aastal juba 30%. Märkimisväärset kasvutendentsi näitasid aastate jooksul veel ka arvamuslood (6% 2006. ja 12% 2008.aastal), reportaažid (2% 2006. ja 7% 2008.aastal) ning olemuslood (3% 2006. ja 7% 2008.aastal).

Joonis 5 – Basketi artiklite peateemad aastate jooksul kokku (tk)

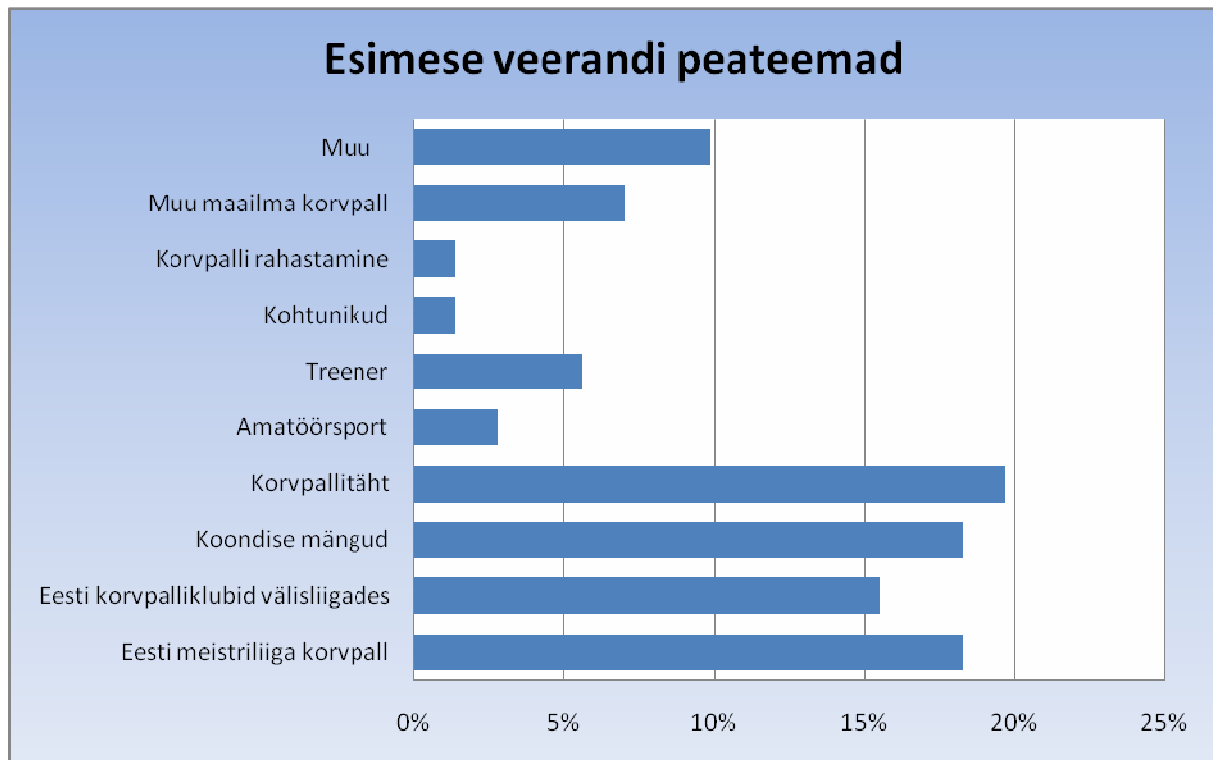
Basketis esines kolme aasta jooksul kõige rohkem artikleid mille peateema puudutas korvpallitähete tegemisi. Sellise sisuga artiklid moodustasid kõigist kodeeritud artiklitest 16%. Kui korvpallitäht esines peateemana 41 artikli puhul, siis tervelt 34 artikli puhul jäi autoril peateema märkimata, mistõttu moodustasi see grupp 13% suuruselt teise koosluse.

Suuruselt kolmanda peateemana esines 32 Basketi artiklit puhul nn. muu maailma korvpall, mis protsentuaalselt võttis enda alla 13% kõigist korvpalliajakirjas Basket analüüsitud artiklitest.

Mõnevõrra vähem ehk alla 10% kõigist artiklitest kandis peateemana edasi koondise mängude ümber toimuvat (24 artiklit ehk 10%). Eesti meistriliiga korvpall peateemana esines 23 artiklil ehk 9%. Ka Eesti korvpalliklubide tegemistele välisliigades keskendus märkimisväärselt suur osa artiklitest ehk 21 artiklit ja 8%

Kui NBA esines korvpalliajakirja lugude peateemana 14 artikli puhul ehk 6%, siis ülejäänud peateemad ei ületanud teemadena 5% künnist. Nii esines korvpalliharidusest, treeneritest ja

amatöörspordist kirjeldavaid lugusid kõiki võrdselt 4,7% ulatuses ehk igast teemast oli 12 artiklit. Ülejäänud temade jaotuvust saab vaadata Jooniselt 5.

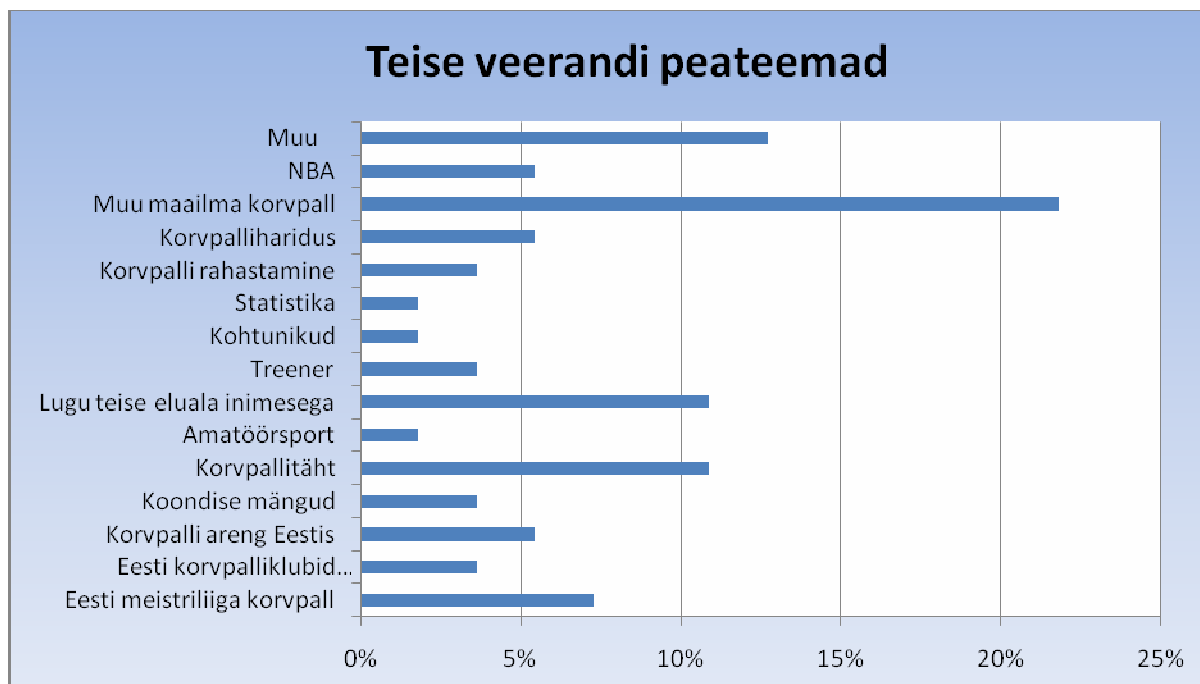
Joonis 6 – Basketi artiklite peateemad ajakirja esimeses veerandis (% analüüsitud artiklitest)

Ajakirja esimeses veerandis (vt. Joonis 6) saavad rohkem kõneainet teemad, mis puudutavad artikleid mille peateemas on korvpallitäh, koondise mängud, Eesti meistriliiga korvpall või Eesti korvpalliklubide tegemised välisliigades.

Kõige rohkem leiab esimesest veerandist lugusid, mis puudutavad korvpallitähete tegemisi (20%). Teise suurema grupi moodustavad koondise mängu puudutavad artiklid, kõigist esimeses veerandis analüüsitud lugudes 18%. Samasuure protsendi ehk 18% võtavad enda alla ka Eesti meistriliiga tegemistest pajatavad artiklid.

Neljanda suurema grupi moodustavad lood, mis pajatavad Eesti korvpalliklubide tegemistest välisliigades (16%).

Teistel teemadel esineb ajakirja Basket esimeses veerandis juba märkimisväärselt vähem artikleid. Nii moodustab suurusel viienda grupi artiklitegrupp muu (10%) ning kuuenda grupi muu maailma korvpallist (7%) peateemana kirjutavad lood.

Joonis 7 – Basketi artiklite peateemad ajakirja teises veerandis (% analüüsitud artiklitest)

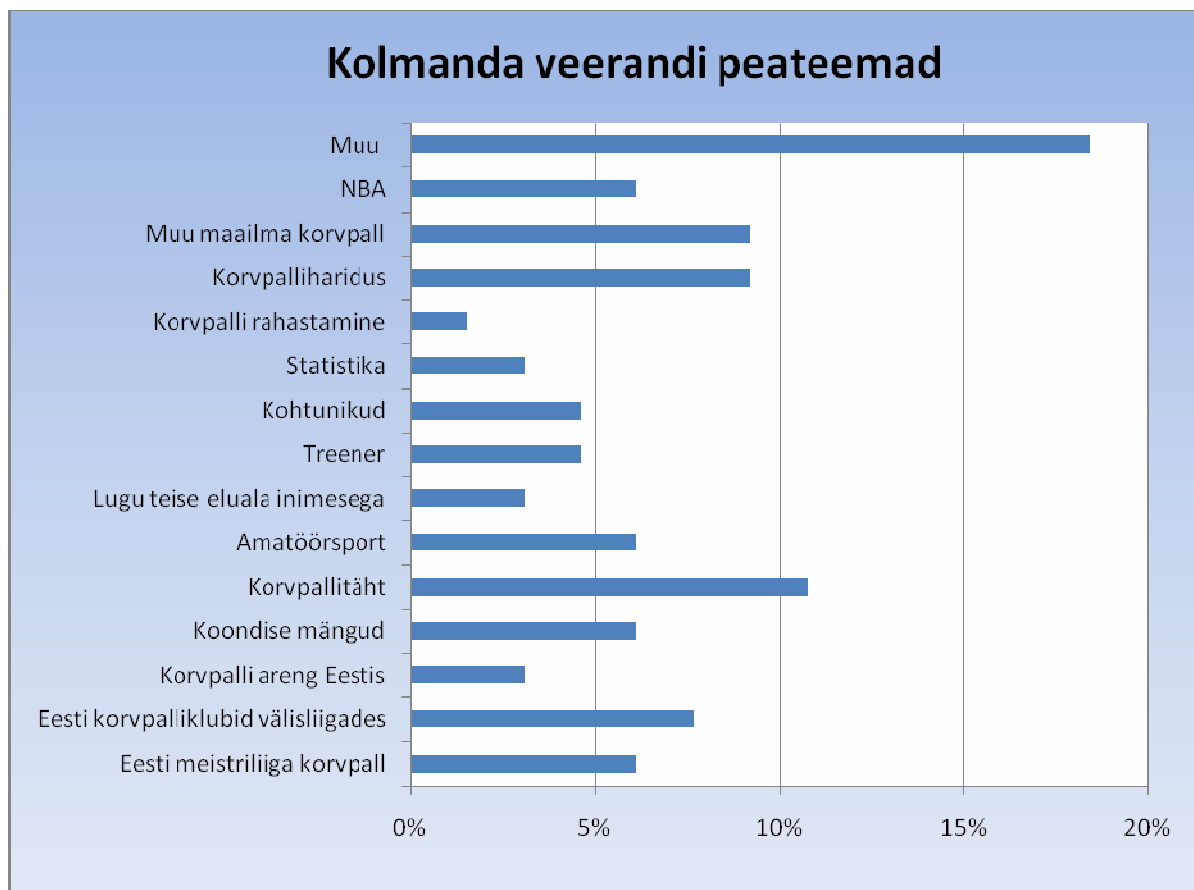
Teises veerandis olnud peateemade suurima grupi moodustas 22% muu maailma korvpallist kirjutavad artiklid. Suuruselt teise grupi võttis enda alla muu nimetuse alla läinud lood, moodustades teise veerandi peateemades 13%. Kolmanda ja neljanda grupi võtsid võrdse 11% enda alla artiklid mille peateemaks oli lugu teise eluala inimesega või korvpallitäht.

Alla kümne protsendi ehk täpsemalt 7% teises veerandis olevate artiklite peateemades moodustasid Eesti meistriliiga korvpallist kirjutavad lood. Üle viie protsendi teises veerandis olevate artiklite peateemadeks oli veel 6% lood mille peateemadeks olid korvpalli areng Eestis, korvpalliharidus ning NBA (vt Joonis 7).

Korvpalliajakirja Basketi kolmandas veerandis saavad enim ruumi artiklid mille peateemad liigituvad kategooria muu alla (19%).

Teise koha võtavad 11% enda kanda korvpallitähedest kirjeldavad lood ning kolmandat ja neljandat kohta jagavad omavahel 9% muu maailma korvpallist ja korvpallirahastamisest pajatavad lood.

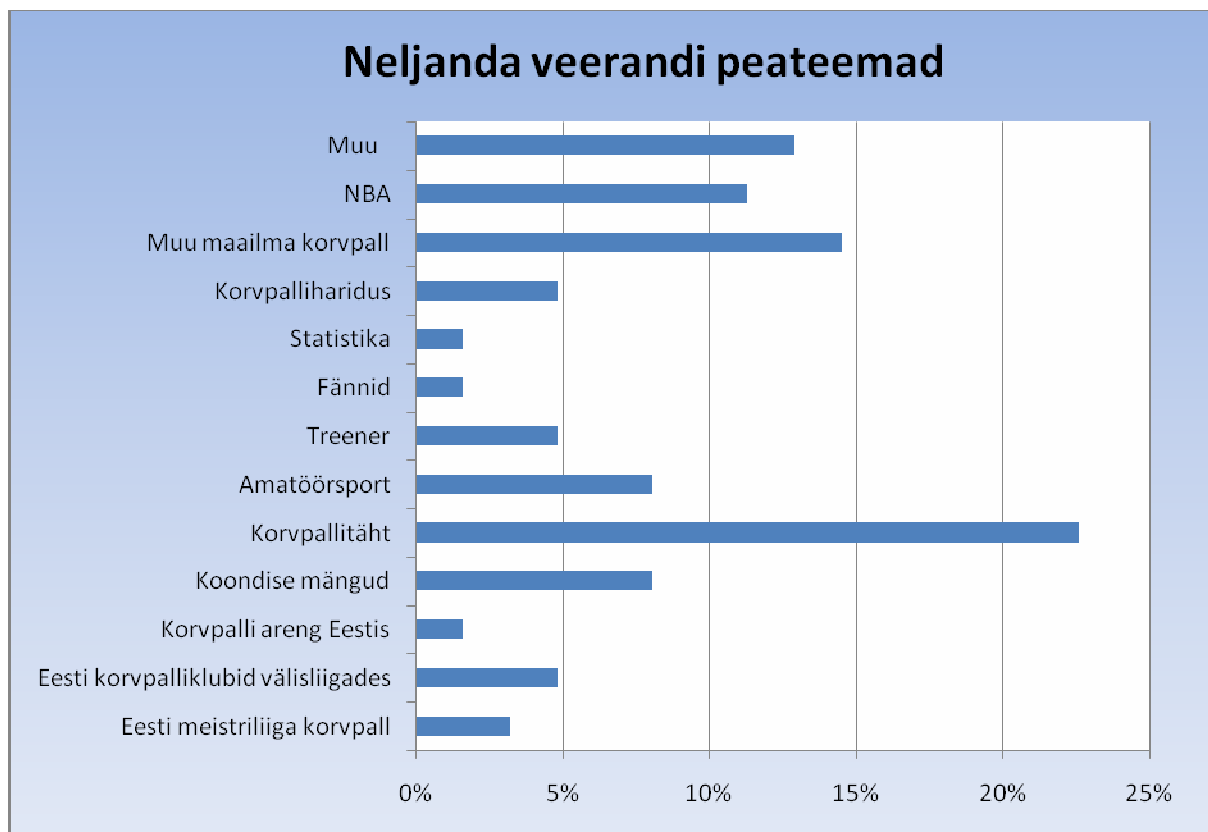
Kõige vähem leheruumi (vt. Joonis 8) saavad kolmandas veerandis korvpalli rahastamisega seotud artiklid (2%) ning statistikalood, lood teise eluala inimestega ja lood korvpalliarengust Eestis (3%).

Joonis 8 – Basketi artiklite peateemad ajakirja kolmandas veerandis (% analüüsitud artiklitest)

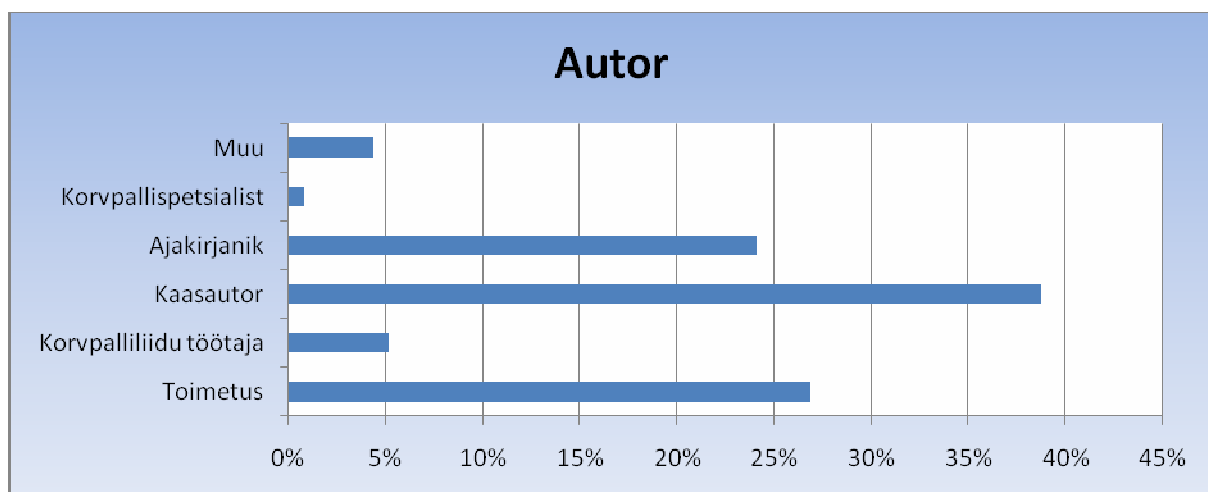
Korvpalliajakirja Basketi viimases veerandis (vt. Joonis 9) ehk neljandas veerandis kajastatakse peateemana enim lugusid korvpallitähdest (23%). Aga palju leiame lugusid ka muu maailma korvpalliteemadel (15%), muul teemal (13%) ning NBA korvpallist (11%).

Kõige vähem kajastatakse samas kolme teemat ehk 2% leiavad kõige vähem leherummi Eesti korvpalliarengust, fännidest ja statistikast kirjutavad lood. Ilmselgelt on täheldatav tendents, et korvpalli viimane veerand keskendub eelkõige muu maailma ja NBA korvpallile. Ka peateemana enim kajastust saav korvpallitäht on traditsiooniliselt Basketi viimastel lehekülgedel olev persoonilugu mõnest NBA korvpallitähdest.

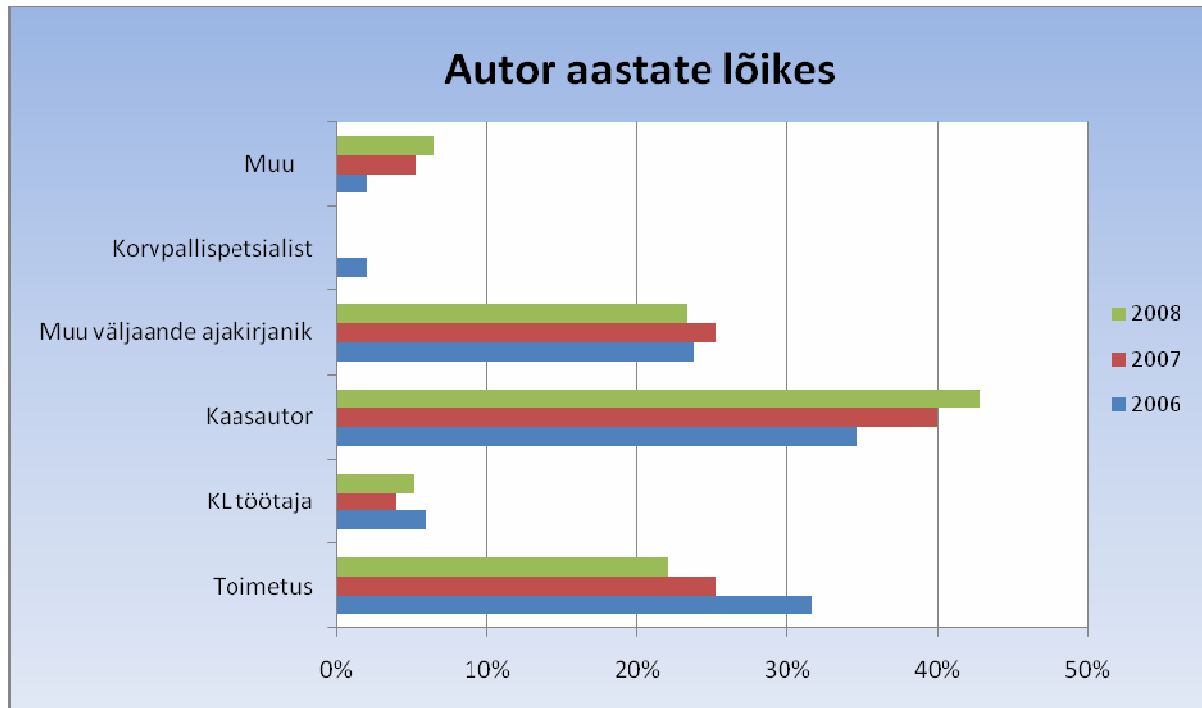
Joonis 9 – Basketi artiklite peateemad ajakirja neljandas veerandis (% analüüsitud artiklitest)

Kõige rohkem artikleid kirjutasid vaadeldud perioodi jooksul korvpalliajakirjale Basket kaasaautorid ehk nn. vabakutselistena (freelancerid) käsitletavatid isoonid (vt. Joonis 10). Nende kirjutatud artiklite osakaal moodustas kõigist korvpalliajakirja Basket artiklitest 39%.

Joonis 10 – Basketi artiklite autor (% analüüsitud artiklitest)

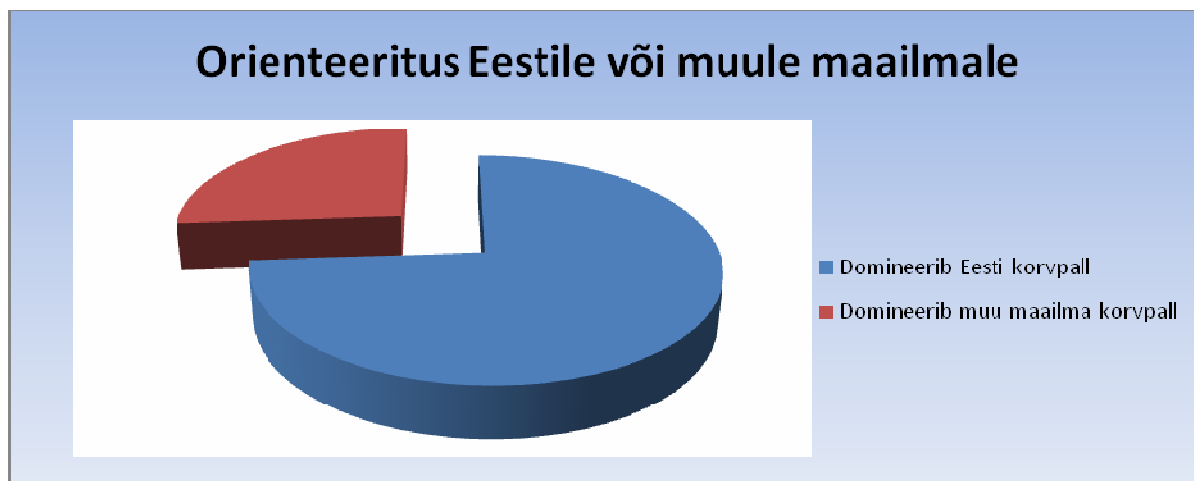
Märgatavalt vähem võis artiklite autorina täheldada toimetuse liikmeid (27%) ning mõne teise meediaorganisatsiooni ajakirjanikke (24%). Korvpalliliidu töötajate artikleid esines kõigist vaadeldud artiklitest 5% edestades selle osakaaluga vaid muu (4%) alla liigituvaid autoreid ja korvpallispetsialiste (1%).

Joonis 11 – Basketi artiklite autor aastate lõikes (% analüüsitud artiklitest)

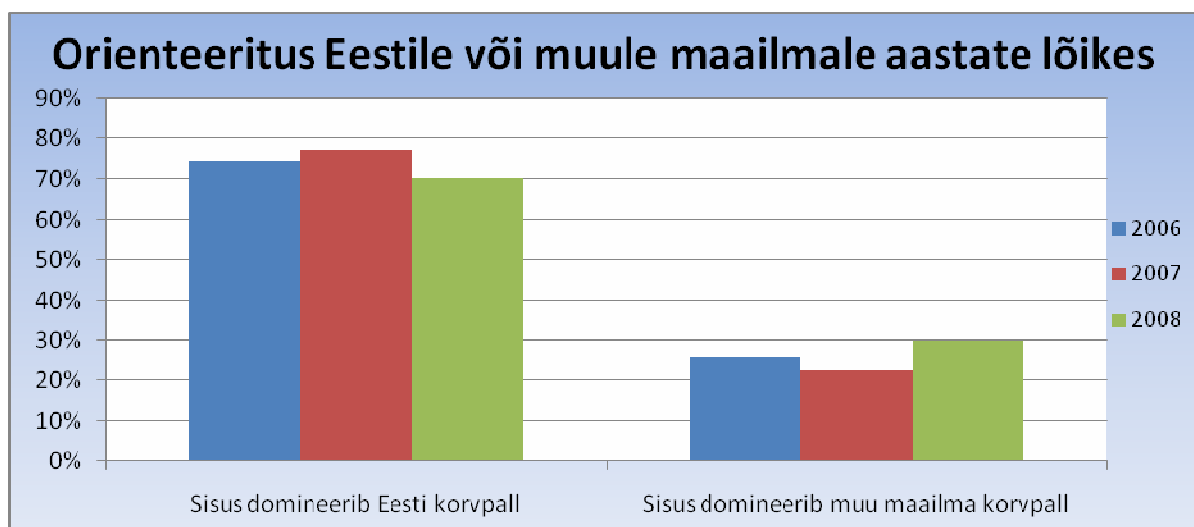
Aastate lõikes on kaasautorite osakaal autorite üldisest protsendist oluliselt kasvanud. Kui 2006. aastal moodustasid kaasautorite kirjutatud lood „kõigest“ 35% lugudest, siis 2008. aastal juba 43%.

Aastate jooksul on märkimisväärselt kasvanud ka muu-na liigituvate autorite osakaal. Kasvades 2006.aasta 2% 2008. aasta 7%-ni. Samal ajal on toimetuse kirjutatud lugude osakaal 2006.aasta 32protsendilt langenud 2008.aastal 22protsendile (vt. Joonis 11).

Joonis 12 – Orienteeritus Eestile või muule maailmale (% analüüsitud artiklitest)

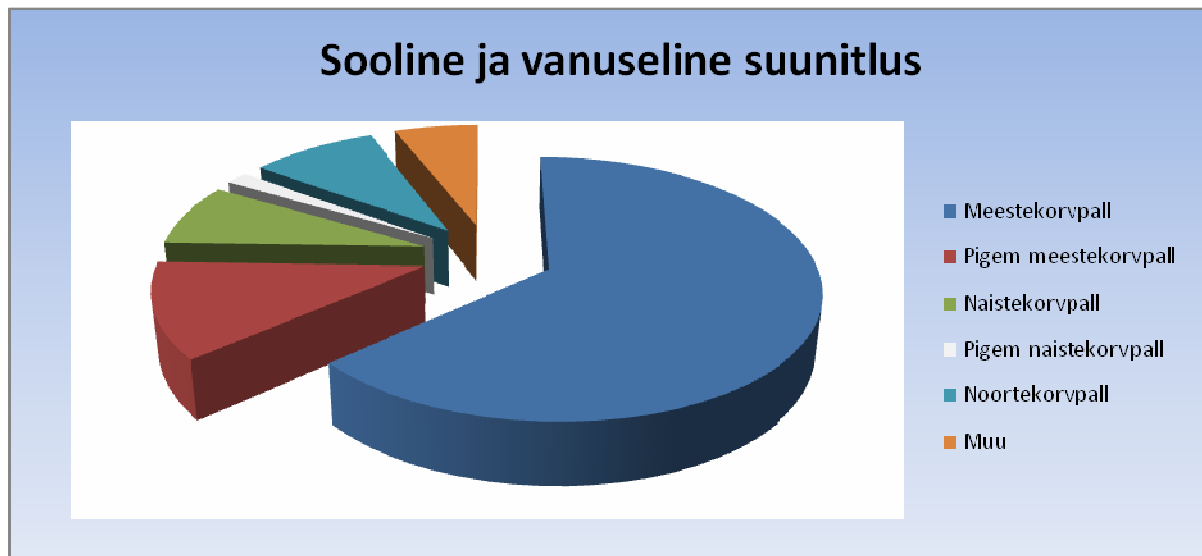
Korvpalliajakirja Basketi sisus domineerivad oodatult Eesti korvpallist kirjeldavad lood. Nii moodustavad artiklid mille sisus domineerivad Eestiga seotud peategelased kogumahust 74% ning lood mille keskmes domineerivad muu maailmaga seotud tegelased moodustavad 26% artiklite kogumahust (vt. Joonis 12)

Joonis 13 – Basketi orienteeritus Eestile või muule maailmale aastate lõikes (% analüüsitud artiklitest)

Samas tuleb rõhutada tendentsi, et aastate jooksul on korvpalliajakirja Basketi sisus Eesti korvpallist kirjutavate artiklite osakaal oluliselt vähenenud. Kui näiteks 2006. aastal moodustasid Eesti korvpallist kirjeldavad artiklid 74% ajakirja kogumahust, siis 2008. aastal leidis ajakirjast Eesti korvpallist kirjeldavaid artikleid juba oluliselt vähem (70%).

Samal ajal näitas loogilistel põhjustel kasvutendentsi muu maailma korvpallist või korvpalluritest kirjutavate artiklite osakaalu suurenemine 2006. aasta 26% 2008.aasta 30%-ni (vt. Joonis 13).

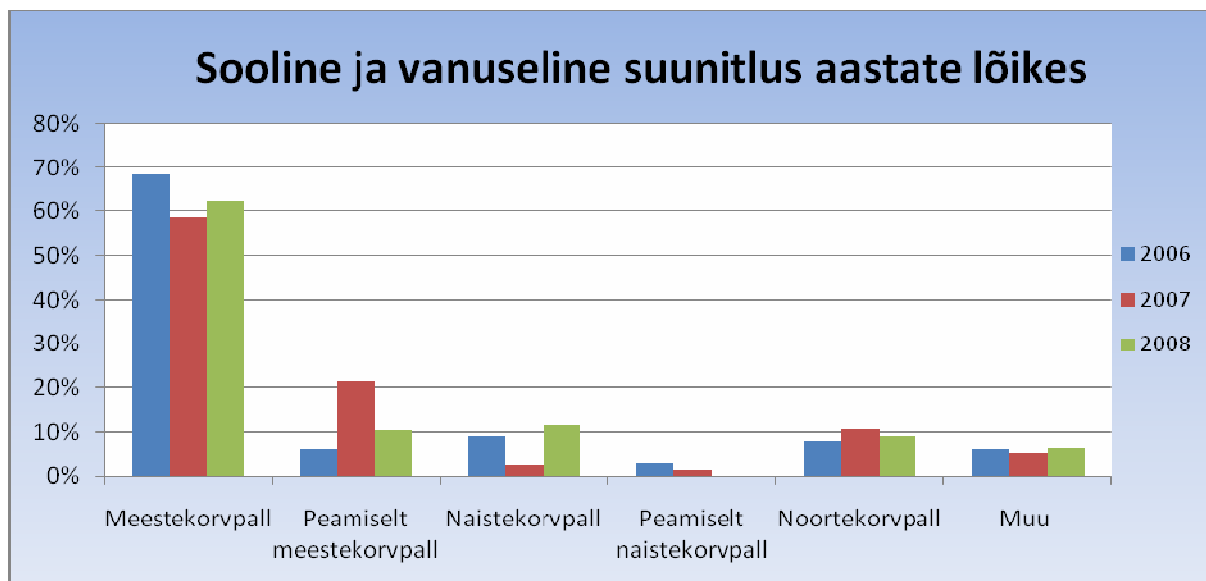

Joonis 14 – Basketi artiklite sooline ja vanuseline suunitlus (% analüüsitud artiklitest)

Artiklite soolise ja vanuselise suunitluse järgi leitud enim artikleid meeste ja pigem meeste korvpallist (vt. Joonis 14). Meestesuunitlusega lugusid oli seega 76% kogu Basketi artiklitest. Meestekorvpalli kajastamisele järgnes naiste ja pigem naistekorvpallist kirjeldavad lood (9%) ning noortekorvpallist kirjeldavad lood (9%).

Huvitav on soolise ja vanuselise suunitluse juures aga tendents mis peegeldab erinevatel aastatel analüüsitud artiklite liigendust vaadates. Nii selgub fakt, et meestekorvpallist kirjeldatavate artiklite osakaal on aastate jooksul märkimisväärselt vähenenud (68% 2006. ja 62% 2008.aastal). Samal ajal tuleb märkida, et pigem meestekorvpallist kirjeldavate lugude osakaal on samal ajal küll mõnevõrra tõusnud (6% 2006. ja 10% 2008.aastal).

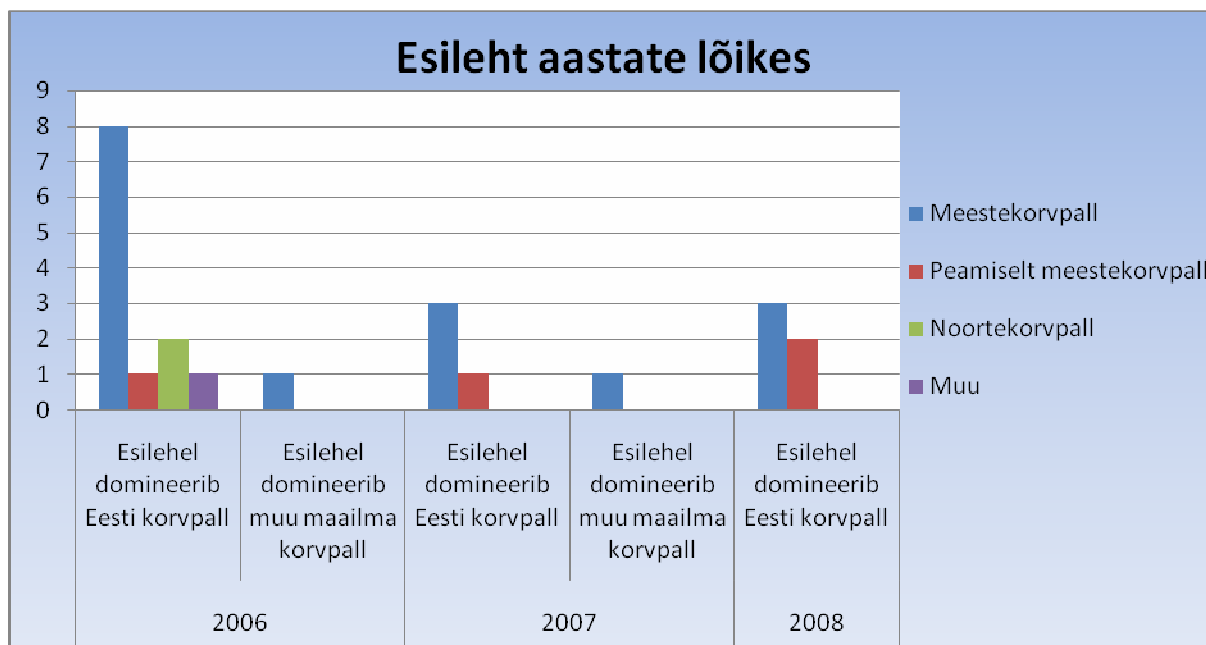
Samal ajal on aga naistekorvpallist kirjutatud artiklite arv (9% 2006. ja 12% 2008.aastal) ning noortekorvpallist kirjutatud artiklite arv (8% 2006. ja 9% 2008.aastal) näidanud kasvutendentsi (vt Joonis 15).

Joonis 15 – Basketi sooline ja vanuseline suunitlus aastate lõikes (% analüüsitud artiklitest)

Esilehel kajastatakse enamuse korraldusel Eestiga seotud inimest. Kuna 2006. aastal oli esilehel mitu pilti (1-3 pilti), siis on loomulikult rohkem ka sellel kujutatud inimesi. Nii moodustab suurima grupi meeste või pigem meestekorvpalliga seotud isikute grupp. Samas leidub sellest aastast kaks esikaant, millel kujutatakse hoopis noorsportlast.

Aastatel 2007 ja 2008 võib samas esikaanelt leida vaid meeste või pigem meestega seotud isikuid. Muu maailmaga seotud isikuid võib esikaanelt leida vaid ühel juhul nii 2006. aastal kui ka 2007. aastal. Samas 2008. on esikaas seotud vaid Eestiga (vt Joonis 16).

Joonis 16 – Basketi esileht aastate lõikes (tk)

4. Ekspertintervjuude tulemused

	<i>Amet</i>	<i>Sugu</i>	<i>Spordiajakirjanduses</i>
1. intervjuu	Peep Pahv- Postimehe spordiosakonna juhataja	M	Aastast 1993
2. intervjuu	Indrek Schwede- Jalka peatoimetaja	M	Aastast 1981
3. intervjuu	Andres Vaher- Õhtulehe spordiosakonna juhataja	M	Aastast 1991
4. intervjuu	Andrus Nilk- Eesti Päevale Spordilehe peatoimetaja	M	Aastast 1982
5. intervjuu	Donatas Narmont- ajakirjade Tennis ja Jooksja toimetaja/omanik	M	Aastast 1982
6. intervjuu	Kristo Raudam- Basketi peatoimetaja/omanik	M	Aastast 2006

4.1.1 Eesti populaarsemim spordiala

Eesti spordiajakirjanduse võtmeisikute arvates on populaarsemate spordialade hulgas üldjuhul samad spordialad. Kusjuures korvpall oli ainuke spordiala, mida mainiti kõigi kuue intervjuueeritava puhul. Järgnesid jalgpall, kergejõustik ning suusatamine. Ühel juhul leidis märkimist ka võrkpall.

„Korvpall, suusatamine ja kergejõustik.“ (Pahv)

„Korvpall, suusatamine, jalgpall.“ (Vaher)

„Sõltub kust vaadata, aga pakun jalgpalli, korvpalli ja kergejõustikku.“ (Narmond)

„Korvpall, Kergejõustik ja jalgpall. Eraldi tooksin välja ka suusatamise.“ (Nilk)

„Kui võtame aluseks harrastajaskonna, siis on jalgpall number üks. Kui võtame teleauditooriumi järgi, siis tundub, et populaarseim spordiala on suusatamine. Aga kui võtame üldiselt, rahva arvamust, siis on jalgpall, korvpall. Kolmandaga on natukene raske, pakuks suusatamine ja kergejõustik..“ (Schwede)

Basketi toimetaja ja omanik Kristo Raudam oli ainuke, kes tõi populaarsemate spordialade nimetamisel välja ka võrkpalli. Muidu valitses populaarsemate spordialade nimetamisel ajakirjanike seas valdavalt üksmeel.

„Korvpall, korvpall ja korvpall. Ilmselt on korvpall ikka esimene ja ülejäänud on juba maitse asi. Kergejõustik, suusatamine, võrkpall ja jalgpall. Üks päev on üks, teine päev teine ees.“ (Raudam)

Populaarseima spordiala nimetamine oli tihedalt seotud ajakirjanikuga seotusest väljaande suunitluse või ajakirjanikku enda spetsialiseerumisega. Nimetatuks osutus aga vaid kaks alakorvpall ja jalgpall. Tähelepanuväärne on fakt, et mitte üks intervjueeritav ei maininud populaarsemate spordialade hulgas Statistikaameti harrastajate aru järgi teisel kohal figureerivat ujumist.

„Korvpall.“ (Pahv)

„Korvpall.“ (Nilk)

„Tänase päeva järgi numbrite järgi veel on ikka korvpall.“ (Raudam)

„Vanemale põlvkonnale on olulisim vaieldamatult korvpall ja nooremale põlvkonnale vaieldamatult jalgpall.“ (Schwede)

„Jalgpall.“ (Narmont)

„Mina olen jalkafänn.“ (Vaher)

Intervjuudest järeldub, et Eesti spordiajakirjanduse juhtivajakirjanike arvamused ühtivad suures osas Statistikaameti populaarsemate spordialade tabeliga. Ilmselt eristuvad kaks spordiala teistest ehk korvpall ja jalgpall. Eesti Päevalehe Spordilehe peatoimetaja Andrus Nilgi hinnangul peab iga nädal olema lehes mõni lugu korvpallist, jalgpallist ning kergejõustikust. Juhul, kui millegipärast nädala jooksul mainitud kolmest spordialast lugu ei ilmu on lihtsalt viletsalt tööd tehtud. Intervjuude vastused kinnitavad autori arvates ka seda, et korvpalliajakirjal on Eesti spordimeediaaastikul kindlasti koht olemas.

4.1.2 Teemavaliku põhikriteeriumid

Teemadevaliku põhiprintsiibina paistab teiste hulgast silma lugejahuvi. Täpsemalt järgivad teemade valimisel lugejahuvi kolm väljaannet kuuest ehk pooled. Aga teemavalikul jälgitakse ka aktuaalsust, lähedust, üldhuvi või väljaande spetsiifikat.

„Me valime lugusid selle järgi, mis lugejatele korda lähevad.“ (Vaher)

„Lugeja järgi. Eesmärk oli alati teha võimalikult huvitavalt asju ja millest ei pääsenud ümber oli muidugi need, kes olid hetkel tipus.[...] Alles hiljem aastal 2003 hakkas Sporditähes olema asi natukene teistsugune.“ (Schwede)

„Selle järgi, mis tundub huvitav, mida praktika on näidanud, teemad ja spordialad mis inimesi huvitavad ja nendega seotud sündmused. Nende järgi tuleb valida.“ (Pahv)

„See on ikka läbi aegade olnud Eesti tegijad, Eesti võistkonnad. Nende olulisemad sündmused ja kui ei ole sündmusi, siis vaatame, mis nad seal vahel teevad. [...]. Ma arvan, et on harva nädalat, kus nendest kolmest alast ei ole mitte ühtegi lugu. Ma arvan, et see peaks olema ülierandlik nädal ning sellisel juhul on üliviletsalt lihtsalt tööd tehtud.“ (Nilk)

Ajakirjadega seotud ajakirjandustegelaste teemavaliku kriteeriumid on mõneti erinevad. Nii näiteks sõltub Basket (-balli) teemavalik suures ulatuses peatoimetajast ja mõneti üllatuslikul ka aktuaalsusest. Üllatav seetõttu, et aktuaalsust oleks kriteeriumina pigem päevalehtede esindajatelt oodanud.

„3/4 lugudest oli tegelikult nii, et minu ette antud teemal, pidepunktidel teeb autor loo ära. Aktuaalsus. Väga palju sõltus sellest, mis ajajärk oli parasjagu käsil.“ (Raudam)

Sporditähega ja teiste erinevate erialaajakirjadega seotud olnud Narmondi sõnade kohaselt sõltub teemavalik suuresti ka väljaandest.

„Valime ikka vastavalt väljaande spetsiifikale. Sporditähes olid lood ikkagi sellise publitsistlikku suunaga ja rubriikidega mida mujal ei olnud. Sporditähe puhul oli see, et olid omad, väga eripärased rubriigid.“ (Narmond)

Aastaid Sporditähe peatoimetajana tegutsenud Schwede järgi lähtus neil lugejahuvist sõltuv teemavalik aastani 2003. Alates sellest aastast hakkas Sporditähes kehtima uus teemavaliku kriteerium. Nimelt kutsuti Sporditähe kostel kokku nn. kolleegium (Erki Nool, Meelis Atonen, Vaapo Vaher, Mina, Narmont, Indrek Kannik, Kadri Kõusaar), mille eesmärgiks oli selgeks teha edaspidise kajastatuse ulatus.

„Kolleegium, kelle hulgas oli ka näiteks Erki Nool ütles, et ei väga õige, võtame kuus seitse ala ja proovime nende seast lugusid leida. Kõik ülejäänud alad, mis sinna hulka ei kuulu, neid kajastada ainult läbi huvitavate persoonide.“ (Schwede)

4.1.3 Mille järgi hinnatakse spordiväljaannetes artikli edukust

Artiklite õnnestumise suurimaks garantiiks on meediaväljaannete esindajate sõnul ikkagi heade ajakirjanikke ja toimetajate kaasamine väljaande ridadesse, nii arvab neli spordimeedia esindajat kuuest. Kõik ülejäänud on paberväljaannete puhul suhteline ja põhineb tihti lihtsalt kõhutundel.

„Meil Sporditähes olidki kõik head lood. Aga üldiselt oli meil kirjutajatena ametis omaala professionaalid, mistõttu halbu lugusid väga palju ette ei tulnudki.“ (Narmond)

„Alguses oli see asi natukene hapum ja trügisid peale ka võib olla need kirjutajad, need kes igapäevaselt ei olnud kirjutajad. [...] Edasi läks konkurents juba nii suureks, et sai alles jätta vaid need, kes kirjutasid väga hästi või vähemalt hästi.“ (Raudam)

„See hinnang on nii spetsiifiline. Hinnang on ikka see, et kui inimene on selle ala kallal aastaid tööd teinud ja seda kajastanud, siis ta teebki keskeltläbi hea loo. [...]. Kui sa oled asja kaua teinud, siis sa lihtsalt näed ära, kas see oli hea lugu või ei olnud.“ (Nilk)

„Eks ta on selles mõttes puhtalt tunnetuslik. Ajakirjal on toimetaja, kes otsustab millised lood väljaandesse lähevad. Toimetaja kirjutab ka ise ning ega seal muud ei olegi. Mõnes mõttes on tagasiside ka müügiarv.“ (Schwede)

Postimehe ja Õhtulehe esindajate sõnul on pabermeedias loo headuse üle hinnangut väga raske anda ning tihti põhineb see lihtsalt kõhutundel. Online meedias on see aga tunduvalt lihtsam, sest on veebiklakkide järgi otseselt mõõdetav. Samas on ka siis mõned probleemid.

„Seda mis veebi läheb on väga selgelt näha veebiklakkide järgi. Seda ongi raske hinnata ega mingit uuringut pole ju tehtud.“ (Pahv)

„Onlines on loomulikult klikid. Kuigi ka see ei anna kogu tõe kriteeriumit, kuna ka onlines on mõned lood paremini presenteeritud, kui teised. Mõni on esilehel jne. Samas saab seda mõõta ka arvamuste järgi, saad meile või vestled inimestega kas lugu oli hea või halb. Aga pabermeedias ei ole see kindlasti kohe konkreetselt mõõdetav ja suures osas põhineb see ikkagi kõhutundel. „ (Vaher)

4.1.4 Spordiajakirjanduse lugejad

Poolte ehk Õhtulehe, Tennise/Jooksja ja Basket (-balli) juhtivajakirjanikud olid erinevate meediauuringute vahendusel enda väljaannete lugeja üldandmetega tutvunud. Üldiselt valitsevad spordiväljaannete esindajate sees kaks arvamust. Arvamus, et spordiväljaannete lugeja on nooremapoolne meesterahvas või, et spordiväljaannete lugeja on tavaline spordihuviline.

„Viimati tehti meil Õhtulehes mingi aastakene tagasi. [...] Selle uuringu järgi oli selge, et spordiosade lugeja on peamiselt 25-35. aasta vanune mees.“ (Vaher)

„Mingi Emori uuringust selgus, et $\frac{3}{4}$ olid mehed ja suur osa nendest jääb vahemikku 15-35. Suhteliselt nooremapoolsed ja vanemaid lugejaid oli jälle oluliselt vähem.“ (Raudam)

„Sporditähe puhul noppisime andmeid Emori andmetest ja üldine ülevaade oli olemas. Aga mingile kindlat gruppi nagu ei eksisteerinudki. Peamiselt mehed, vanuses 19 kuni seitsekümmend ja rohkemgi.“ (Narmond)

Lugejate täpsest kaardistamisest tunduvalt olulisemaks peavad Postimehe ja Eesti Päevalehe esindajad spordihuvilise inimese määratlemist.

„Ei konkreetselt ei oska. Aga eelkõige peab ikka spordihuviline olema.“ (Pahv)

„Kitsamalt ei taha ma seda lugejat määratleda. See on pikaajaline vaidlusteema. Kõigepealt tuleb määratleda see spordihuviline.“ (Nilk)

Pikaaegne Sporditähete ja nüüd Jalkat juhtiv Schwede ei pea aga lugejate kaardistamist Eestis vajalikuks.

„No ma ei saa aru, kuidas sa ei tea kes on sinu lugeja. See on tavaline Eesti inimene ja Eesti väiksuse juures ei ole see minu meelest õige, et hakata lahterdama, kellele see lugu on mõeldud, kas poisile või tüdrukule, mis vanusele, kas ta peab olema tööline või teenistuja, kas ta teeb ise kah sporti või istub tugitoolis.“ (Schwede)

4.1.5 Miks on nõukogude ajaga võrreldes toimunud spordiväljaannete lugemises märkimisväärne langus.

Spordiväljaannete lugejate langust osas valitseb spordiajakirjanike peaaegu täielik üksmeel. Viis meediaväljaande esindajat kuuest peab lugejanumbrite languse peamiseks põhjuseks seda, et toonastes spordiväljaannetes oli suhteliselt palju välismaailma, inimestel oli vähem valikuid ning konkurents oli praegusega võrreldamatult väiksem.

„No see on ju suhteliselt arusaadav. Nõukogude aeg oli ju see asi, et ühiskond oli nii reglementeeritud ja kinnine. Sport oli aga samas suhteliselt vaba valdkond. Täna on sul aga valikuid tunduvalt rohkem ja miks peaks keegi ennast täna mingile valdkonnale nii jäägitult pühendama, kui sa võid ise näiteks homme sõita Austraaliasse ja kahe tunni pärast Soome või tegeleda millega iganes. Siis oli aga asi teist moodi. Sport oli mõnes mõttes isegi nagu aken maailma.“ (Schwede)

„Ajakirjanduspilt oli siis tunduvalt vaesem. Spordilehes oli alati seda välismaailma ja tänu välislugudele tõmmati poliitiline eesriie irvakile. Läbi välislugude ja tõlkelugudele tõmmati seda irvakile.“ (Nilk)

„Üks põhjus on kindlasti see, et konkurents on nii palju suurem. Toona oligi ju ainult kaks spordiväljaannet. Lisaks sai spordimaailmas nuusutada välismaad, mis teistes toonastes väljaannetes oli ju keelatud. Teine põhjus on loomulikult see, et aeg on nii palju muutunud ja inimestel on nii palju rohkem erinevaid asju võimalik teha. Päevas on aga endiselt vaid 24 tundi.“ (Narmond)

„Vaba maailma pealetung on kindlasti üks põhjus. Teine põhjus on kindlasti internetiseerumine. Üheksakümnendatelgi veel oli ju internet veel suhteliselt vähe tuntud. Ja oleme ausad, ka mina ise ei osta mitte ühtegi Eesti päevalehte.“ (Raudam)

„Peamiselt on see siiski ajastust tulenev. Inimestel puudusid toona alternatiivid. Ma ei kujuta ette milline oleks praegu Õhtulehe või ükstapuha millise spordiväljaande protsent, kui me oleksime täiesti üksinda turul.“ (Vaher)

Postimehe juhtfiguur põhjendas langust sellega, et toonased spordiväljaanded koondasid parimaid spordiajakirjanikke ja need olid mahukad.

„See kukkumine on hästi selgitatav, eelkõige seetõttu, et ma mäletan seda aega väga hästi. Nimelt olid toonaste päevalehtede spordiosad väga napid ja suhteliselt kuivad. Toonane Spordileht ilmus aga kolm korda nädalas, oli mahukas, tolle aja kohta palju ehk kaheksa külge. Seal kirjutasid kõige paremad spordiajakirjanikud Eestis, jutud olid huvitavad.“ (Pahv)

4.1.6 Miks 2007. aastal kaotas Sporditäht 2/3 ja Spordilehel 1/3 lugejaskonnast?

Spordiväljaannete esindajad näevad Sporditähe ühe aasta jooksul toimunud lugejaskonna hulga vähenemise taga peamiselt Kalev Meediat ja sellega seonduvat formaadimuutust kuukirjast nädalikirjaks. Kõik kuus spordiajakirjanikku on ühisel arvamusel, et Kalev Meedia tulekuga toimus Sporditähes muutusi, mis põhjustasid ajakirja kvaliteedi languse.

„See on päris suur kukkumine ja mõnes mõttes üllatav. Aga samas ka mitte. Ma arvan, et Sporditähe puhul võis see suures osas tingitud olla sellest formaadi muudatusest ehk senisest kuukirjas sa nädalakiri.“ (Schwede)

„Minu meelest oli see muutuste aeg. Raske on siin mingit tendentsi välja öelda, aga Sporditähes tegijatering muutus ja sagedus oli kord nii, kord naa.“ (Vaher)

„Minu meelest tuli 2007. aasta alguses Kalev Meedia ja selle kuukirjast nädalaleheks muutumisega kadus sporditähe nägu täiesti ära.“ (Nilk)

„Sporditähe puhul on selgelt selle languse taga uue omaniku ehk Kalev Media tulek. Põhimõtteliselt unustati mingi aeg enda lugejad ära. Lisaks vangerdused kuukirjast nädalakirjast ja ega palju rohkem ei olegi vaja.“ (Narmond)

„See aeg läks Sporditäht vist Kruuda kätte. Tegelikult võib põhjus peituda selles, et peatoimetaja vahetus (peatoimetajaks sai Lääne) ning siis läks ajakiri küll halvemaks.“ (Pahv)

Eesti Päevalehe vahel ilmuva Spordilehe lugejaskonna languse põhjused jäävad suurele osale arusaamatuks. Sellest hoolimata arvab kaks ajakirjanikku selle põhjuseid peituvat Eesti Päevalehe üldises tiraaži languses.

„Spordilehe puhul on kogu väljaande tiraaž järsult alla läinud, võib olla on siis see mõjutanud ka spordiosakonna lugemist.“ (Vaher)

„Päevalehe vahel oleva Spordilehe kukkumine on seletatav EPL lugemise kukkumisega, sest väljaandest eraldi ei ole seda Spordilehte ju võimalik lugeda.“ (Pahv)

Nilgi ja Narmondi arvates võib peamiseks languse põhjuseks olla spordiosa mahu vähenemine.

„Aga Eesti Päevalehe vahel ilmuva Spordilehe puhul see võib olla asi selles, et 2006. aastal me tegime 16 lehekülge, siis läks 12 leheküljele ja 2008. aastal oleme juba sisuliselt kaheksal leheküljel.“ (Nilk)

„Eesti Päevalehe vahel ilmuva Spordilehe lugejate langust on minul aga keeruline hinnata. Võib olla on selle taga spordilehekülgede mahu vähenemine.“ (Narmond)

Schwede pakub languse põhjusena välja interneti kiiret levikut.

„Aga miks Spordilehel kukkus. Seda ma tõepoolest ei oska öelda. Kukkumine on ikka liiga kõrge. [...] Võib olla on tõesti siis toimunud netistlugemise hüppeline kasv.“ (Schwede)

4.1.6 Korvpalliajakiri Basket

Korvpalliajakirja Basketit on lugenud või vähemalt sirvinud kõik spordiväljaannete juhtfiguurid. Arvanused korvpalliajakirjast Basket on enamuse arvamusel pigem kriitilised,

kui positiivsed. Alati leitakse küll ka midagi positiivset, aga üldmulje on pikaajaliste ajakirjanike hulgas pigem negatiivne.

„Pikad intervjuud head, kuigi minu meelest liiga pikad. Muu kõik suhteliselt kesine. Alates kujundusest, kuni ülejäänud lugudega võib öelda, et selline mitte midagi eralist.“ (Pahv)

„Muidu väga hea, nagu ka see jalgpalliajakiri Jalka. Ma võib olla isegi tasemelt natukene neid võrdleksin omavahel. Aga üks asi mis mind taoliste väljaannete puhul jubedalt häirib on see, et nad on rohkemal või vähemal määral ikkagi alaliidu väljaanded. Ma tean, et ma ei saa sellistest väljaannetest mitte kunagi tilkagi kriitikat.“ (Vaher)

„Mul Kristo Raudam kunagi küsis mingeid arvamusi, siis ma ütlesingi, et liiga pehmed lood kõik. Enda liidu ajakiri oleks võinud ikka poleemikat ka tekitada. Aga ei, muidu oli täitsa toredalt tehtud.“ (Nilk)

„Basket on jätnud sellise mulje, et seal on suhteliselt palju pilte ja vähe teksti.“(Narmond)

Kui Sporditähe ja Jalkaga pikalt seotud olnud Indrek Schwede korvpalliajakirja kohta mingit arvamust ei oma, siis kaks ajakirjanikku kuuest märkis Basketi suurima tugevusena persoonilugusid ning üks intervjuud.

„Arvestades, et seda ei tee lõpuni elukutselised ajakirjanikud, siis väga kihvt, et sellist asja tehakse. Persoonilood ja muud asjad olid täitsa head.“ (Vaher)

„Persoonilood ikka, need olid normaalsed. Sellega nad säilitasid oma selgroo.“ (Nilk)

„Aga kahtlemata oli Basketi tugevaim külge pikk intervjuu.“ (Pahv)

Autori arvates on huvitav see, et konkureerivate väljaannete tegijad korvpalliajakirja Basketi tugevusi nimetada ei oska.

„Tugevuste nimetamiseks olen seda võib olla vähe lugenud, kuid hea pildi valik ja kvaliteet ning ei oskagi muud öelda.“ (Narmond)

„Kuna ma ei ole sealt kunagi ühtegi lugu lugenud, vaid sirvinud, siis tugevusi ei oska nimetada..“ (Schwede)

Basketi peatoimetaja Kristo Raudam peab võrreldes konkureerivate Jalka ja Tennisega korvpalliajakirja tugevuseks laiaulatuslikku kirjutajaskonda.

„Basketi suurim pluss võrreldes teiste meediaväljaannetega on ikkagi see, et kirjutajad on nii erinevatelt aladelt. On raadiomehi, Eesti Ekspressi kirjutaja, vabakutselisi, jne.“ (Raudam)

Huvitaval kombel toob Basketi toimetaja ajakirja tugevusena esile erinevate elualade kirjutajaid. Samal ajal, kui Postimehe spordiosakonna juht Peep Pahv toob seda külge esile, kui Basketi ühte suurimat nõrkust. Nõrkuste koha pealt ajakirjanike arvamused üldiselt lahknevad teineteisest. kaks ajakirjanikku toovad küll ühiselt esile kriitika ja arvamuse puudumise. Samas väljaande nõrkuseks peetakse teiste ajakirjanike meelest vähest kriitikat, aramuslugude puudumist, pinnapealsust, liiga pikki žanreid ja rahaliste vahendite vähesust.

„Mind häiris võib olla selle ajakirja juures enim see, et sinna kirjutasid mitteprofessionaalid. Peamiselt tegid seda ikka need kellel oli aega, professionaalidel on oma toimetuste juures nii palju tööd, et nad ei tee kõrvalt selliseid asju.“ (Pahv)

„Ja isegi kui neis mingid aramuslood on, siis ei tule seal grammikestki kriitikat. Kusjuures ma ei arva, et elu ainult kriitikast seisneb, aga kui selline žanr on teadlikult esindamata, siis ma ei saa väga tõsiselt sellist väljaannet võtta.“ (Vaher)

„Puuduseks oli siis ikka see, et puudus kaklus. Ja isegi kui mõnikord midagi leidub, siis see ei ole fokuseeritud.“ (Nilk)

„Nõrkuseks oleks ikkagi see, et sisu on nagu liiga vähe. Jääb selles suhtes natukene pealispinnaliseks ja lahjaks.“ (Narmond)

Huvitav on see, et kui kolm ajakirjanikku nimetasid Basketi tugevuseks pikemaid žanreid, siis üks ajakirjanik peab seda hoopis nõrkuseks.

„Nii palju kui mina tean olid Basketi puhul nõrkuseks see, et olid niinimetatud ainult pikad lood. Seetõttu ei saa seda minu meelest ajakirjaks nimetada. See oli tosinas artiklist koosnev kogumik.“ (Schwede)

Basketi toimetaja Kristo Raudam peab ajakirja suurimaks nõrkuseks peamiselt rahaliste vahendite vähesust ning hoolimata Basketi sisu mõningatest nõrkustest näevad kõik küsitletud spordiajakirjanikud korvpalliajakirjale kohta ka tulevikus.

„Jah. Mingil määral kindlasti, aga sellisel juhul tuleks seda natukene muuta. „ (Pahv)

„Iseenesest selliste suurte alaliitude ajakirjadel on kindlasti koht olemas, lugejaskond on neil ju olemas. Sellised ajakirjad ongi ju koht kus sa saad minna natukene rohkem süvitsi.“ (Vaher)

„Korvpalli ajakirjal aga loomulikult on tulevikku. “ (Nilk)

„ Ma arvan küll.“ (Narmond)

„Kindlasti ei oleks teinud, kui ei näeks võimalust selle ajakirjaga nulli tulla. “ (Raudam)

„Seda ma ei oska öelda, mida lugeja tahab. Aga ma millegipärast arvan, et korvpallinimesele piisab sellest ka.“ (Schwede)

4.1.7 Olukord Eesti spordimeediaturul

Eesti spordiajakirjandusturul valitseva olukorra kohta loovad spordiajakirjanduse juhtfiguurid enda teadmata tegelikult suhteliselt mõtlemapaneva pildi. Kuuest spordiajakirjanduse juhtfiguurist viis räägib Eestis spordimeediast Eesti päevalehtede vahel ilmuvate spordilehekülgede kontekstis. Eraldiseisvaid spordiväljaandeid ei maini neist keegi.

„Ausalt öeldes ma ei viitsi teiste lugusid lugeda. Esiteks kulutan ma oma aega ja silmi. Ma loen praegu ainult välismeedia lugusid, need on mulle huvitavad. Eesti spordimeediast mul aga enam ei ole õppida midagi. Schwede jalgpallilugusid loen aeg ajalt, aga neid Pahvi jüngreid ma ei viitsi lugeda. Mida ma kulutan oma aega seal, neil ei ole sellist asjatundlikust. Siin ma räägin muidugi nagu proff. Aga üldiselt on selge, et Õhtulehes on kõige parem spordiosakond ja koosseis. Ülejäänud väljaanded sörgivad aga sabas.“ (Nilk)

„Ma arvan, et võrreldes teiste ajakirjanikega ja teiste toimetustega on spordiajakirjanikud päris krapsakad ja töökad. [...] Spordiväljaannetest selgelt parim väljaanne on Õhtuleht. Põhjus on väga lihtne, neil on hästi palju ruumi. [...] Ning kui Õhtuleht väljaandena on kollane, siis spordiosakonna poolest ei ole ta seda mitte. Teiste väljaannete, aga eriti Postimehe spordiosakonna häda on see, et seal töötavad noored. Seetõttu teavad nad tihti

vähem tausta kui vaja ning tehakse lihtsaid vigasid. [...] Eesti Päevalehe spordiosakonnal aga minu meelest üldse igasugune tase puudub. “ (Schwede)

„Ma arvan, et päevalehtede vahel ilmuvaid spordiväljaandeid on praeguses majandussituatsioonis parasjagu. Ma ei arva, et võiks olla vähem ja rohkem. [...] Eesti Päevaleht on samas kindlasti meist ehk Õhtulehest ja Postimehest eristunud. Nemad on oma teemadevalikus jäänud ikkagi selliseks konservatiivsemaks ning kogu nende leht on jäänud konservatiivsemaks. Postimehe kohta võib nii öelda, et sõnades on nad konservatiivsed, aga üldiselt on nad sama kollane leht, kui Õhtuleht. “(Vaher)

„Aga spordimeediaturul häirib ka see, et häid ajakirjanikke on vähem kui turul kohti nende jaoks Kui kuskil kümnekond aastat tagasi oli palju raskem saada kuskile päevalehe sporditoimetusse tööle ja inimene tänavalt väga naljalt ikka sinna ei sattunud. “(Pahv)

„Olukord on tegelikult suhteliselt masendav. Kui välja jätta kaks alaliidu kuukirja, siis ka päevalehtede vahel ilmuvad spordilehed on ju kokku kuivanud tegelikult. [...] Minu meelest on täiskasvanute sporditarbimisharjumus nii väheks jäänud, et näiteks TV3 ja Kanal 2 spordiuudiseid enam põhimõtteliselt ei eksisteerigi. “(Raudam)

Ajakirjade Sporditähe, Tennise ja Jooksjaga pikalt seotud olnud Narmond oli ainuke, kes mainib vastuses eraldiseisva väljaandega spordiväljaandeid.

„Väljaannete kohapealt vaatasime Soome näite põhjal me juba ammu, et ega seal selliseid üldiseid spordiväljaandeid ei olnudki. Seal olid kõigil aladel oma ajakiri. [...] Toimub selline niššistumine. “ (Narmond)

4.1.8 Millisele spordiväljaandele oleks turul kohta

Kõik Eesti spordiajakirjanduse juhtfiguurid on ühel arvamusel selle kohta, et turul on kindlasti puudu üks üldspordiajakiri.

„Üks tugev, kord kuus ilmuv spordiajakiri võiks ikkagi olla, see on minu arust hetkel puudu. Ala nagu Sporditäht, aga seda peaks tegema professionaalne meeskond ja seal peaks kasutama seda kuukirja tegemise võimalust. “ (Pahv)

„Ma arvan, et vastus ongi see, et üks üldhuviajakiri on puudu. “(Schwede)

„Aga spordiajakirja, kui sellisele oleks koht olemas, oma nišis. Hetkel on see koht tühi. Kõik kohad mis on tühjad on ka olemas.“ (Vaher)

„Kuuajakirjale on kohta, sellele mille Kalev Meedia ära lörtsis. Sporditäht oli muidu ju normaalne. Lugejad olid ju olemas, aga lihtsalt öeldes see lörtsiti ära. Nilk)

Muidugi, üldist spordiajakirja ju turul hetkel ei ole. „(Narmond)

„Kindlasti ma arvan, et mingi hetke pärast oleks Sporditähele kuukirjana kindlasti koht olemas. Aga alles siis, kui olukord paremaks läheb turul.“(Raudam)

Intervjuude käigus selgus, et kõigi spordiajakirjanduse juhtfiguuride hinnangul oleks kunagise Spordilehe taolisel väljaandel Eesti spordimeediaturul läbilöömine raske, kui mitte võimatu. Kaks spordiajakirjanduses pikalt tegutsevat persooni on aga põgusalt mõelnud ka spordilehe peale, kui jõudnud siiski seisukohale, et sellele Eesti spordimeediaturul tõenäoliselt enam kohta siiski ei leia.

„Ajalehe teemat olen ka mõelnud, aga ma ei usu, et Spordileht sellisel kujul nii nagu see omal ajal oli, suudaks toimida. Ideaalne oleks muidugi, kui ilmuks ka spordileht, kolm korda nädalas. [...] Aga Eesti on ikka nii väike, siin mahud jäävad nii väikseks, et raske on ära majandada.“ (Narmond)

„Spordilehe tulevik sõltub paljuski sellest, kuidas päevalehtede sporditoimetused tulevikus ruumi saavad. Kõik sõltub ka spordilehe suunitlusest. Kui see tuleks tagasi sellisel kujul, nagu see kunagi oli, siis see on kindlasti oma aja ära elanud. Sellel ilmselt ei ole tänasel päeval enam turgu.“(Raudam)

4.1.9 Eesti spordiajakirjanduse suurim probleem

Kuuest spordiajakirjanikust enamus ehk täpsemalt neli peavad Eestis spordiajakirjanduse suurimaks probleemiks ajapuudust ja sellest tulenevat pinnapealsust.

„Spordiajakirjanduse suurim probleem on pinnapealsus. Ega ajakirjanikel on palju tööd, toimetustes on kõva tamp taga, tegijaid ei ole kah nii palju ning seetõttu jääb see spordiajakirjandus uudislikuks. Ei ole sellist analüüsivat ja publitsistlikud palju.“ (Narmond)

„Spordiajakirjanduse pealiskaudsus. Kirjutatakse ikkagi omast arust problemlugu, aga kuidagi pealiskaudselt. Keegi ei viitsi süveneda, miks see asi nii ja naa on. Selles mõttes tuleb välja see, et spordiväljaannete tegijatel pole aega korralikult lugusid teha.“(Raudam)

„Me seisame paigal. Ega mina kah ei lähe enam oluliselt paremaks, aga ega ma enam ühegi kolleegi loo peale enam põlema pole küll läinud. [...] Meil ei julgeta sellest kajastaja rollist välja tulla. Tihti on aga ka see, et spordiosakonnad on tööga üle ujutatud ja pole meest kes korralikult saaks mõne looga näiteks nädal aega tegeleda..“(Nilk)

„Suurimaid probleeme on ikkagi jah see, et pole piisavalt professionaalsust. Probleemina tooksin esile veel seda, et liiga kitsarinnaliselt võetakse teemasid ja täidetakse külgi. “ (Pahv)

Üks ajakirjanik peab suurimaks probleemiks rahapuudust ja üks heade noorte ajakirjanikke puudumist ning online meedia pealetungi.

„Põhiprobleemid on hetkel rahaprobleemid.“ (Schwede)

„Üks asi on kindlasti see, et heade spordiajakirjanike ring on niivõrd ahtake. Ei tule sellist head järelkasvu.[...] Probleemiks on tegelikult veel ka online meedia. Selles toimub praegu erinevate väljaannete vahel jube võistlemine. See ei ole minu meelest üldse vajalik. Vajalik ei ole omavahel võistelda, vaid suhelda lugejaga.“ (Vahev)

4.1.11 Eesti spordiajakirjanduse tulevik

Enamuse ehk täpsemalt nelja spordiajakirjanduse juhtfiguuri arvates on tuleviku märksõna online meedia. Paberväljaande sisu muutub oluliselt ning mitmed žanrid on juba täna spordiväljaannetest kadumas.

„Ma arvan, et spordimeedia muutub üha enam online kesksmaks. [...] Sellele tuleb juba hetkel hästi palju panustada. Sellel on pabermeedia ees ka see eelis, et sellel on kerge mõõdetavas, mida sa saad kohe reklaamiandjale pakkuda.(Pahv)

Aga arengutest veel niipalju, et seoses selle online meedia võidukäiguga muutub spordimeedia tunduvalt pealiskaudsemaks. [...] Nii näiteks ei ole paberlehte enam mõtet

uudiseid panna.[...] Ka reportaaž, kui selline on minu meelest näiteks paberlehes surnud. “ (Pahv)

SL Õhtulehe juhi hinnangul ei ole online meedia pealetungiga aga kaugel enam aeg, kus paberväljaanded sootuks ära kaovad. Nii Õhtulehe kui ka Eesti Päevalehe juhtiv ajakirjaniku meelest on uudistele täna üha raskem lehes ruumi ja otstarbekust näha.

„Ajalehed ei kao lähiajal veel kuhugi, aga ega see päev kus paberväljaanded täiesti ära kaovad enam väga kaugel ei ole kah. Mis ma tahan öelda on veeb, veeb ja veelkord veeb. [...] Ma võin juba ette lugeda, et lühikese aja pärast kaob meil spordiosast uudisteveerg ära. Seega tulevik ongi selline. Paberlehte rohkem selliseid isikulugusid, pikki intervjuusid, nii pikki kui võimalik, kommentaare. Onlinesse nn esimene uudis ja paberlehte teine uudis. Paberlehte rohkem laiendatud uudis.“ (Vaher)

„Seda on raske öelda, et kuhu spordiajakirjandus liigub. Võiks ikkagi teha rohkem pikemaid, arutlevaid, põhjalikke, ja seisukohavõtvaid lugusid. Veebist tuleb ju neid uudiseid juba niigi. Lehed liiguvadki minu meelest sinna, et seda uudist on seal ikkagi võimalikult vähem.“ (Nilk)

„Mina tahaks, et jääks alles pabermeedia. Võib olla sellepärast, et ma olen ise selle tarbija. Aga kas see jääb alles, seda ma ei tea. [...] Probleem võib olla tulevikus ka see, et pole piisavalt ruumi kuhu spordiuudiseid kirjutada. Sellisel juhul sa mandud ära ja muutud laisaks. Seda on tegelikult juba Eesti Päevalehes näha.“ (Schwede)

Ajakirjade Tennise ja Jooksja toimetaja arvamus liigub võrreldes teiste ajakirjanikega mõneti teises suunas, nii arvab Narmond, et paberväljaannete maht on tulevikus kasvamas. Muu spordiajakirjandus aga nišistub.

„Kui majandus siin aasta kahega kosub ja lehed saavad mahtu juurde, siis spordil saab päevalehtedes olema küllalt suur maht. [...] Muu väljaanne läheb rohkem sellise niššitoote peale. Ilmub palju erinevaid alade ajakirju, mida siis peetakse üleval suures osas selle ala juures olevate ärimeeste ja sponsorite abiga, et sellega populariseerida oma ala ja anda väljund oma alale.“ (Narmond)

Eriti tumedates toonides näeb Eesti spordiajakirjanduse tulevikku aga äsja korvpalliajakirja Basket (-balli) käima pannud Kristo Raudam.

„Ta ilmselt on ikkagi suhteliselt tumedam iga päevaga. Kui on ikkagi inimeste huvi spordi vastu väiksem, siis on see ka spordilehtede vastu väiksem.“ (Raudam)

5. Diskussioon ja järeldused

Korvpalliajakirja Basketi loetavust ja lugejaskonna koosseise teiste spordiväljaannetega võrreldes paljastusid nii mõnedki huvitavad tendentsid. Nii selgus tõsiasi, et korvpalliajakiri Basket on viimastel aastatel olnud ainuke Eesti spordiväljaanne, mis TNS Emor Eesti Meediauuringu järgi on näidanud kasvutendentsi. Samas on meediauuringu järgi kolmel Eesti spordiväljaandel 2008.a. I kvartalis kokku 39000 lugejat. Aasta varem oli neil väljaannetel veel 65000 lugejat ehk aastaga on kolm Eesti spordiväljaannet kokku kaotanud 40% lugejaskonnast.

Töö autori koostatud tabel Eesti spordiajakirjanduse lugejad aastatel 1979- 2008 tõestab spordiajakirjanduse lugemise vähenemist veelgi suuremas ulatuses. Olgugi, et erinevatel ajastutel koostatud uuringud ei ole üheselt võrreldavad näitavad need selgelt spordiajakirjandusturul toimunud muutuste ulatust. Kui näiteks 1989. aastal luges uuringusse pääsenud üldspordiajakirja Kehakultuur 9% kõigist eestlastest, siis aastal 2008 luges ainukest üldspordiajakirja Sporditähte vaid 1,9% eestlastest. Veelgi märkimisväärsem erinevus valitseb üldspordiajalehtesid võrreldes. Kui 1989. aastal oli üldspordilehe Spordileht loetavus eestlaste hulgas 24%, siis aastal 2008 oli Eesti Päevalehe vahel ilmuva analoogse nimega spordiväljaande Spordileht loetavus eestlaste hulgas 2,3% ehk ligikaudu kümme korda väiksem (vt. Lisa 6).

„No see on ju suhteliselt arusaadav. Nõukogude aeg oli ju see asi, et ühiskond oli nii reglementeeritud ja kinnine. Sport oli aga samas suhteliselt vaba valdkond. Täna on sul aga valikuid tunduvalt rohkem ja miks peaks keegi ennast täna mingile valdkonnale nii jäägitult pühendama, kui sa võid ise näiteks homme sõita Austraaliasse ja kahe tunni pärast Soome või tegeleda millega iganes. Siis oli aga asi teist moodi. Sport oli mõnes mõttes isegi nagu aken maailma.“ (Schwede 2009)

Spordiajakirjanduse juhtfigureide sõnul oli nõukogude ajal spordiväljaannetel edu saavutamise tunduvalt lihtsam. Ometi pani uurimistöö autorit eriti kurvastama just Sporditähe viimase viieteistkümne aasta käekäik. Nimelt oli Sporditähe 1993. aasta 64000

tõenäosuslikust lugejast 2008. aastaks alles jäänud veel 13000 lugejat ehk langus koguni 80%.

Lugejaskonnas toimunud tendentse vaadates tundub autorile, et Eesti spordiajakirjanduse jaoks on paratamatult täitumas Steve Ballmeri kurjakuulutatav ennustus, et aastaks 2018 ei ilmu paberil enam ühtegi väljaannet. Eesti spordiajakirjanduse lugejaskonna kiiret vähenemist vaadates võib ettekuulutus tõeks saada aga tunduvalt varem, sest majanduskriisi toimetel 2008. aastal lugejaskonna langus pigem suurenes veelgi.

Seda enam tundub Basketi 30% tõus ajal, kui kõik ülejäänud meediauuringus figureerinud väljaanded lugejaskonda kaotavad, kogu meediatööstusele vastuvoolu ujumisega. Olgugi, et 7000 pealt on see kordades lihtsam, kui näiteks 30000 lugeja pealt.

Miks Basketi lugejaskond kasvas, ajal kui teised Emori meediauuringusse pääsenud väljaanded lugejaid kaotasid?

Sarnase suunitlusega erialaajakirja Jalkat toimetava Indrek Schwede sõnul võib Basketi lugejaskonna tõus olla seletatav sellega, et inimesed on hakanud rohkem tahtma nn. nišiajakirju. Üldspordiväljaanded, aga inimesi nii palju enam ei huvita.

Lugejaskonna järgi Emori tabelisse pääsenud väljaandeid analüüsid, olid spordiväljaannete lugejad väljaande tüübist sõltumata siiski suhteliselt sarnased. Nii näiteks moodustasid kolme spordiväljaande suurima lugejategrupi üle 10000- kroonise sissetulekuga, keskharidust omavad, Tallinnas elavad ning tööl käivad inimesed.

Lugejaskonna uuringu üks olulisemaid tulemusi oli see, et soolise koosseisu järgi spordiväljaandeid võrreldes selgus, et kui Basketi lugejast 74,8% on mehed ning 25,2% naised, siis Sporditähe (56,1% mehed ning 43,3% naised) ja Spordilehe (51,6% mehed ning 48,4% naised) lugejaskond jaguneb üllatuslikult meeste ja naiste vahel põhimõtteliselt pooleks.

„Peamiselt mehed, vanuses 19 kuni seitsekümmend ja rohkemgi.“ (Narmond 2009)

Intervjuudest selgus, et spordiajakirjanikud omavad enda väljaande lugeja kohta üldjuhul väga pealiskaudset infot. Ometi märgivad ajakirjanikud teemavaliku põhikriteeriumine kõige enam just nn. „lugejahuvi“. Kuidas on aga võimalik lugejaskonna kohta äärmiselt pealiskaudset infot omades teada lugejahuvi, jääb autorile arusaamatuks?

Kui spordiajakirjanikud enda väljaannete lugejat intervjuudes iseloomustada püüdsid, siis peamiselt nimetati spordihuvilisi või mehi. Autorile on Spordilehe ja Sporditähe lugejaskonna jaotumine seetõttu üllatav ja kurvastav üheaegselt. Üllatav seetõttu, et spordiajakirjanduse lugejateks on üldiselt ikka peetud mehi, uuringust selgub aga, et kahe väljaande lugejaskond kolmest jaguneb põhimõtteliselt pooleks. Kurvastav seetõttu, et Eesti spordiajakirjanduse juhtivatel kohtadel töötavad intervjuueeritavad ei tunne enda lugejaskonda.

Teine huvitav tulemus selgus spordiväljaandeid vanuselise koosseisu järgi võrreldes. Kui spordiajakirjade Sporditähe ja Basketi lugejaskond on nii suuruselt kui ka vanuseliselt põhimõtteliselt identne ning suurima lugejaskonna moodustavad 20-29-aastased lugejad, siis Spordilehe vanuseline koosseis on spordiajakirjade omaga põhimõtteliselt pöördvõrdeline. Nii moodustavad Eesti Päevalehe vahel ilmuva Spordilehe väikseima lugejaskonna 20-29-aastased lugejad ja suuruselt teise lugejaskonna moodustavad spordiajakirjade väikseim lugejaskond 60-74-aastased.

Spordiajakirjade ja Eesti Päevalehe vahel ilmuva Spordilehe lugejaskonna erinevus näitab autori arvates kahte asja. Esiteks puuduvad spordiajakirjadel interneti-väljaanded, mis peaks nende väljaannete lugejaskonda noorendama. Arvatavasti korraliku interneti-lehekülje olemasolul spordiajakirjade lugejaskond vananeks oluliselt. Mõneti toetab seda arvamust ka fakt, et tunduvalt vanema lugejaskonnaga Eesti Päevalehe vahel ilmuvat Spordilehte on võimalik online lugeda. Teine põhjus võib olla selles, et Eesti Päevalehe vahel ilmuval Spordilehel on pikaajalised püsilugejad, kes vananevad koos väljaandega. Seda tendentsi toetab ka Spordilehe lugejaskonna muutumist autori koostatud spordiajakirjanduse tabelitest vaadates (vt. Lisa 6).

Autorile tuli spordiväljaannete lugejaskondi võrreldes mõneti ootamatult ka kahe erineva uurimuse vastuolulisus. Nii esines 2002. aasta detsembris Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonnas läbi viidud „Mina, maailm, meedia“ küsitluse järgi madalaim

spordihuvi 20-29-aastaste ja 65-74-aastaste hulgas. Samas oli TNS Emor Eesti Meediauuringu järgi 20-29-aastaste rühm suurim spordiajakirjade lugejaskonna poolest ja 65-74-aastaste rühm suuruselt teine spordilehe lugejaskond.

Kahe uuringu vastuolu näitab autori arvates aga peamiselt ühte asja. Nimelt ei saa spordiväljaannete juhtfiguurid kirjutada lugusid nn. spordihuvilistele. „Mina, maailm, meedia“ ja Emori meediauuring tõestavad ilmekalt, et spordihuviline ja spordiajakirjanduse lugeja on suures ulatuses erinev.

Kui analüüsida seda, keda spordiajakirjanduse juhtfiguurid intervjuudes enda väljaannete lugejateks nimetavad, siis on arusaadav, miks korvpalliajakiri Basket viimastel aastatel ainukese spordiväljaandena oma lugejaskonda kasvatada on suutnud. Raudam on kuuest intervjuueeritavast ainuke, kes enda lugejaid täpselt iseloomustada oskab. Vähemal või rohkemal määral kõik ülejäänud spordiajakirjanikud oma lugejaskonna kaardistamisel eksisid. Ometi selgus lugejaskonnauuringust, et Basketi lugejaskond erines teistest spordiväljaannetest vaid soolise jagunemise osas. Ülejäänud andmete põhjal on spordiväljaande lugejaskond suures osas kattuv.

Spordiajakirjanduse lugejaskonna kaardistamise käigus jäi autorit aga häirima üks spordiajakirjandust otseselt mittepuudutav tendents. Nimelt see, et kui Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna läbi viidud küsitluse „Mina, maailm, meedia“ põhjal on Eesti inimeste huvi spordi (huvitundjaid 41%) vastu oluliselt suurem, kui näiteks tehnika (huvitundjaid 30%) või autode (huvitundjaid 26%) vastu, siis on tehnika ja autoväljaannete TNS Emor Eesti Meediauuringu järgi 2008. aasta I kvartali tõenäosuslikke loetavusnumbrite järgi oluliselt populaarsemad.

Kui näiteks loetavaimal spordiväljaandel Eesti Spordilehel on 2008. aasta I kvartalil 16000 lugejat (Sporditäht 13000 lugejat ning korvpalliajakiri Basket 10000 lugejat), siis populaarsemal tehnikaväljaandel 70000 lugejat (Autolehel 43000 lugejat ning ajakirjal Auto Bild Eesti 38000 lugejat).

Autori jaoks on arusaamatu kuidas tehnika ja autoajakirjade loetavus niivõrd suurel määral spordiväljaannete lugejanumbreid ületada suudab. Kas tehnika ja autoväljaannete toimetused on teinud paremat tööd, kui spordiväljaannete omad? Kaheldav.

Millised muutused on aastatega Basketi sisus toimunud?

Korvpalliajakirja Basket 253 artikli kontentanalüüsi käigus selgus, et Basketi sisus oli nende kolme aasta jooksul rubriike kohati „liiga“ palju, puudub järjepidevus. Kellelegi ei meeldi ju käia toidupoes, mille piimaleti asukohta iga päev muudetakse. Samas tuleb korvpalliajakirja Basket kiituseks öelda seda, et kui näiteks korvpalliajakirja esimesel ilmumisaastal kuulus 38% artiklitest nimetutele lehekülgedele ehk rubriik puudus, siis 2008. aastal puudus rubriiginimetus veel kõigest 1% artiklitel.

Žanriliselt enim ilmub korvpalliajakirjas Basket ülevaatelugusid, piltuudiseid ning portreelugusid. Positiivsete arengute valguses väärib märkimist see, et spordiajakirjanduse juhtfiguuridega peetud intervjuudest korvpalliajakirja tugevustena esile tõstetud pikad žanrid, nagu näiteks arvamused, olemused ja portreelood on Basketis aastate jooksul oluliselt kasvanud. Nii näiteks on arvamused osakaal Basketis kolme aastaga põhimõtteliselt kahekordistunud. Samas lühikesete žanrite nagu piltuudiste ja uudiste osakaal on aastatega oluliselt vähenenud, uudised on 2008. aastaks kuuajakirjast sootuks kadunud.

Töö autorit teeb aga mõneti murelikuks tendents, et spordiajakirjanike poolt ajakirja nõrkusena esile tõstetud probleemide niigi väike osakaal on kolme ilmumisaasta jooksul veelgi vähenenud.

Basketi sisuanalüüsist selgus, et peamiselt kannavad ajakirjas leiduvate artiklite põhiraskuse Eesti teemad ning muu maailma korvpallist kirjutatakse oluliselt vähem ja kui kirjutatakse, siis tavaliselt ajakirja tagakülgedel. Samas on uurimistöö autorile mõnevõrra üllatav, et aastate jooksul on muu maailma korvpallist kirjutatavate artiklite osatähtsus märgatavalt siiski kasvanud. Põhjuseid selleks võib mitmeid olla. Esiteks võivad huvitavamad Eesti korvpallitähed hakata vaikselt otsa lõppema, nii nagu mainis intervjuus ka Postimehe spordiosakonna juht Peep Pahv ning seetõttu tuleb pilgud pöörata mujal maailmas ilma

tegevate korvpallurite poole. Teine põhjus võib olla see, et välismaistes korvpalliliigades on viimastel aegadel esile kerkinud mitmeid andekaid mängumehi.

Kui Eesti võtab teemana enda alla ligemale kolmveerand kõigist Basketis ilmunud artiklites, siis samas suurusjärgus leidub korvpalliajakirjast ka meestesuunitlusega lugusid. Samas esines ka siin tendents, et meestekorvpallile pühendatakse iga aastaga üha vähem artikleid, samal ajal naiste ja noortekorvpallist kirjutatavate artiklite osakaal on näidanud selget kasvutrendi. Ka siin võib olla põhjuseks see, et viimase paari aasta jooksul on mitmed naismängijad oma arengus järgmise sammu astunud ja väliliigadesse mängima läinud. Meeskorvpallurid aga on välja arvatud kahe erandi kõik erinevates Eesti meeskondades.

Basketi toimetaja Kristo Raudam sõnas intervjuus, et väljaande suurim pluss on olnud ikkagi see, et erinevalt ülejäänud spordiväljaannetest, mis on tihti toimetaja või ühe kirjutaja nägu, hõlmab korvpalliajakirja kirjutajaskond täiesti erinevate elualade inimesi.

Kaasajakirjanikud moodustasidki Basketist suurima osa ehk 38%. Positiivne on korvpalliajakirja Basket kirjutajate muutuste analüüsimise juures see, et Korvpalliliidu ja toimetuse kirjutatud artiklite osakaal on aastate vältel suurenemise asemel oluliselt vähenenud.

Korvpalliajakirja Basketi sisu muutusi kaardistades on ilmne, et korvpalliajakirjas Basket kajastatakse korvpalli patriootilise tegevusena. Hennoste (2008) järgi on sellisel juhul kesksel kohal kohalikus spordis olulisemas sportlased. Korvpalli käsitletakse peamiselt läbi kohalikke korvpallitähete ja võistluste. Arvamuslugude väike ja probleemlugude pea olematu osakaal kinnitab tendentsi, et kõrvalprobleeme üritatakse ajakirjas mitte käsitleda.

Spordiajakirjanduse juhtfiguuride intervjuudest selgus, et arvamuslugude ja probleemlugude väike osakaal Basketi suurim puudus. Samas on Basket viimastel aastatel olnud ainuke spordiväljaanne, mis on lugejaskonda kasvatanud. Seega äkki spordiajakirjanduse lugejad ei ootagi väljaandest niivõrd probleemide käsitlemist vaid hoopis pikemate žanride olemasolu?

Kuidas hindavad spordiajakirjanikud olukorda spordimeediaturul?

„Ausalt öeldes ma ei viitsi teiste lugusid lugeda. Esiteks kulutan ma oma aega ja silmi. Ma loen praegu ainult välismeedia lugusid, need on mulle huvitavad. Eesti spordimeediast mul aga enam ei ole õppida midagi.“ (Andrus Nilk 2009).

Eestis spordiajakirjanduse juhtfiguuride intervjuude vastused Eestis spordimeedia hetkeolukorra kohta tekitasid töö autorile vastakaid tundeid. Kui spordiajakirjanduse üks juhtivajakirjanik Eesti Päevalehest ise spordimeedia suhtes nii skeptiline on, siis miks peaksid lugejad teisiti arvama?

Peep Pahv tunnistas intervjuus, et Eestis spordimeedias härib teda kõige enam see, et häid ajakirjanikke on turul vähem, kui kohti nende jaoks. Intervjuudest selguski tegelikult, et ka kõik teised spordiväljaannete juhtivajakirjanikud konkureerivate Eesti spordiväljaannetega kõige agaramalt kokku ei puutu. Näiteks Eesti viimaste aastate edukaima spordiväljaandega Basket ei ole korralikult tutvunud isegi samas nišis tegutsevate Jalka ja Tennise juhtivisikud. Kusjuures ka Basketi peatoimetaja tunnistas, et tegelikult ta põhimõtteliselt enam pabermeediat ei loe.

Huvitav on see, et kuigi enamus spordimeedia esindajatest kinnitavad, et hea artikli tagab eelkõige professionaalne toimetus, tunnistavad spordiajakirjanikud intervjuu käigus, et spordimeedia suurim probleem peitub peamiselt uute heal tasemel spordiajakirjanike puuduses, pinnapealsuses ja ajapuuduses.

Teemavalikul tõuseb ajakirjanike intervjuudes esile nn „lugejahuvi“. Ometi ei suuda spordiajakirjanduse juhtivajakirjanikud enda väljaande lugejat enamus juhtudel määrata.

Töö autori hinnangul on see kindlasti mõjutanud ka spordiväljaannete sisu ja kvaliteeti. Andrus Nilk tunnistas intervjuus ju isegi, et ega tegelikult eriti aega valida ei ole, kõik lood lähevad lehte.

Tartu Ülikooli ajakirjandusõppejõud ja mitmete meediaõpikute kirjutaja Tiit Hennoste (2009) avaldas hiljuti Postimehes arvamust, milles ta lahkab põhjalikult Eesti ajakirjandust. Tema sõnul on toimetaja ülesanne valida tohutust sündmuste laviinist välja need, mis on lugejale vajalikud. Need peavad olema inimesed, keda lugeja usaldab. Tema hinnangul seda usaldust aga enam ei ole.

Autori arvates on spordiajakirjanduse juhtfiguuridel spordimeedia lugejate silmis siiski see usaldus veel säilinud. Interneti- väljaanded ja paberväljaanded tuleks aga rohkem lahutada. Vaid siis suudetaks pabermeediale anda tagasi see „miski“. Kui spordihuviline või üldse ajakirjandushuviline võib paremaid spordiajakirjanikke lugeda ka interneti-väljaannetes, siis kaotab pabermeedia kiiresti oma mõtte. Seda enam praeguses majanduskitsikuses, kus tasulisel pabermeedial on tasuta leviva interneti-väljaande ees veel üks miinus.

Huvitav on see, et spordiajakirjanike käsitlevad spordiajakirjandusena esmajärjekorras just päevalehtede vahel ilmuvaid spordilisiasid. Eraldiseisvate spordiväljaandeid peavad vestluspartnerid vähemprofessionaalseteks. Ometi võiks autori arvates olla vastupidi. Kuuajakirjas on spordiajakirjanikul tunduvalt rohkem võimalusi, puudub ju kuukirjas ajakirjanike poolt miinusena esile toodud ajafaktor.

Kõik kuus intervjueeritavat olid ühele meelel selles, et Eesti spordiajakirjandusturult on hetkel puudu üks kord kuus ilmuv üldspordiajakiri. Olgu see siis Sporditäht või mõne muu nime alt väljaantav väljaanne. Samas ajad, mil kolm korda nädalas ilmunud Spordileht turul mehetegusid tegi on intervjueeritavate ja ka autori hinnangul alatiseks möödas. Päevalehtede spordikülgede ja online meedia kõrval ei ole sellisele väljaandele enam lihtsalt kohta.

Miks on spordiajakirjanike arvates spordiajakirjanduse lugemises toimunud suured langused?

Nõukogude ajaga võrreldes on spordiväljaannete lugejate languse põhjuste osas pika töökogemusega spordiajakirjanikud ühel meelel. Lugejaskonna languse peamiseks põhjuseks peetakse intervjuudes seda, et toonastes spordiväljaannetes oli suhteliselt palju välismaailma, inimestel oli vähem valikuid ning konkurents oli tunduvalt väiksem kui tänapäeval.

Peep Pahvi sõnul oli nõukogude aegsetel spordiväljaannetel rohkem lugejaid veel ka seetõttu, et seal töötasid vaid Eesti parimad spordiajakirjanikud. Kui Sporditähe suure, tegelikult isegi katastroofilise kukkumise põhjuste osas lasub spordiajakirjanduse juhtfiguuride arvates põhisüü Kalev Meedial ja formaadimuutusel. Siis Spordilehe 2007. aastal toimunud suur lugejaskonnakaotus jääb paljudele arusaamatuks või põhjendatakse seda ebamääraste oletustega.

Autori arvates on lugejaskonna kaotuses suur osa süüid ka spordiväljaannete toimetajatel endil. Kui spordiajakirjanduse juhtfiguurid mainivad ühest suust, et nemad eriti enam Eestis spordimeediat ei loe, siis miks peaksid seda tegema spordiväljaannete lugejad? Põhjuseid selleks on ilmselt mitmeid. Kindlasti on õigus Postimehe sporditoimetuse juhil Peep Pahvil kelle sõnul on Eesti lihtsalt nii väike, et huvitavad persoonid saavad kiiresti otsa. Bakalaureusetöö autor on aktiivselt spordiväljaandeid lugenud juba ligemale 25. aastat, kusjuures sarnaselt Eesti Päevalehe Spordilehe peatoimetajaga on ka autor viimasel ajal üha tihedamini avastanud ennast välismaiste veebiväljaannete kirjutisi lugemas. Eesti spordimeediast on raske midagi uut leida. Küsimus on vaid sellest, et kes keelab Eesti spordiväljaannetel muu maailma sporditähedest rohkem kirjutada?

Teine lugejaskonna kaotuse põhjus peitub autori hinnangul aga spordiajakirjanikke liikumises erinevate väljaannete vahel. Tegelikult ei ole ju erilist vahet, kas lugeda Õhtulehte, Postimeest või Eesti Päevalehte. Nende väljaannete juhtfiguurid on kõik vähemal või rohkemal määral ühesuguse taustaga. Tunnistas ju ka Õhtulehe sporditoimetuse juht Andres Vaher intervjuus, et Eesti spordiajakirjanduse suurim probleem on ajakirjanike pidev liikumine erinevate meediaväljaannete vahel. Autori meelest on Vaheri arvamus väga lähedal tõe. Kindlasti tuleb sellest faktist otsida Basketi lugejaskonna kasvu taga peituvaid peamiseid põhjuseid. Basketi peatoimetaja ei oma Eesti spordiajakirjanduse juhtfiguuridega vähimatki tööalast tausta. Lisaks kirjutasid Basketis artikleid igapäevaselt Eesti spordiajakirjandust distantilt jälgivad kirjutajad. Võimalik, et uuduse võlu kasvatas 2007. aastal ka Basketi lugejaskonda. Iseasi, kaua uuduse võlu suudab vastu panna interneti-väljaannete populaarsuse kasvule?

Milline on spordiajakirjanike arvates Eesti spordiajakirjanduse tulevik?

Õhtulehe spordiosakonna juhataja Andres Vaheri sõnul ei ole aeg, kus paberväljaanded täiesti ära kaovad enam väga kaugel, mistõttu peitub spordiajakirjanduse tulevik interneti-väljaannetes.

Eesti spordimeedia kõneisikute sõnul on pabermeedia praegu oluliste muutuste keskpunktis. Esiteks toimub spordimeedia kiire online suunaline areng. Sellest tulenevalt reformitakse tõsiselt paberväljaandeid ning mitmed spordiväljaannetele ajalooliselt iseloomulikud žanrid on paberväljaannetest kadumas (uudis) või juba kadunud (reportaaž).

„Praegu on netimeedia alles lammutamise eas. See on lõhkunud vana žanrisüsteemi ja lugude ülesehituse mudelid, võtnud kasutusele paberile sobimatu keele, lisanud uudisväärtustele kommenteerimisväärtused. Ja nende koostöös murendab see vana konsensust lugeja ja lehe vahel kiiresti ja järjekindlalt (Hennoste 2009).

Spordiajakirjanduse juhtivajakirjanikega sama seisukohta jagas oma hiljutises arvamuses ka Hennoste (2009), kelle sõnul on ajakirjandus netistumise, kolletumise ja majanduskriisi tõttu jõudnud olukorda, kus pabermeediat lähitulevikus enam kasumlikult elus hoida ei ole võimalik.

PricewaterhouseCoopers (PwC) avaldas hiljuti online teel läbi viidud uuringu, mille valim koosnes 4900 vastajast seitsmest erinevast riigist. Kanada, Prantsusmaa, Saksamaa, Hollandi, Šveits ja Inglismaa tarbijate vastustest selgus nii mõnigi huvitav ajakirjanduse tuleviku puudutav tendents.

Nii näiteks selgus uuringu tulemusi analüüsid, et Eesti spordiajakirjanduse juhtfiguurid on uudiste ja reportaažide pabermeediast välja heitmisele õigel teel, sest olenemata meedia tüübist ei soovi tarbijad üldjuhul uudiste eest raha maksta. Spordiajakirjanikud on õigel teel ka online keskkondade arendamisega, sest uuringu järgi on selles vallas oodata lähiaastatel hüppelist kasvu. Spordiväljaannete kadumist ei tasu lähiaastatel siiski karta, nimelt jääb uuringu järgi pabermeedia veel aastateks teiste mediakanalitega paralleelselt tegutsema.

Uuringust selgus samas, et kvaliteetse spordiajakirjanduse eest on tarbijad nõus endiselt maksma. Kui näiteks spordiajakirjade Basketi või Sporditähe juhtfiguuridel tuleks idee ajakirja veebis müüma hakata, siis PricewaterhouseCoopers uuringu järgi peaksid nad siiski arvestama hinnaga, mis on 77% paberväljaande maksumusest.

Antud bakalaureusetöö tulemused näitavad, et spordiajakirjanduse lugeja on suures osas kaardistatav, erinevusi leidub vaid üksikutes punktides. Korvpalliajakirja Basket 2007. aasta lugejaskonna kasv on peamiselt seletatav uudisega- nii sisu kui ka kirjutajate osas. Seega kujuneb autori hinnagul spordiväljaannete lähiaastate põhiülesandeks uute säravate spordiajakirjanike otsimises ning interneti-väljaannete arendamises.

Töö raames saadud tulemused kinnitavad, et alustatud spordimeedia uurimist on kindlasti vajalik jätkata. Töö autori arvates vajavad spordiväljaannete juhid eelkõige põhjalikku lugejaskonna ja onlinemeedia uuringut. Lugejaskonna ja online meedia uuringusse tuleks sellisel juhul kindlasti kaasata ka Eesti päevalehtede vahel ilmuvad spordileheküljed.

Kokkuvõte

Uurimistöö peamine eesmärk on uurida Eesti spordiajakirjandust laiemalt- kaardistades spordiväljaanded, nende lugejaskonna, spordiajakirjanduse juhtfiguuride arvamused ning ühe viimaste aastate edukaima spordiajakirja sisu.

Viimase kümne aasta jooksul Eesti ajakirjandusmaastikul ilmunud spordiväljaandeid kaardistades selgus, et valdav enamus neist kuulub ajakirjalaadsete väljaannete hulka- nagu näiteks infobülletäänid, aastaraamatud ning spordialaliitude ametlikud väljaanded.

TNS Emor Eesti Meediauuringu andmeid kasutades tulid ilmsiks Eesti spordiväljaannete lugejaskonna muutumise tendentsid. Kolmest spordiväljaandest kahe lugejaskond on selle uuringu järgi viimaste aastate jooksul kaotanud märkimisväärse osa oma lugejatest. Samal ajal üks väljaanne on suutnud siiski spordimeedia turu üldisele lugejaskonnakaotusele vastuvoolu liikuda ning hoopis kasvatanud oma lugejaskonda.

1979. aasta üldspordiväljaannetega võrreldes on tänastel üldspordiväljaannetel kordades vähem lugejaid. Nõukogude aegsete väljaannetega võrreldes on lugejate kaotus suur, aga ka üheksakümnendate alguses asutatud Sporditähe lugejaskond on 1993. aastast viieteistkümne järgneva aastaga kaotanud 80% lugejaskonnast.

Lugejaskonna koosseise kaardistades selgus vastupidiselt levinud arusaamadele tendents, et üldspordiväljaannetel on nais ja meeslugejate osakaal lugejaskonnast peaaegu võrdne. Vaid korvpalliajakirjal Basket on meeslugejate osakaal oluliselt suurem, moodustades kolmveerand kõigist ajakirja lugejatest.

Spordiajakirjanduse tüüplugejat kaardistades ilmnes ka üks suhteliselt intrigeeriv vastuolu kahe erineva uuringu vahel. Nii esines TNS Emor andmete järgi kõige rohkem spordiajakirjanduse lugejaid Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonnas läbi viidud „Mina, maailm, meedia“ küsitluse järgi madalaimat spordihuvi näidanud 20-29-aastaste ja 65-74-aastaste hulgas.

Kuigi soo ja vanusekriteeriumite järgi esines erinevate spordiväljaannete vahel mitmeid erinevusi võib uuringust selgunud vastuseid vaadates spordiajakirjanduse tüüplugejaks lugeda keskharidusega Tallinnas elavat ja töötgemise eest üle 10000- kroonist sissetulekut omavat inimest.

Bakalaureusetöö teises osas analüüsis uurimistöö autor kvantitatiivse kontentanalüüsi meetodiga 253 korvpalliajakirjas Basket ilmunud artiklit. Analüüsi käigus selgus, et korvpalliajakiri Basket on kolmanda ilmumisaasta lõpuks oma ajakirjanduslikku nägu leidmas. Eriti ilmekalt kinnitab seda fakt, et kui esimesl ilmumisaastal kuulus 38% artiklitest nimetutele lehekülgedele ehk rubriiginimetus puudus, siis 2008. aastal puudus rubriiginimetus veel kõigest 1% artiklitel.

Korvpalliajakirjas Basket käsitletakse sporti patriootilise tegevusena ehk kesksel kohal on kohalikus spordis olulisemad sportlased ja võistkonnad. Samas on kolme aasta jooksul märgatavalt kasvanud ka välismaise korvpalli osatähtsus. Nii on muu maailma korvpallist 2008. aastal juba ligemale 30% kõigest Basketis ilmunud artiklitest

Spordiajakirjanduse juhtivajakirjanike arvates on Nõukogude ajaga võrreldes spordiväljaannete lugejaskonna languse peamiseks põhjuseks see, et toonastes spordiväljaannetes oli suhteliselt palju välismaailma, inimestel oli vähem valikuid ning konkurents oli tunduvalt väiksem.

Viimaste aastate suurte lugejakaotuste taga nähakse Sporditähe puhul üheselt Kalev Meediat, samas Spordilehe lugejaskonnakaotuse tagamaid intervjueeritavad ühiselt põhjendada ei oska.

Eesti spordimeedia kõneisikute arvates elab spordimeedia praegu kiirete muutuste ajastul. Tulevikuarengutena nähakse peamiselt kiiret online suunalist arengut ning sellest tulenevat paberväljaannete reformimist. Intervjueeritavate sõnul on mitmed spordiväljaannetele ajalooliselt iseloomulikud žanrid väljaannetest kadumas (uudis) või juba kadunud (reportaaž).

Antud uurimistöö tõi välja Eesti spordiajakirjanduses valitsevad tendentsid. Spordiväljaannete pideva lugejaskonna vähenemise, Eesti spordiajakirjanduse juhtfiguridega peetud intervjuude on selge, et spordimeedia elab suurte muutuste keskpunktis. Teadmata on täna veel vaid muutuste suurus ja kiirus. Autori arvates on Eesti spordiväljaannete tulevik aga helge vaid juhul, kui meedia muutustega, muutub ka spordiajakirjandus.

Summary

Basketball Magazine „Basket“ in the context of Estonian Sports Journalism

The main aim of the current thesis is to provide a broader look at Estonian sports journalism by mapping different sports publications but also their readers and opinion leaders in the subject matter plus analyzing the content of one sports magazine.

During the mapping process it became evident that most of Estonian sports publications of the last decade share magazine like qualities, for instance a number of informational bulletins, yearbooks and formal publications of sports unions have been published.

The course of change in the readership of Estonian sports publications became apparent due to the analysis of data provided by the Estonian Media Monitoring Centre (TNS Emor). Two out of three sports publications have according to the aforementioned study lost a significant part of their readers. Yet at the same time another publication has managed to move in an opposite direction and increased its number of readers.

Compared to sports publications of 1979, nowadays basic sports magazines have many times less readers. Paralleling with publications of the Soviet era, the loss of readers seems huge, but even „Sporditäht“, an Estonian sports magazine started at the early nineties, has lost 80 % of its readers in the following fifteen years of 1993.

Division of readers by their gender proved a tendency contrary to the widespread idea – the number of male and female readers of basic sports publications is almost even. Only basketball magazine „Basket“ has reason to boast with 75 % of its readers being male.

When aiming to identify a typical reader of sports journalism, an intriguing contradiction appeared between two different studies. According to the study by “TNS Emor”, the keenest readers of sports literature are between ages 20-29 and 65-74, yet the research „I, the World and Media“ conducted by the department of journalism and communications in Tartu University, showed these age groups as the least interested in sports.

Although by age and gender there were a number of differences between the readers of different sports publications, certain characteristics of a typical reader of sports literature can still be distinguished. A typical reader according to the studies analyzed lives in Tallinn, has secondary education and earns an income of over 10 000 crowns per month.

The second part of the bachelor`s thesis is a quantitative content analysis of 253 articles published in basketball magazine „Basket“. During the analysis it became apparent that by the end of its third publication year, „Basket“ has finally managed to find its journalistic face. The latter idea is well illustrated by the fact that during its first publication year, 38% of articles lacked a specific column, but in year 2008 there were merely 1 % of articles like that. Sports is considered a patriotic activity in magazine „Basket“, thus central articles are about important sportsmen and teams in local sports. During the last three years the importance of foreign basketball has also increased, for instance in year 2008, about 30 % of all articles published in „Basket“ were about basketball outside Estonia.

Leading sports journalists nowadays bring out three main reasons for a decrease in sports publications` readers compared to the Soviet times. Firstly, sports publications of that time contained fairly many news about life abroad, secondly people had less choices and finally, competition was not as harsh as it is now. Many see media concern „Kalev“ as the reason behind the huge loss of readers of „Spordit ht“, yet the specialists interviewed bring out no clear reasons for the same tendency appearing in „Spordileht“.

According to the opinion leaders of Estonian sports, sports media is living in an era of rapid change. Perspectives for future mostly include fast online-directed development, arising from the latter is the reformation of paper based publications in the future. Many interviewed specialists say that the historically characteristic genres of sports publications have started to disappear (e.g news) or have already ceased to exist (e.g reportage).

The current thesis managed to bring out prevailing tendencies in Estonian sports journalism. Both the constantly decreasing number of readers and the interviews with the leading figures of Estonian sports journalism prove that sports media is living amidst great changes. The only thing that remains unknown is the scope and speed of this change. The author of the thesis holds the opinion that the future of Estonian sports publications is bright only if together with the changes in media, sports journalism changes as well.

Kasutatud kirjandus

Eesti Rahvusraamatukogu. (1998). Eesti rahvusbibliograafia perioodika 1994-1997. Tallinn.

Eesti Rahvusraamatukogu. (2004). Eesti rahvusbibliograafia perioodika 2003. Tallinn.

Eesti Rahvusraamatukogu. (2003). Eesti rahvusbibliograafia perioodika 2002. Tallinn.

Eesti Rahvusraamatukogu. (2002). Eesti rahvusbibliograafia perioodika 2001. Tallinn.

Eesti Rahvusraamatukogu. (2001). Eesti rahvusbibliograafia perioodika 2000. Tallinn.

Eesti Rahvusraamatukogu. (2000). Eesti rahvusbibliograafia perioodika 1999. Tallinn.

Eesti Rahvusraamatukogu. (1999). Eesti rahvusbibliograafia perioodika 1998. Tallinn.

Hennoste, T. (2009). Tiit Hennoste: mis küll saab sest meediast?. Postimees, 04.aprill.

Hennoste, T. (2008). Uudise käsiraamat. Kuidas otsida, kirjutada, toimetada ja serveerida ajaleheuudist. Tartu: Tartu Ülikool.

Kaldoja, E. (2006). Basket tõestab, et korvpallis on enam kui meistriliiga. Pärnu Postimees, 17.mai.

Kaljuveer, M. (1997). Spordiuudised ajalehtedes. Käsikirjaline bakalaureusetöö. Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond, Tartu Ülikool, Tallinn.

Kull, P. (2005). Spordiala Imago Kujunemine Neoliberaalses Ühiskonnas(Korvpalli näitel). Käsikirjaline bakalaureusetöö. Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond.

Kõnnussaar, T. (2007). *Eesti Pere ja Koduajakirjad ning nende lugejad*. Käsikirjaline magistritöö. Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond.

Lään, V., Ibrus, M. (2006). Eesti Korvpall Portreed. Tartu: Greif

Lään, V. (2002). Korvpall. Tallinn- Tartu: Kirjastus Elmatar

Meister, K., Parel, E., Unt, S (2007) Kodutöö aines Meedia ja kommunikatsiooni uurimismeetodid. Käsikiri . Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut.

Roosna, M. (2005). *Sporditähe sisu muutumine aastatel 1992-2004*. Käsikirjaline magistritöö. Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond.

Schwede, I.(2002). Eesti spordiajakirjandus – arg ja tagurlik. Eesti Ekspress, 06. veebruar.

TNS Emor, Eesti Meediauuring, 1.kvartal 2001. Uurimisaruanne. Käsikiri.

TNS Emor, Eesti Meediauuring, 4.kvartal 2007. Uurimisaruanne. Käsikiri.

TNS Emor, Eesti Meediauuring, 1.kvartal 2008. Uurimisaruanne. Käsikiri.

Unt, S. (2009). Korvpalliajakiri Basket. Käsikirjaline seminaritöö. Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut. Tallinn.

Vihalemm, P., Kõuts, R., (2004) „Trükisõna ja lugejaskond Eestis 1965-2004“ kogumikus Vihalemm, P. (toim.), „Meediasüsteem ja meediakasutus Eestis 1965-2004“ Tartu Ülikooli kirjastus, 61-90.

Vihalemm, P., Lõhmus, M. & Jakobson, V. (2004) Ühiskond meediaruumis: traditsiooniline meedia. Rmt: Kalmus, V, Lauristin, M. & Pruulman-Vengerfeldt, P. (toim), Eesti elavik 21.sajandi algul: ülevaade uurimuse Mina. Maailm. Meedia tulemustest. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus 131-161

Vihalemm, P. (2004) Meediasüsteem ja meediakasutus Eestis 1965-2004. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus

Internetiallikad

Eesti Korvpalliliit [www.basket.ee]

Eesti Kultuuriministeerium [www.kul.ee]

Eesti Raamatukogude Elektronkataloog [www.ester.nlib.ee]

<http://www.sloleht.ee>. Kossurahvas saab oma ajakirja tagasi!.ÕL
(22.04.2009). (kasutatud mai 2009)

Koik, L.(1997). Spordiajakirjanikel kaks tähtpäeva.Postimees.(kasutatud märts 2009)

<http://luup.postimees.ee:8080/leht/97/03/19/sport.htm#neljas>

PricewaterhouseCoopers (PwC) uuringu. (kasutatud mai 2009)

<http://www.pwc.com/images/em/NewsPaperOutlook2009.pdf>

Statistikaameti kodulehekülg [www.stat.ee]

Ziemann, M. (2008) Milline on hea spordiajakirjandus? (kasutatud veebruar 2009)

http://www.ziemann.fi/upload/VM407_ujo.pdf

Lisad

Lisa 1 – Korvpalliajakirja Basket esimese numbriga esikaas

Lisa 2 – Korvpalliajakirja BasketBall esimese numbriga esikaas

Lisa 3 – kvantitatiivse sisuanalüüsi proovikodeerimine

Kodeerija 1										
A1	A2	A3 pealkiri	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11
1	18.12.2007	Kuu pildis	1	1	8	2	1	2	1	1
2	18.12.2007	Väsimatu unistaja	4	2	7	1	1	8	1	1
3	18.12.2007	Tartu Rock ületas euroteekonnal ohtliku kari	4	13	10	2	2	2	1	1
4	18.12.2007	Leedu kaubamärk	4	15	5	2	3	14	1	2
5	18.12.2007	Amatöörmeeskonnad alustavad kolmandast liigast	3	15	2	2	4	6	1	1
6	1.12.2008	Kalevist ja Kalevist	4	15	4	2	1	1	1	1
7	1.12.2008	Tallinnas muutub pearahasüsteem- võidavad tõsiseltv klubid	3	9	9	2	3	12	5	1
8	1.12.2008	BC Star/TLÜ ei määrinud Eesti korvpalli mainet	3	10	6	2	3	2	3	1
9	1.12.2008	Eesti noorteklubid EYBLis: kaks esindust alustas täiseduga	3	5	10	2	4	2	5	1
10	1.12.2008	Chris Bosh- töökas liider, kes tühja juttu ei salli	4	14	7	2	4	5	1	2
Kodeerija 2										
A1	A2	A3 pealkiri	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11
1	18.12.2007	Kuu pildis	1	1	8	2	1	2	1	1
2	18.12.2007	Väsimatu unistaja	4	2	7	1	1	8	2	1
3	18.12.2007	Tartu Rock ületas euroteekonnal ohtliku kari	4	13	9	2	2	2	1	1
4	18.12.2007	Leedu kaubamärk	4	15	5	2	3	14	1	2
5	18.12.2007	Amatöörmeeskonnad alustavad kolmandast liigast	3	15	10	2	4	6	1	1

6	1.12.2008	Kalevist ja Kalevist	4	15	4	2	1	1	1	1
7	1.12.2008	Tallinnas muutub pearahasüsteem- võidavad tõsiseltv. Klubid	3	9	9	2	3	12	5	1
8	1.12.2008	BC Star/TLÜ ei määrinud Eesti korvpalli mainet	3	10	6	2	3	2	3	1
9	1.12.2008	Eesti noorteklubid EYBLis: kaks esindust alustas täiseduga	3	5	10	2	4	2	5	1
10	1.12.2008	Chris Bosh- töökas liider, kes tühja juttu ei salli	4	14	7	2	4	5	1	2
Kodeerija 3										
A1	A2	A3 pealkiri	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11
1	18.12.2007	Kuu pildis	1	1	8	2	1	2	1	1
2	18.12.2007	Väsimatu unistaja	4	2	7	1	1	8	1	1
3	18.12.2007	Tartu Rock ületas euroteekonnal ohtliku kari	4	13	10	2	2	2	1	1
4	18.12.2007	Leedu kaubamärk	4	15	5	2	3	14	1	2
5	18.12.2007	Amatöörmeeskonnad alustavad kolmandast liigast	3	15	2	2	4	6	1	1
6	1.12.2008	Kalevist ja Kalevist	4	15	4	2	1	1	1	1
7	1.12.2008	Tallinnas muutub pearahasüsteem- võidavad tõsiseltv. Klubid	3	9	9	2	3	12	5	1
8	1.12.2008	BC Star/TLÜ ei määrinud Eesti korvpalli mainet	3	10	6	2	3	2	3	1
9	1.12.2008	Eesti noorteklubid EYBLis: kaks esindust alustas täiseduga	3	5	10	2	4	2	5	1
10	1.12.2008	Chris Bosh- töökas liider, kes tühja juttu ei salli	4	14	7	2	4	5	1	2

A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	Kokku	Sum
1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	297
2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	29	
3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	29	
4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	
5	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	29	
6	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	
7	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	
8	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	
9	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	
10	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	
Kokku	30	30	30	30	28	30	30	30	29	30		
Sum	297											

Reliaablus		
Kodeerijaid	Ühikuid	Kat.arv
3	10	11
Otsustusi kokku	330	
Kokku langes	297	
Reliaablus	90%	

Lisa 4 – kvantitatiivse sisuanalüüsi kodeerimisjuhend

A Artikli tunnused

A1 Järjekorranumber

A2 Ilmumisnumber

A3 Artikli pealkiri (märgitakse sõnadega)

A4 Artikli autor

Toimetus

Korvpalliliidu töötaja

Kaasautor

Mõne teise väljaande ajakirjanik

Korvpallispetsialist(treener või mängija- k.a endine)

Muu

A5 Artikli rubriik

Kuu pildis

Persoon

Arvamus

Intervjuu

Noored

Mälumäng

Treener

Külaline

Olemus

Naised

Treener

Ajalugu

Euroopa

NBA

Muu

Puudub

A6 Artikli Zhanr

Juhtkiri
Uudis
Reportaaz
Arvamuslugu
Olemuslugu
Intervjuu
Portreelugu
Piltuudis
Probleemlugu
Ülevaade(pikem infolugu)
Muu

A7 Esilehe pildiga artikkel

On

Ei ole

A8 Artikli asukoht ajakirjas

1 - 25%

26- 50%

51 -75%

76-100%

A9 Artikli peateema

Eesti meistriliiga korvpall

Eesti korvpalliklubid välisliigades

Korvpalli areng Eestis

Koondise mängud

Korvpallitäht

Amatöörspord

Lugu teise eluala inimesega

Treener

Fännid

Kohtunikud

Statistika

Korvpalli rahastamine

Korvpalliharidus

Muu maailma korvpall

NBA

Muu

A10 Artikli teema sooline ja vanuseline suunitlus

Meestekorvpall

Peamiselt meestekorvpall

Naistekorvpall

Peamiselt naistekorvpall

Noortekorvpall (Kuni 18-aastased)

Muu

A11 Artikli orienteeritus Eestile või muule maailmale

Artikli sisus domineerib Eesti korvpall(artikli keskmes Eesti, eestlane või Eestiga seotud välismaalane)

Artikli sisus domineerib muu maailma korvpall(artikli keskmes muu maailma korvpall või välismaalane)

Lisa 5 – Eesti spordiajakirjandusväljaanded aastatel 1998 – 2008

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
1998					
Aastaraamat / Eesti Invaspordi Liit	1996	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Acta Academiae Olympiquae Estoniae	1993	ilmub		Tallinn	2 korda aastas
Auto-motospordi aastaraamat	1997	1998		Tallinn	1 kord aastas
Avamerepurjetaja teatmik	1998	2001		Tallinn	ebaregu laarne

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
Eesti Kehalise Kasvatuse Liit	1995	ilmub		Tallinn	8-9 korda aastas
Eesti Kergejõustiku aastaraamat	1993	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Matkaliidu Teataja	1994	ilmub		Tallinn	4-10 korda aastas
Eesti Spordi Aastaraamat	1988	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Eesti Spordimuuseumi ja Eesti Spordiajaloo seltsi Toimetised	1996	ilmub		Tartu	ebaregu laarne
Eesti Sõudja	1993	2003		Tallinn	1 kord aastas
Hobumaailm	1997	1998		Tallinn	2 korda aastas
Kalevlane	1994	ilmub		Tallinn	1-2 korda aastas
KorvpalliLeht	1998	1998		Tallinn	2 korda kuus
Olümpialeht	1997	2000		Tallinn	6 korda aastas
Spordileht	1958	1999		Tallinn	1 kord nädalas
Spordileht/ ajaleht Eesti Päevalehe lisa	1993	ilmub		Tallinn	1 kord nädalas
Spordipedagoogika Instituudi Teadus- ja Õppemetoodiliste Tööde Kogumik	1993	2007		Tallinn	1 kord aastas
Sporditäht	1992	2009	8000 tk	Tallinn	1 kord kuus

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
Sport Bülletään	1980	2000		USA New Jersey	2 korda aastas
Sport Nedelja	1996	1998		Narva	7 korda aastas
Sportkulturer	1996	1998		Tallinn	ebaregu laarne
1999					
Aastaraamat / Tallinna Haridusamet	1999	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Acta Academiae Olympiquae Estoniae	1993	ilmub		Tallinn	2 korda aastas
Avamerepurjetaja teatmik	1998	2001		Tallinn	ebaregu laarne
Bridžileht				Tallinn	1 kord kuus
Eesti Jalgpall	1999	2005		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Kehalise Kasvatuse Liit	1995	ilmub		Tallinn	8-9 korda aastas
Eesti Kergejõustiku Aastaraamat	1993	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Matkaliidu Teataja	1994	ilmub		Tallinn	4-10 korda aastas
Eesti Spordi Aastaraamat	1988	2007		Tartu	1 kord aastas
Eesti Spordimuuseumi ja Eesti Spordiajaloo seltsi Toimetised	1996	ilmub		Tartu	ebaregu laarne
Eesti Sõudja	1993	2003		Tallinn	1 kord

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
					aastas
Eesti Võrkpall	1995	2002		Tallinn	1 kord aastas
Jõgeva Maakonna Spordi- ja Kultuurikalender	1996	2003		Jõgeva	1 kord aastas
Kalevlane	1994	ilmub		Tallinn	1-2 korda aastas
Kohtla- Järve Sporditeatmik	1996	2007		Kohtla- Järve	ebaregu laarne
Liigutaja Aastaraamat	1999	2002		Tallinn	1 kord aastas
LõunaPress	1999	2000		Otepää	1 kord aastas
Olümpialeht	1997	2000		Tallinn	6 korda aastas
Orienteeruja	1994	ilmub		Tallinn	6-9 korda aastas
Spordikalender	1992	2000		Tallinn	1 kord aastas
Spordileht	1958	1999		Tallinn	1 kord nädalas
Spordipedagoogika Instituudi Teadus- ja Õppemetoodiliste Tööde Kogumik	1993	2007		Tallinn	1 kord aastas
Sporditäht	1992	2009	7,500 tk	Tallinn	1 kord kuus
Sport Bülletään	1980	2000		USA New Jersey	2 korda aastas
Suusaleht	1999	1999		Tallinn	2 korda

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
					aastas
Teatmik / Tartu Maaspordi Liit	1999	1999		Tartu	1 kord aastas
Teatmik/Eesti Korvpalliliit	1993	2001		Tallinn	1 kord aastas
Teatmik Harjumaa omavalitsusüksuste, spordiklubide ja spordirajatiste kohta ja ... a. spordiürituste kalenderplaani	1999	2001		Tallinn	1 kord aastas
Valgamaa Sporditeatmik	1996	2001		Valga	ebaregu laarne
Eesti Jalgpall esimene jalgpalliajakiri Eestis	1999	2005		Tallinn	1 kord aastas
Võrkpall	1999	2002		Tallinn	2-4 korda aastas
Eesti Kabe	1995	1999		Tallinn	1 kord aastas
2000					
Aastaraamat / Eesti Invaspordi Liit	1996	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Aastaraamat / Tallinna Haridusamet	1999	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Acta Academiae Olympiquae Estoniae	1993	ilmub		Tallinn	2 korda aastas
Bridžileht				Tallinn	1 kord kuus
Eesti Kehalise Kasvatuse Liit	1995	ilmub		Tallinn	8-9 korda aastas
Eesti Kergejõustiku Aastaraamat	1993	ilmub		Tallinn	1 kord aastas

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
Eesti Matkaliidu Teataja	1994	ilmub		Tallinn	4-10 korda aastas
Eesti Kergejõustiku infoleht	2000	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Spordi Aastaraamat	1988	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Eesti Sõudja	1993	2003		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Võrkpall	1995	2002		Tallinn	1 kord aastas
Jõgeva maakonna spordi- ja kultuurikalender	1996	2003		Jõgeva	1 kord aastas
Kalevlane	1994	ilmub		Tallinn	1-2 korda aastas
Olümpialeht	1997	2000		Tallinn	6 korda aastas
Orienteeruja	1994	ilmub		Tallinn	6-9 korda aastas
Spordikalender	1992	2000		Tallinn	1 kord aastas
Sporditäht	1992	2009	8000tk	Tallinn	1 kord kuus
Sport Bülletään	1980	2000		USA New Jersey	2 korda aastas
Valgamaa Sporditeatmik	1996	2001		Valga	ebaregu laarne
Teatmik/Eesti Korvpalliliit	1993	2001		Tallinn	1 kord

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
					aastas
Eesti Kergejõustikuliidu Infoleht	2000	ilmub		Tallinn	4-6 korda aastas
Eesti Olümpiakomitee Tegevuse Aruanne	1997	2000		Tallinn	ebaregu laarne
Floora!	2000	2002		Tallinn	1 kord kuus
Järvamaa Spordileht	1990	2000		Paide	1-3 korda aastas
Kohtla-Järve Linna Koolispordi Teatmik	1996	2007		Kohtla- Järve	ebaregu laarne
Sport & Vaba Aeg	2000	2001		Tallinn/ Tampere	1 kord kuus
Teatmik/Spordiklubi Leksi 44	2000	2001		Tallinn	1 kord aastas
Vormel 1	2000	2000		Tallinn	1 kord aastas
2001					
Aastaraamat / Eesti Invaspordi Liit	1996	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Aastaraamat / Tallinna Haridusamet	1999	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Acta Academiae Olympiquae Estoniae	1993	ilmub		Tallinn	2 korda aastas
Avamerepurjetaja Teatmik	1998	2001		Tallinn	ebaregu laarne
Bridžileht				Tallinn	1 kord kuus

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
Eesti Jalgpall	1999	2005		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Kabe					
Eesti Kehalise Kasvatuse Liit	1995	ilmub		Tallinn	8-9 korda aastas
Eesti Kergejõustiku aastaraamat	1993	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Kergejõustiku infoleht	2000	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Matkaliidu Teataja	1994	ilmub		Tallinn	4-10 korda aastas
Eesti Spordi Aastaraamat	1988	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Eesti Spordi Infoleht	2001	2002		Tallinn	1 kord kuus
Eesti Sõudja	1993	2003		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Võrkpall	1995	2002		Tallinn	1 kord aastas
Jõgeva maakonna spordi- ja kultuurikalender	1996	2003		Jõgeva	1 kord aastas
Floora!	2000	2002		Tallinn	1 kord kuus
Kalenderplaan ja Juhendid	1990	2002		Tallinn	1 kord aastas
Kalevlane	1994	ilmub		Tallinn	1-2 korda aastas
Kehakultuuriteaduskonna Teadus ja	1993	2005		Tartu	1 kord

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
Õppemetoodiliste Tööde kogumik					aastas
Liigutaja aastaraamat	1999	2002		Tallinn	1 kord aastas
Orienteeruja	1994	ilmub		Tallinn	6-9 korda aastas
Purjetamise võistlusmäärused	1997	ilmub		Tallinn	ebaregu laarne
Pärnu Spordiklubi Altius Aastaraamat	2001	2007		Pärnu	ebaregu laarne
Saaremaa Kultuuri ja Sportiteatmik	1995	2002		Kuressa are	1 kord aastas
Sakura	2001	2001		Tallinn	4 korda aastas
Sport & Vaba Aeg	2000	2001		Tallinn/ Tammer e	1 kord kuus
Teatmik/Spordiklubi Leksi 44	2000	2001		Tallinn	1 kord aastas
Sporditäht	1992	2009	6500 tk	Tallinn	1 kord kuus
Teatmik/ Eesti Suusaliit	2001	2002		Tallinn	1 kord aastas
Teatmik Harjumaa omavalitsusüksuste, spordiklubide ja spordirajatiste kohta ja ... a. spordiürituste kalenderplaani	1999	2001		Tallinn	1 kord aastas
Valgamaa Sporditeatmik	1996	2001		Valga	ebaregu laarne
Vastupidavusalade Kalender	2001	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Võrkpall	1999	2002		Tallinn	2-4

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
					korda aastas
Eesti Jalgpall esimene jalgpalliajakiri Eestis 2002	1999	2005		Tallinn	1 kord aastas
Aastaraamat / Eesti Invaspordi Liit	1996	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Aastaraamat / Tallinna Koolisport	1999	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Acta Academiae Olympiquae Estoniae	1993	ilmub		Tallinn	2 korda aastas
Bridžileht				Tallinn	1 kord kuus
Bülletään/ Eesti Jalgpall					
Eesti Jalgpall	1999	2005		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Kehalise Kasvatuse Liit	1995	ilmub		Tallinn	8-9 korda aastas
Eesti Kergejõustiku Aastaraamat	1993	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Matkaliidu Teataja	1994	ilmub		Tallinn	3 korda aastas
Eesti Kergejõustiku infoleht					
Eesti Ringrada					
Eesti Spordi Aastaraamat	1988	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Eesti Spordi Infoleht	2001	2002		Tallinn	1 kord kuus
Eesti Sõudja	1993	2003		Tallinn	1 kord aastas

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
Eesti Tennise Liidu Aastaraamat	2002	2002		Tallinn	1 kord aastas
HC Panter	2002	2005		Tallinn	1 kord aastas
Floora!	2000	2002		Tallinn	1 kord aastas
Kalenderplaan ja Juhendid	1990	2002		Tallinn	1 kord aastas
Kalevlane	1994	ilmub		Tallinn	1-2 korda aastas
Kehakultuuriteaduskonna Teadus ja Õppemetoodiliste Tööde kogumik	1993	2005		Tartu	1 kord aastas
Liigutaja aastaraamat	1999	2002		Tallinn	1 kord aastas
Maasport	2002	ilmub		Tallinn	3 korda aastas
Nõmme Kergerõustikuklubi	1996	2004		Tallinn	1 kord aastas
Ratsanik ja Hobune	2002	2002		Tallinn	ilmus 1 number
Orienteeruja	1994	ilmub		Tallinn	6-9 korda aastas
Sporditäht	1992	2009	8500tk	Tallinn	1 kord kuus
Sport Sõnas Pildis	2002	2002		Tallinn	2 korda aastas
Tartumaa Spordikalender	2002	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Teatmik/ Eesti Suusaliit	2001	ilmub		Tallinn	1 kord

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilumise koht	Regulaa rsus
					aastas
Võrkpall	1999	2002		Tallinn	2-4 korda aastas
Vastupidavusalade Kalender	2001	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Jalgpall esimene jalgpalliajakiri Eestis 2003	1999	2005		Tallinn	1 kord aastas
Aastaraamat / Eesti Invaspordi Liit	1996	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Aastaraamat / Tallinna Koolisport	1999	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Acta Academiae Olympiquae Estoniae	1993	ilmub		Tallinn	2 korda aastas
Bridžileht				Tallinn	1 kord kuus
Bülletään					
Eesti Autospordi Aastaraamat	1992	ilmub		Tallinn	ebaregu laarne
Eesti Kehalise Kasvatuse Liit	1995	ilmub		Tallinn	8-9 korda aastas
Eesti Kergejõustiku Aastaraamat	1993	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Matkaliidu Teataja	1994	ilmub		Tallinn	3 korda aastas
Eesti Kergejõustiku infoleht	2000	ilmub		Tallinn	4-6 korda aastas
Eesti Ringrada	2002	2003		Tallinn	ebaregu

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
					laarne
Eesti Spordi Aastaraamat	1988	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Eesti Spordileht	2003	2005	5600 tk	Tallinn	1 kord nädalas
Eesti Spordimuuseumi ja Eesti Spordiajaloo seltsi Toimetised	1996	ilmub		Tartu	ebaregu laarne
Eesti Sõudja	1993	2003		Tallinn	1 kord aastas
HC Panter	2002	2005		Tallinn	1 kord aastas
Infoleht/ Eesti Kergejõustikuliit					
Jõgeva maakonna spordi- ja kultuurikalender	1996	2003		Jõgeva	1 kord aastas
Kalenderplaan ja Juhendid	1990	2002		Tallinn	1 kord aastas
Kehakultuuriteaduskonna Teadus ja Õppemetoodiliste Tööde kogumik	1993	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Maasport	2002	ilmub		Tallinn	3 korda aastas
Nõmme Kergejõustikuklubi	1996	2004		Tallinn	1 kord aastas
Orienteeruja	1994	ilmub		Tallinn	6-9 korda aastas
Sporditäht	1992	2009	9900 tk	Tallinn	1 kord kuus
Teatmik/ Eesti Suusaliit	2001	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Ralliaasta	2003	ilmub		Tallinn	1 kord aastas

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
Tõstesport Eestis	1995	2004		Tallinn	ebaregu laarne
Valgamaa Sporditeatmik	1996	2001		Valga	ebaregu laarne
Vastupidavusalade Kalender	2001	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Jalgpall esimene jalgpalliajakiri Eestis 2004	1999	2005		Tallinn	1 kord aastas
Aastaraamat / Eesti Invaspordi Liit	1996	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Aastaraamat / Tallinna Koolisport	1999	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Acta Academiae Olympiquae Estoniae	1993	ilmub		Tallinn	2 korda aastas
Bridžileht				Tallinn	1 kord kuus
Bülletään/ Eesti Suusaliit	2002	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Bülletään/ Eesti Koolispordi Liit	1994	2004		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Autospordi Aastaraamat	1992	ilmub		Tallinn	ebaregu laarne
Eesti Jalgpall	1999	2005		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Kehalise Kasvatuse Liit	1995	ilmub		Tallinn	8-9 korda aastas
Eesti Kergejõustik					
Eesti Matkaliidu Teataja	1994	ilmub		Tallinn	3 korda aastas

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
Eesti Spordi Aastaraamat	1988	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Eesti Spordi Infoleht	2001	2002		Tallinn	1 kord kuus
Eesti Spordileht	2003	2005		Tallinn	1 kord nädalas
Eesti Jäähoki	2003	2003		Tallinn	ebaregu laarne
Extreme Plus	2004	2004		Lääne- Viruma a	ilmus 1 number
HC Panter	2002	2005		Tallinn	1 kord aastas
Kalenderplaan ja Juhendid	1990	2002		Tallinn	1 kord aastas
Maasport	2002	ilmub		Tallinn	3 korda aastas
Nõmme Kergetõustikuklubi	1996	2004		Tallinn	1 kord aastas
Orienteeruja	1994	ilmub		Tallinn	6-9 korda aastas
Sporditäht	1992	2009		Tallinn	1 kord kuus
Teatmik/ Eesti Suusaliit	2001	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Ralliaasta	2003	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Valgamaa Sporditeatmik	1996	2001		Valga	ebaregu laarne
Tartumaa Spordikalender	2002	ilmub		Tartu	1 kord

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
					aastas
Kalevlane	1994	ilmub		Tallinn	1-2 korda aastas
Status Club	2004	2004		Tallinn	2 korda aastas
Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi/Aastaraamat	2004	ilmub		Tartu	1 kord aastas
TTÜ Korvpalliklubi	2004	2004		Tallinn	1 kord aastas
Ürituste kalender					
Kehakultuuriteaduskonna Teadus ja Õppemetoodiliste Tööde kogumik	1993	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Vastupidavusalade Kalender	2001	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Jalgpall esimene jalgpalliajakiri Eestis 2005	1999	2005		Tallinn	1 kord aastas
Aastaraamat / Eesti Invaspordi Liit	1996	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Aastaraamat / Tallinna Koolisport	1999	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Bülletään/ Eesti Suusaliit	2002	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Autospordi Aastaraamat	1992	ilmub		Tallinn	ebaregu laarne
Eesti Kehalise Kasvatuse Liit	1995	ilmub		Tallinn	8-9 korda aastas
Acta Academiae Olympiquae Estoniae	1993	ilmub		Tallinn	2 korda aastas

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
Eesti Jalgpall	1999	2005		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Matkaliidu Teataja	1994	ilmub		Tallinn	3 korda aastas
Eesti Spordi Aastaraamat	1988	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Eesti Spordileht	2003	2005		Tallinn	1 kord nädalas
HC Panter	2002	2005		Tallinn	1 kord aastas
Maasport	2002	ilmub		Tallinn	3 korda aastas
Orienteeruja	1994	ilmub		Tallinn	6-9 korda aastas
Sporditäht	1992	2009		Tallinn	1 kord kuus
Teatmik/ Eesti Suusaliit	2001	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Ralliaasta	2003	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Tartumaa Spordikalender	2002	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Kalevlane	1994	ilmub		Tallinn	1-2 korda aastas
Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi/Aastaraamat	2004	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Kehakultuuriteaduskonna Teadus ja Õppemethodiliste Tööde kogumik	1993	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Vastupidavusalade Kalender	2001	ilmub		Tallinn	1 kord

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
					aastas
Eesti Kergejõustiku Aastaraamat	1993	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Spordileht/ ajaleht Eesti Päevalehe lisa	1993	ilmub		Tallinn	1 kord nädalas
Eesti Jalgpall esimene jalgpalliajakiri Eestis	1999	2005		Tallinn	1 kord aastas
Adrenaliin	2005	ilmub		Tallinn	4-5 korda aastas
Ruudulipp	2005	ilmub		Tallinn	2 kord aastas
2006					
Aastaraamat / Eesti Invaspordi Liit	1996	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Aastaraamat / Tallinna Koolisport	1999	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Bülletään/ Eesti Suusaliit	2002	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Autospordi Aastaraamat	1992	ilmub		Tallinn	ebaregu laarne
Eesti Kehalise Kasvatuse Liit	1995	ilmub		Tallinn	8-9 korda aastas
Acta Academiae Olympiquae Estoniae	1993	ilmub		Tallinn	2 korda aastas
Eesti Matkaliidu Teataja	1994	ilmub		Tallinn	3 korda aastas
Eesti Spordi Aastaraamat	1988	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Maasport	2002	ilmub		Tallinn	3 korda

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
					aastas
Orienteeruja	1994	ilmub		Tallinn	6-9 korda aastas
Sporditäht	1992	2009		Tallinn	1 kord kuus
Teatmik/ Eesti Suusaliit	2001	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Ralliaasta	2003	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Tartumaa Spordikalender	2002	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Kalevlane	1994	ilmub		Tallinn	1-2 korda aastas
Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi/Aastaraamat	2004	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Vastupidavusalade Kalender	2001	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Kergejõustiku Aastaraamat	1993	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Adrenaliin	2005	ilmub		Tallinn	4-5 korda aastas
Sport+	2006	2006	7000 tk	Tallinn	1 kord kuus
Basket	2006	2009	4500- 5000 tk	Tallinn	ilmus 7 numbrit
Eesti Kergejõustiku infoleht	2000	ilmub		Tallinn	4-6 korda

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
					aastas
Spordileht/ ajaleht Eesti Päevalehe lisa	1993	ilmub		Tallinn	1 kord nädalas
2007					
Aastaraamat / Eesti Invaspordi Liit	1996	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Aastaraamat / Tallinna Koolisport	1999	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Bülletään/ Eesti Suusaliit	2002	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Autospordi Aastaraamat	1992	ilmub		Tallinn	ebaregu laarne
Eesti Kehalise Kasvatuse Liit	1995	ilmub		Tallinn	8-9 korda aastas
Eesti Spordi Aastaraamat	1988	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Maasport	2002	ilmub		Tallinn	3 korda aastas
Orienteeruja	1994	ilmub		Tallinn	6-9 korda aastas
Sporditäht	1992	2009		Tallinn	1 kord kuus
Teatmik/ Eesti Suusaliit	2001	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Ralliaasta	2003	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Tartumaa Spordikalender	2002	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Kalevlane	1994	ilmub		Tallinn	1-2

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
					korda aastas
Kehakultuuriteaduskonna Teadus ja Õppemetoodiliste Tööde kogumik	1993	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Vastupidavusalade Kalender	2001	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Spordimuuseumi ja Eesti Spordiajaloo seltsi Toimetised	1996	ilmub		Tartu	ebaregu laarne
Eesti Kergejõustiku infoleht	2000	ilmub		Tallinn	4-6 korda aastas
Eesti Kergejõustiku Aastaraamat	1993	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Adrenaliin	2005	ilmub		Tallinn	2 korda aastas
Jalka	2007	ilmub		Tallinn	6 korda aastas
Tennis	2007	ilmub		Tallinn	4 korda aastas
Golf	2007	ilmub		Tallinn	1 kord kuus
Basket	2006	2009	4500- 5000 tk	Tallinn	ilmus 7 numbrit
Eesti Kergejõustiku infoleht	2000	ilmub		Tallinn	4-6 korda aastas
Spordileht/ ajaleht Eesti Päevalehe lisa	1993	ilmub		Tallinn	1 kord nädalas
2008					
Aastaraamat / Eesti Invaspordi Liit	1996	ilmub		Tallinn	1 kord

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
					aastas
Bülletään/ Eesti Suusaliit	2002	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Autospordi Aastaraamat	1992	ilmub		Tallinn	ebaregu laarne
Eesti Kehalise Kasvatuse Liit	1995	ilmub		Tallinn	8-9 korda aastas
Eesti Spordi Aastaraamat	1988	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Orienteeruja	1994	ilmub		Tallinn	6-9 korda aastas
Sporditäht	1992	2009		Tallinn	1 kord kuus
Teatmik/ Eesti Suusaliit	2001	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Ralliaasta	2003	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Tartumaa Spordikalender	2002	ilmub		Tartu	1 kord aastas
Kalevlane	1994	ilmub		Tallinn	1-2 korda aastas
Vastupidavusalade Kalender	2001	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Eesti Kergejõustiku Aastaraamat	1993	ilmub		Tallinn	1 kord aastas
Jalka	2007	ilmub		Tallinn	6 korda aastas
Adrenaliin	2005	ilmub		Tallinn	4- 5

Nimetus	Algus	Lõpp	Trükia rv	Ilmumis koht	Regulaa rsus
					korda aastas
Basket	2006	2009	4500- 5000 tk	Tallinn	ilmus 7 numbrit
Golf	2007	ilmub		Tallinn	1 kord kuus
Tennis	2007	ilmub		Tallinn	4 korda aastas
Eesti Kergejõustiku infoleht	2000	ilmub		Tallinn	4-6 korda aastas
Spordileht/ ajaleht Eesti Päevalehe lisa	1993	ilmub		Tallinn	1 kord nädalas

Lisa 6 – Eesti spordiajakirjanduse lugejad aastatel 1979 – 2008

Tabel ... Spordiväljaannete loetavus eestlaste hulgas 1979- 1984 ja 1989 (pidevat lugemist märkinute % vastavast rahvarühmast)

	Kõik eestlased*	Sugu		Vanus			Haridus			
		Mehed	Naised	15 – 29 a.	30-49 a.	50-74 a.	Alla kesk	Keskharidus	Keskeriharidus	Kõrgharidus
1979-1984										
Spordileht	31	32	13	29	26	11	14	29	24	29
1989										
Spordileht	24	32	16	26	26	19	20	30	22	29
Kehakultuur	9	11	7	8	11	7	7	12	10	9
*1979-1984 vanuses üle 18 a, 1989 vanuses 15-74 a					Allikas: Lauristin, Vihalemm, Uus&Peegeel 1987 Vihalemm & Juha 2004					

Tabel ... Spordiväljaannete tõenäosuslik loetavus 2001 ja 2008 (% rahvarühmast)

	Kogu elanikkond	Eestlased	Sugu		Vanus						Haridus		
			Mehed	Naised	15 – 19 a.	20-29 a.	30 – 39 a.	40 – 49 a-	50 – 59 a.	60-74 a.	Alla kesk	Kesk	Kõrg
2001													
Sporditüht	3,1	3,9	4,9	1,6	6,5	3,8	2,4	3,4	3,4	1,1	3,1	3,4	2,4
2008													
Spordileht	1,5	2,3	1,7	1,4	1,8	0,8	2,2	1,3	1,3	1,9	2	1,4	2,4
Sporditüht	1,3	1,9	1,5	1	2,4	2,4	1,1	0,8	0,9	0,5	1,2	1,4	1
Basket	1	1,4	1,5	0,5	2,4	1,8	0,8	0,8	0,4	0,1	1	1	0,8
Allikas: TNS Emor Eesti Meediauuring, 2001. a ja 2008. a I kvartal													

Tabel ... Spordiväljaannete tõenäosuslik loetavus erinevates rahvagruppides 2008. aasta algul

	ASULATÜÜP			PIIRKOND						SISSETULEK PERELIHKME KOHTA				
	Suur linn	Muu- linn	Maa- asula	Tallinn	Põhja- Eesti	Lääne- Eesti	Tartu piirk.	Lõuna- Eesti	Virumaa	Kuni 2500 kr.	2501-3500 kr.	3501-5000 kr.	5001-8000 kr	Üle 8000 kr.
Spordileht	1,3	1,5	1,9	1,7	2,5	2,6	0,5	0,5	1,2	0,5	0,7	1,5	2,8	2,2
Spordität	1,3	0,9	1,5	1,3	1,4	3,2	0,7	1,2	0,4	0	0,9	1	2,4	1,5
Basket	1	1,1	0,7	1,1	1,1	1,7	0,5	0,5	0,7	0	0,5	0,5	2,1	1

Allikas: TNS Emor Eesti Meediauuring, 2008. aasta I kvartal

Tabel ... Spordiväljaannete tõenäosuslik loetavus erinevates rahvagruppides 2008. aasta algul

	SOTSIAALNE STAATUS			AMETI-POSITISOON			ISIKLIK SISSETULEK				
	Töötav	Mitte- töötav	Õpilane- üliõpilane	Valgekraed	Sini-kraed	Mitte- töötav	Kuni 2500 kr.	2501-3500 kr.	3501-7000 kr.	7001-10000 kr	Üle 10000 kr.
Spordileht	1,6	1,2	2	2,4	0,7	1,4	0,9	1,2	1,6	1,2	3,2

Sporditüht	1,2	0,7	4	1,6	0,6	1,5	0,2	0,4	1,2	1,8	1,9
Basket	1	0,1	3,2	1,5	0,4	0,9	0,3	0,4	0,5	1	2
Allikas: TNS Emor Eesti Meediauuring, 2008. aasta I kvartal											

Lisa 7 – Intervjuud

Peep Pahv/ Postimees	
Küsimus	Vastus
Kui kaua Te olete spordiajakirjanduses töötanud?	1993. aastast.
Milliste spordiväljaannete juures olete töötanud?	Nädalaleht Eesti Elu 93-96, siis 96-98 lõpp oli spordiajakiri Spordielu, siis 1999. aasta algusest lugesin raadios neli kuud spordiuudiseid. Siis läksin 1999. aasta märtsist Õhtulehte. Kuni august 2006 olin Õhtulehes ja alates sellest ajast olen olnud Postimehes.
Millised on Teie arvates Eesti kolm kõige populaarseimat spordiala?	Korvpall, suusatamine ja kergejõustik. Sõltub muidugi mille järgi populaarsust vaadata, kas vaadatavuse järgi või harrastatavuse järgi.
Mis on Teie arvates Eesti populaarseim spordiala?	Korvpall.
Mille järgi Te väljaandesse teemasid valite?	Selle järgi, mis tundub huvitav, mida praktika on näidanud, teemad ja spordialad mis inimesi huvitavad ja nendega seotud sündmused. Nende järgi tuleb valida.
Mille järgi te hindate õnnestumist ja ebaõnnestumist?	Seda mis veebi läheb on väga selgelt näha veebiklakkide järgi. Seda ongi raske hinnata ega mingit uuringut pole ju tehtud. Aga me eeldame kui näiteks korvpallist kõik inimesed räägitavad ja inimesed käivad mängudel kohal. Kui näiteks Kalev- Rock toovad Saku Suurhalli puupüsti rahvast täis siis on see ka oluline ning tuleb sellest kirjutada.
Kas Te enda lugejate kohta on teil infot?	Ei konkreetselt ei oska. Aga eelkõige peab ikka spordihuviline olema. Mina hakkasin spordihuviliseks nii seitsme kaheks aastaselt, aga on ka 90 aastaseid. Kõik spordihuvilised inimesed, noh. Peamine ongi, et inimesel on spordihuvi.
Nõukogude ajaga võrreldes on toimunud lugemises oluline langus. Miks?	See kukkumine on hästi selgitatav, eelkõige seetõttu, et ma mäletan seda aega väga hästi. Nimelt olid toonaste päevalehtede spordiosad oli väga napid ja suhteliselt kuivad. Toonane Spordileht ilmus aga kolm korda nädalas, oli mahukas, tolle aja kohta palju ehk kaheksa külge. Seal kirjutasiid kõige paremad spordiajakirjanikud Eestis, jutud olid huvitavad. Nüüd on kõik Eesti parimad spordiajakirjanikud

Peep Pahv/ Postimees	
Küsimus	Vastus
	päevalehtedes, kuna päevalehtedest saadakse kõik oluline kätte, pole vajadust enam eraldi spordilehte tellida. Mistõttu on Spordileht Eestis ka välja surnud.
Aga Eesti Päevalehe vahel see ju ilmub?	See ei ole ju Spordileht. Selle Päevalehe vahel oleva väljaande näol on tegemist Olümpiakomitee kinnimastud promoväljaannetega, mis koosneb sisuliselt EPL spordilehekülgede nädalalõpulaienditest. Ülejäänud on OLM jura ja rahvas seda niikuinii ei loe.
Selle kukkumise juurde tagasi tulles, tegelikult oli suur kukkumine ka 2007 ja 2008 aasta esimesi kvartaleid võrreldes. Mis võib olla selle põhjus?	Mis Spordilehe lugeja. Spordilehte ei ole ju olemas. Päevalehe vahel oleva Spordilehe kukkumine on seletatav EPL lugemise kukkumisega, sest väljaandest eraldi ei ole seda Spordilehte ju võimalik lugeda. Kui Eesti Päevaleht kukub, siis kukub ka Spordileht. Eraldi ei saa neid ju lugeda. Sporditäht aga? See aeg läks Sporditäht vist Kruuda kätte. Tegelikult võib põhjus peituda selles, et peatoimetaja vahetus (peatoimetajaks sai Lääne) ning siis läks ajakiri küll halvemaks.
Kas Te olete Basketit lugenud?	Muidugi olen lugenud.
Mis mulje jättis?	Pikad intervjuud head, kuigi minu meelest liiga pikad. Muu kõik suhteliselt kesine. Alates kujundusest, kuni ülejäänud lugudega võib öelda, et selline mitte midagi erilist.
	Ajakirjal ei olnud minu meelest selget nägemust või kontseptsiooni.
Mis olid Basketi tugevused?	Persooniintervjuud, aga asi on selles, et Eesti on nii väike ja seetõttu neid persoone nii vähe. Eestis käid Eesti koondise läbi ja ongi kõik, siis pead juba vanameistreid intervjuerima hakkama. Ring saab kiiresti täis, kuna väarikaid persoone on siiski vähe. Aga kahtlemata oli Basketi tugevaim külg pikk intervjuu.
Aga Basketi nõrkused?	Mind häiris võib olla selle ajakirja juures enim see, et sinna kirjutasid mitteprofessionaalid. Peamiselt tegid seda ikka need kellel oli aega, professionaalidel on oma toimetuste juures nii palju tööd, et nad ei tee kõrvalt selliseid asju. Kui

Peep Pahv/ Postimees	
Küsimus	Vastus
	<p>professionaal teeb midagi oma põhitöö kõrvalt, siis ta tavaliselt kirjutab enne mingisse raamatusse, kui Basketisse.</p> <p>Puudustena tooksin kindlasti esile ka selle, et puudus selge tugev toimetaja. Siis struktuur. Olgugi, et see oli paigas, siis tegelikult ei olnud see minu meelest hästi läbi mõeldud.</p> <p>Puuduseks oli kindlasti veel ka see, et ajakirjas valitses huvitavalt lahendatud teemade nappus sest sellises kord kuus ilmuvas ajakirjas saaks teha hästi huvitavamalt. Analüüse, mingeid selgitusi, olukordade arutelusid, aga neid oli seal vähe või ei olnud üldse ja isegi kui mõni leidus oli see tehtud suhteliselt küündimatult.</p>
<p>Miks Teie arvates Basket 2007. aastal, kui Sporditäht kaotas 60% ja EPL vahel ilmuv Spordileht 30% lugejates, hoopis kasvatas oma lugejaskonda 30%?</p>	<p>Sest Sporditäht ja Spordileht käisid sisuliselt alla ja rohkem spordiväljaandeid polegi ju. Basketi väikese lugejaskonna juures on tõus ka lihtsam.</p>
<p>Kas Basketil oleks Eesti spordimeediaturul kohta ka tulevikus?</p>	<p>Jah. Mingil määral kindlasti, aga sellisel juhul tuleks seda natukene muuta. Võib olla just seda turundusstrateegiat. Nii nagu ajakiri Jalka läheb automaatselt kõikidele litsenseeritud jalgpalluritele koju, nii võiks minna ka ajakiri Basket.</p>
<p>Mis kasu Jalka saab tasuta levitatavast väljaandest?</p>	<p>Sealt ta saabki oma auditooriumi. Kui muidu näiteks neljanda liiga mängija seda ajakirja ei ostaks, siis nüüd saab ajakiri lugejaid. Ajakiri saab samas müüa reklaamiosjatele seda, et ajakirjal on nii palju lugejaid. Mõttele kui palju on Eestis erinevaid jalgpalliliigasid ja palju sealt seetõttu ka lugejaid tuleb.</p>
<p>Kuidas sa hindad hetke olukorda Eesti spordimeediaturul?</p>	<p>Aga spordimeediaturul häirib ka see, et häid ajakirjanikke on vähem kui turul kohti nende jaoks. Kui kuskil kümnekond aastat tagasi oli palju raskem saada kuskile päevalehe sporditoimetusse tööle ja inimene tänavalt väga naljalt ikka sinna ei sattunud. Siis vahepeal paisusid need sporditoimetused nii suureks ja mingi kontingent läks eest ära.</p>

Peep Pahv/ Postimees	
Küsimus	Vastus
	<p>Siis said sellised oliverlombi sugused vennad tulid tööle ja said kohe jalgpalli kajastama. Kümnekond aastat tagasi oleks selline asi olnud aga ilmvõimatu. Tegelikult peaksid sellised algajad alustama alveeorienteerumisest ja uudisnuppude treimisest.</p> <p>Mõnikord jätab seetõttu see tase soovida. Üldiselt on igas väljaandes üks-kaks väga head ajakirjanikku ja palju ka sellist halli massi ja taseme puudulikkust.</p>
Kas spordiväljaandeid on piisavalt?	<p>Ma arvan, et spordiväljaandeid ei ole piisavalt. Üks tugev, kord kuus ilmuv spordiajakiri võiks ikkagi olla, see on minu arust hetkel puudu. Ala nagu Sporditäht, aga seda peaks tegema professionaalne meeskond ja seal peaks kasutama seda kuukirja tegemise võimalust.</p> <p>Kuukiri ei tohi olla päevalehtede spordikülgi kopeeriv väljaanne, et teeb seda mingitest sündmustest, mida kajastavad ka päevalehed. See peab leidma ikkagi mingi oma nurga. Sellisel ajakirjal oleks kindlasti pointi.</p> <p>Spordilehel ma ei usu, et Eestis turgu oleks. Seda on üritatud. Ma arvan, et sellel oleks turgu ainult siis, kui kõikidest päevalehtedest tuleks parimad jõud kokku ja ütleksid, et me teeme nüüd spordilehe. Aga tegelikult on isegi siis raske edu loota, sest millegipärast on spordiväljaannetes reklaami siiski väga vähe.</p>
Mainisid, et Eesti spordimeedia suurimaid probleeme on noorte liiga kiire vastutuse panemine. Kas on veel mingeid probleeme?	<p>Suurimaid probleeme on ikkagi jah see, et pole piisavalt professionaalsust.</p> <p>Probleemina tooksin esile veel seda, et liiga kitsarinnaliselt võetakse teemasid ja täidetakse külgi. Võib olla paar väljaannet on valinud paar sportlast kelle peale mängitakse väga palju aga selline laiem tõus jääb seetõttu võtmata. Samas on kitsarinnalisuse põhjuseks võib olla tihti ka see, et kui hakata mingist udust kirjutama, siis kedagi see ei huvita. Samas peaks mingil määral ikkagi kõiki olema.</p>
Mis põhjusel Kalev Meedia	Narmond küll Sporditähga midagi üritas, aga ju ta ei saanud

Peep Pahv/ Postimees	
Küsimus	Vastus
tegevuse lõpetamisega suletud Basketit ja Sporditähte tänaseks veel käima pole pandud?	<p>siis Kruudaga või rahastajatega kokkuleppele. Praeguses reklaamiturus, kui päevalehed on omadega maoli panna mingit ajakirja käima, minu arust on see hetkel ebareaalne. Lähima kahe kolme aasta jooksul ei tule siin midagi. Probleemiks on ikkagi see, et reklaamiraha ei tule üldse, ka suurtesse päevalehtedesse, kõik kuivab kokku, igalt poolt kärbitakse palku, siis ma ei näe küll mitte mingisugust varianti. Käivitamiskulud on ikkagi liiga suured.</p>
Millisena sa Eesti spordiajakirjanduse tulevikku näed?	<p>Ma arvan, et spordimeedia muutub üha enam online keskmeks. Tegemist on sellise asjaga, kus rahval läheb hästi peale kiire info, online ülekanded. Sellele tuleb juba hetkel hästi palju panustada. Sellel on pabermeedia ees ka see eelis, et sellel on kerge mõõdetavas, mida sa saad kohe reklaamiandjale pakkuda. Sa saad kohe näidata talle, et näe sellele korvpalliloole tehti 150 tuhat klikki. Samas kui öelda reklaamiandjale, et mingi uuring näitas, et paberlehel luges seda lugu nii ja nii palju inimesi, siis see on ju mingi umbluu, sellega ei veena sa kedagi. Sellised pabermeedia uuringud on väga raskesti tõestatavad. Nii nagu teleauditooriumiuuringud, mis tehakse 150 tuhande datsiku pealt, siis see on ju jama, seda teab igaüks, et teleauditooriumi uuringut ei saa tõsiselt võtta.</p> <p>Ja elu on näidanud, et sporti on veebis ka hästi palju lugema hakatud. Hüppeline kasv on tulnud just viimase poole aasta jooksul. Võib olla just olümpia oligi selline hea proovikivi, sest need väljaanded kes tegid olümpialt hästi palju veebi, sealt ülesse hüppasid ja sinna ka jäid. Aga samas loeb siin ka suurel määral ikkagi see, kui palju sinu emaportaali loetakse, sest näiteks ETV spordiportaali loetakse väga vähe. Aga arengutest veel niipalju, et seoses selle online meedia võidukäiguga muutub spordimeedia tunduvalt pealiskaudsemaks. Minu meelest on see väga halb ning seda peaks kuidagi korvama paberlehega. Nii näiteks ei ole</p>

Peep Pahv/ Postimees	
Küsimus	Vastus
	<p>paberlehte enam mõtet uudiseid panna. Lugu, et Kalev võitis eile Rocki pole lehte enam mõtet panna, seal peab olema juba mingi muu lugu taustalugu, emotsioonilugu, vms. Mängukirjeldust või muud sellist jama ei ole mõtet sinna enam panna. Ka reportaaž kui selline on minu meelest näiteks paberlehes surnud. Idee on selles, et kõik kiired uudised peavad minema veebi ja nendest kiirematest uudistest otsitakse välja huvitavamad uudised, laiendused, sügavuti minekud lähevad paberväljaandesse.</p>

Indrek Schwede/ Jalka	
Küsimus	Vastus
<p>Kui kaua sa oled spordiajakirjanduses tegutsenud?</p>	<p>Alates 1981.aastast olen tegutsenud kutselisena. Vahepeal käisin mõne aasta ülikoolis. 1987. aastast läksin Noorte Häälede. Seal olin kuni 1992. aastani. Sellest ajast kuni 1998.aastani olin Sporditähes. 1998.aasta lõpust töötasin ligemale kolm aastat Eesti Päevalehe nädalalõpulisas. Vahepeal olin mõne aasta suhtekorraldaja ning Sporditähes olin ma tagasi alates aastast 2003. Sporditähes olin ma kuni 2007. Aastani, mil asusin toimetama ajakirja Jalka.</p>
<p>Mis sinu arvates on kolm Eesti kõige populaarsemat spordiala?</p>	<p>Jube keeruline küsimus, sest peamine küsimus on siiski mida me aluseks võtame. Kui võtame aluseks harrastajaskonna, siis on jalgpall number üks. Kui võtame teleauditooriumi järgi, siis tundub, et populaarseim spordiala on suusatamine. Aga kui võtame üldiselt, rahva arvamust, siis on jalgpall, korvpall. Kolmanda alga on natukene raske, pakuks suusatamine ja kergejõustik.</p>
<p>Mis on Eesti kõige populaarseim spordiala?</p>	<p>Kui rahva seisukohta arvestada, siis on olukord keeruline. Sest vanemale põlvkonnale on vaieldamatult korvpall ja nooremale põlvkonnale vaieldamatult jalgpall. Siin pole mingit kahtlust</p>

Indrek Schwede/ Jalka	
Küsimus	Vastus
	<p>kah.</p> <p>Jalgpalli probleem on selles, et seda ala ju nõukogude ajal ei eksisteerinud ja otsustajate hulgas selle alaga otseselt kokku puutunud inimesi hetkel ei ole, või on vähe.</p>
Mille järgi te ajakirja lugusid olete valinud?	<p>Lugeja järgi. Eesmärk oli alati teha võimalikult huvitavalt asju ja millest ei pääsenud ümber oli muidugi need, kes olid hetkel tipus. Näiteks kui oli palju kergejõustiklasi tipus, siis sai kergejõustik ka paratamatult rohkem ruumi, kuna näiteks Sporditähes oli ka suhteliselt palju ikkagi persoonilugusid.</p> <p>Alles hiljem aastal 2003 hakkas Sporditähes olema asi natukene teistsugune. See eelnev jutt oli võib olla selline varasem, aga alates aastast 2003 sai kokku kutsutud kolleegium kellele ma näitasin ära statistika, kuidas asjad siiani on olnud ja minu küsimus kolleegiumile oli selline: Kuidas edaspidi teha aladega? Kas valida välja kuus seitse ala, mida hakata põhimõtteliselt ja järjekindlalt kajastama. Eesmärk oli selles, et selle järgi tunneb huvi lugeja ja vähendada killustatust. Enne oli nii, et helistasid ju igasugused petanque ja bowlingu vennad ja tahtsid ajakirja lugu saada.</p> <p>Või siis teine variant, et kajastada kõiki alasid. Kolleegium, kelle hulgas oli ka näiteks Erki Nool ütles, et ei väga õige, võtame kuus seitse ala ja proovime nende seast lugusid leida. Kõik ülejäänud alad, mis sinna hulka ei kuulu, neid kajastada ainult läbi huvitavate persoonide. Ehk kui helistab inimene, kes ütleb, et meil tuleb nüüd maahoki võistlused, siis teed loo hoopis sellest pehmelt öelda hullust, kes kavatseb Eestis maahokid harrastama hakata ja lugu missugune.</p>
Kes sinna kolleegiumisse kuulusid?	<p>Point miks selline asi tehti oli siiski peamiselt selles, et kuna Sporditähes oli ma küll peatoimetaja, aga ühtlasi ka ainuke tegija, siis vajasisid tuge ja mingisugust nõuandvat kogu, siis just sellepärast kutsusin ma kokku nii umbes neli viis inimest. Sinna kuulusid Erki Nool, Meelis Atonen, Vaapo Vaher, Mina, Narmont, Indrek Kannik, Kadri Kõusaar.</p>

Indrek Schwede/ Jalka	
Küsimus	Vastus
Aga kes teie lugejad üldse olid?	<p>Siin on üks hästi huvitav asi. Meil käisid päris esimesel kolleegiumi kohtumisel ka Raul Rebane ja Sven Sommer. Ning seal hakkasid need kaks austatud härrasmeest jutumärkides tarka juttu ajama. Nende jutt oli umbes selline, et me peame ikka enne tegema mingeid uuringuid ja vaatama kes on meie lugeja. Ausalt öeldes oli seal peale minu ka teisi kellele selline jutt viskas kopsu üle maksa. Minu meelest ei maksa sellis lolli jutuga asjadele läheneda. Enam vähem me ju kõik oma kogemusest teame kellele me lugusid kirjutame, milline on Eesti spordisõber.</p> <p>Tal on vaja häid lugusid, hästi kirjutatud, ootamatuid. Sporditäht oli selles osas alati natukene selline üle kurgi andev ajakiri. Vaapo Vaheri veerg oli meil selline hästi kuulus, kus pandi sportlastele kahe silma vahele. Teised ajakirjanikud püüavad sportlastega olla sõbrad, ei taheta suhteid rikkuda. Kardeti, et Nool pärast ei ütle tere, Pertelson ei võta jutule. Meie seda Sporditähes ei kartnud.</p> <p>Me tahtsime teha head ja huvitavat ajakirjandust. Ning siis selle asemel, et arutada mida teha olid kaks kuradi teadlast, jutumärkides muidugi. Rebane ja Sommer, kes hakkasid ajama, et me ikka enne ei saa midagi teha, kui ei tea, kes on meie lugeja.</p> <p>No ma ei saa aru, kuidas sa ei tea kes on sinu lugeja. See on tavaline Eesti inimene ja Eesti väiksuse juures ei ole see minu meelest õige, et hakata lahterdama, kellele see lugu on mõeldud, kas poisile või tüdrukule, mis vanusele, kas ta peab olema tööline või teenistuja, kas ta teeb ise kah sporti või istub tugitoolis. No mine perse, kui niimoodi hakata lugusid tegema siis ei ole mõtet üldse midagi teha. Ning kui on ikka hea lugu, nagu Vaapo Vaheri oma, siis kõik lugesid. Seal polnud mingit küsimust, et kus lahtrisse sa kuulud.</p>
Kuidas te hindate ajakirja läinud	Eks ta on selles mõttes puhtalt tunnetuslik. Ajakirjal on

Indrek Schwede/ Jalka	
Küsimus	Vastus
loo õnnestumist/ebaõnnestumist?	<p>toimetaja, kes otsustab millised lood väljaandesse lähevad. Toimetaja kirjutab ka ise ning ega seal muud ei olegi. Mõnes mõttes on tagasiside ka müügiarv.</p> <p>Üllataval kombel ei ole see Jalka puhul langenud. Kuigi ta peaks hakkama varsti langema. Asi on selles, et ka kaks esimest aastat, ilmus kuus korda aastas, nüüd ilmub 12 korda aastas. Müügiaeg on vähenenud. Samal ajal ikka müüakse üle tuhande ning teine asi on see, kui need litsentsidega mängijad hakkavad seda ajakirja saama, siis see peaks ka seda müügiarvu alandama. Aga selge on see, et päris tore oleks teha mingeid küsitlusi, et mis lood meeldivad. Aga jälle, nende uuringutega ei maksa lolliks minna. Tuleb ikka vaadata seda kellele, see ajakiri on mõeldud ja ajakiri Jalka on mõeldud nendele keda huvitab jalgpall. Järelikult tunnevad nad enam vähem kõikide asjade vastu huvi. Mõnda ei huvita need liigalood seal taga, mõni ütleb kohe välja, et mind see naistevutt ei huvita. Aga kui sa selle ajakirja juba ostad ja pidevalt ostad, siis on see märk sellest, et see ajakiri on suutnud sulle pakkuda heal lugemist. Mida nüüd täpselt teda huvitas, no mine sa võta kinni, siis peaks igalt ühelt nõobist kinni võtma ja küsima mida ta loeb.</p>
Miks sinu arvates nõukogude ajaga võrreldes spordiajakirjade lugemus nii palju vähenenud on?	<p>No see on ju suhteliselt arusaadav. Nõukogude aeg oli ju see asi, et ühiskond oli nii reglementeeritud ja kinnine. Sport oli aga samas suhteliselt vaba valdkond. Täna on sul aga valikuid tunduvalt rohkem ja miks peaks keegi ennast täna mingile valdkonnale nii jäägitult pühendama, kui sa võid ise näiteks homme sõita Austraaliasse ja kahe tunni pärast Soome või tegeleda millega iganes. Siis oli aga asi teist moodi. Sport oli mõnes mõttes isegi nagu aken maailma. Ega muudes valdkondades väga ei saanudki väljamaale piiluda, aga spordileht ilmus ju kolm korda nädalas ja seal olid välistulemused ja muud sellised asjad. See oli tõepoolest nagu riik riigis ja seetõttu oli ka huvi tema vastu suhteliselt</p>

Indrek Schwede/ Jalka	
Küsimus	Vastus
	suurem. Praegu on aga igas valdkonnas toimunud aga selline omamoodi niššistumine.
Spordileht?	Päevale vahel ilmuv Spordileht on ju nii võõras. Tegijad võivad ju ise ju arvate sellest mis nad arvavad, aga inimese jaoks on see ikkagi Eesti Päevaleht, mitte Spordileht. See on ju täiesti ebavõrdne konkurents. See on ju sama asi, et paneme Jalka Postimehe vahele ja võrdleme siis ennast selle niinimetatud Spordilehega.
2007. ja 2008. aastal kukkus Sporditähe lugejaskond 2/3. Miks?	See on päris suur kukkumine ja mõnes mõttes üllatav. Aga samas ka mitte. Ma arvan, et Sporditähe puhul võis see suures osas tingitud olla sellest formaadi muudatusest ehk senisest kuukirjas sa nädalakiri. Sellega tekkis aga identiteediprobleem. Kuuajakirjas on see ülesehitus ju teistsugune, lood on teistsugused ja kui sa nüüd lähed nädalapõhiseks siis võib tekkida küsimus, et millest me nüüd kirjutama hakkame. Paratamatult juhtub see, et sa hakkad kopeerima päevalehti. Aga lugejatel tekib see moment, et nad löövad selle nädalalehe lahti ja vaatavad neid päevalehtedes juba loetud teemasid. Siis tekibki see moment, et miks ma pean seda lugema, kui ma olen seda juba kuskilt päevalehest lugenud. Nädalalehte on jube kunst teha, Eestis? Aga miks Spordilehel kukkus. Seda ma tõepoolest ei oska öelda. Kukkumine on ikka liiga kõrge. Üks asi millega see võib seletatav olla on see kui paberväljaannete lugemine ongi aastaga kolmandiku jagu kukkunud. Võib olla on tõesti siis toimunud netistlugemise hüppeline kasv.
Kas sa korvpalliajakirja Basket oled lugenud?	Ma olen seda ajakirja mitu korda käes hoidnud, et vaadata mida nad teevad ja sellest on mulle piisanud. Ma olen aru saanud, et me teeme ikka nii erinevat asja. Minuga isiklikult on ka see, et ega ma isiklikult ma peale jalgpalli teisi spordialasid suurt ei jälgi. Võib olla siis ainult pealkirjade tasemel. Nad ei huvita mind ja ka Sporditähes viimastel aastatel ma tegin seda asja ütleme, et vanast rasvast. Kuna ma

Indrek Schwede/ Jalka	
Küsimus	Vastus
	olin seal tööl, siis ma pidin vähemalt minimaalsel määral ennast teiste aladega kursis hoidma, aga ega nad mind enam südamest ei huvitanud. Basketi asi paelus mind ainult selle võrd, et nad olid meil nagu mingil määral konkurendid ja ma näha kuidas nad teevad ja see info mis ma sealt sain rahaldas mind. Sain aru, et nad teevad väga lihtsalt. Kogu ajakiri koosneb nii umbes 10-12 pikast loost.
Mis mulje sulle see ajakiri jättis?	Mulje kohapealt on seetõttu raske öelda, tean, et kaks inimest seda tegid, hiljem oli neid üks. Aga ühtegi lugu ma seal täispikkuses küll läbi pole lugenud.
Basketi tugevus?	Kuna ma ei ole sealt kunagi ühtegi lugu lugenud, vaid sirvinud, siis tugevusi ei oska nimetada.
Basketi nõrkus?	Nii palju kui mina tean olid Basketi puhul nõrkuseks see, et olid niinimetatud ainult pikad lood. Seetõttu ei saa seda minu meelest ajakirjaks nimetada. See oli tosinas artiklist koosnev kogumik. Kui mina oleksin samamoodi Jalkat teinud oleks mul väga lihtne olnud. Isegi kui ma poleks mitte ühtegi välisautorit võtnud oleksin ma selle ajakirja kahe nädalaga valmis kirjutanud. Kui ma oleksin samasugust jalgpalliajakirja teinud, siis oleks see minu jaoks pornograafia olnud.
Miks Teie arvates Basket 2007. aastal, kui Sporditäht kaotas 60% ja EPL vahel ilmuv Spordileht 30% lugejates, hoopis kasvatas oma lugejaskonda 30%?	Võib olla on see tõus seletatav sellega, et inimesed on hakanud tahtma nn. nišiajakirju. Üldspordiväljaanded, aga inimesi nii palju enam ei huvita. Seda on mõnes mõttes näha ka Jalka pealt, et kuigi me jagame kõigile litsentseeritud mängijatel ajakirja tasuta, ei ole Jalka üksikmüük sellest hoolimata langema hakanud.
Kas sa näeksid Basketile ka tulevikus kohta?	Seda ma ei oska öelda, mida lugeja tahab. Aga ma millegipärast arvan, et korvpalliinimesele piisab sellest ka. Minu jaoks peaks ajakiri olema ikkagi selline, et sa lühemate lugudega viskad õnge välja ja siis vahelduvad lühemad ja pikemad lood. Aga seal Basketis olid ainult pikad lood. See ei soodusta minu meelest lugemist.

Indrek Schwede/ Jalka	
Küsimus	Vastus
Kuidas spordimeedia turg sulle hetkel tundub?	<p>Kuna ma praegu spordilugusid enam üldjuhul ei loe, siis oskan öelda vana rasva pealt. Kuna mul kodus käivad füüsilisel kujul kõik lehed. Peamiselt jalgpalli ja arvamslugude pärast, siis mul pealkirjade tasandil on üldpilt silme ees.</p> <p>Ma arvan, et võrreldes teiste ajakirjanikega ja teiste toimetustega on spordiajakirjanikud päris krapsakad ja töökad. Esiteks on nad juba selles mõttes väga töökad, et kui palju neil neid nädalalõppusid on? Seega kindlasti ei pea teiste taustal nad midagi häbenema.</p> <p>Spordiväljaannetest selgelt parim väljaanne on Õhtuleht. Põhjus on väga lihtne, neil on hästi palju ruumi. See tähendab seda, et neil on tööd palju ja kui neil on tööd palju, siis see tähendab seda, et sa pead kogu aeg mõtlema, et kuidas seda ruumi täita. Ning kui Õhtuleht väljaandena on kollane, siis spordiosakonna poolest ei ole ta seda mitte. Õhtulehe lugude põhi tugevus seisneb selles, et kui lugu on juba tehtud, siis ei ole see välja imetud, vaid alati leidub seal ka mõni tera.</p> <p>Hea näide on ka see, et kui Õhtulehe ajakirjanikega olen käinud kuskil võistlustel kaasas, siis ajakirjanikud alati on kirega asja juures. Vaieldakse, karjutakse, et lugu võimalikult identselt lehte läheks. Isegi pealkirjade üle käib elav arutelu.</p> <p>Teiste väljaannete ajakirjanike puhul sellist tendentsi näinud ei ole. Tihti on hoopis vastupidine reaktsioon, ala jah tegin ära ja hea, et kaelast sai. Ei tehta hingega, vähemalt minu meelest.</p> <p>Teiste väljaannete, aga eriti Postimehe spordiosakonna häda on see, et seal töötavad noored. Seetõttu teavad nad tihti vähem tausta kui vaja ning tehakse lihtsaid vigasid. Postimehe probleemide allikaks on minu meelest ka liiga autoritaarne juht, aga see on juba minu sügavalt isiklik arvamus. Eesti Päevalehe spordiosakonnal aga minu meelest üldse igasugune tase puudub.</p>
Kas spordiväljaandeid on hetkel	Siin on nüüd selline huvitav asi, et aastast 1920 on nüüd

Indrek Schwede/ Jalka	
Küsimus	Vastus
piisavalt?	<p>esimest korda, kus Eestis ei ole rahu ajal Eestis oma spordiajakirja. Kui me sellest faktist lähtume, siis peab mainima, et üks väljaanne on kindlasti puudu. On ta siis lehe või ajakirja kujul. Ma arvan, et vastus ongi see, et üks üldhuviajakiri on puudu.</p> <p>Natukene kõhkleva paneb vaid muutuv aeg. Kui me vaatame ikka, et mida oleks Sporditähel pakkuda, siis ma olen hästi erapoolik, kui ma ütlen, et minu tutvusringkonnas on hästi palju inimesi keda huvitab ainult jalgpall. Võib olla on sama seis korvpallis ning neid inimesi on raske veenda, et ta peab Sporditähe ostma seal vahel olevate heal juhul kolme vastava loo pärast. Võib olla ongi käes aeg, kus inimesed on väga nišistunud ja jalgpallihuviline loeb ainult Jalkat ja korvpallihuviline Basketit. Võib olla on see paratamatus.</p>
Kumb väljaanne? Kas ajakiri või ajaleht?	<p>Aga pigem ikkagi ajakiri, sest seda on võimalik meie oludes paremini teha. See tähendab, et ta eristuks teistest väljaannetest, et see müüks. Sporditähe lugejaskonna suur kukkumine näitab selgelt seda, et nädalakiri ei lähe, ta hakkab liiga palju kopeerima seda päevalehte.</p> <p>Aga käimasaamiseks oleks vaja lisaks sellele, et see oleks kuuajakiri ka seda, et oleks head tahet ja tegijaid. Kindlasti peab olema motivatsiooni ja tahet seda teha. Mina ei tea kas kellelgi on motivatsiooni ja tahet seda teha? Aga üldiselt hakkab heast tahtest kõik peale. Tegelikult näitab Sporditäht, et kuuajakirjana oli sellel väljaandel tegelikult lojaalne lugeja olemas. Aga selge on see, et mida pikemaks see Sporditähe paus venib seda raskemaks läheb selle väljaande taaskäivitamine. Kõvade alade hulgast peab leidma teemasid ning teisejärgulised alad kivinäoga välja heitma.</p>
Mis sinu arvates on Eesti spordiajakirjanduse suurim probleem?	<p>Õhtulehe hea näide on ees, see nullib teiste puudused nii tugevalt ära. Seega on midagi kohe nii välja tuua raske. Muidu ütleks päris kõvasid sõnasid, aga Õhtuleht on tõepoolest läinud viimastel aastatel väga julgeks. Varem ma oleksingi</p>

Indrek Schwede/ Jalka	
Küsimus	Vastus
	<p>ütelnud argus. Enam ei saa Õhtulehe näite põhjal seda teha. Panevad väga julgelt ja julmalt.</p> <p>Põhiprobleemid on hetkel rahaprobleemid.</p>
<p>Millisena sa Eesti spordiajakirjanduse tulevikku näed?</p>	<p>Mina tahaks, et jääks alles pabermeedia. Võib olla sellepärast, et ma olen ise selle tarbija. Aga kas see jääb alles, seda ma ei tea. Ma loen pisikese kartusega kõiki neid tulevikuprognose, aga kas nad ka täituvad ja millisel määral. Seda mina ei tea. Ma arvan vaid seda, et ka tulevikus jäävad teiste aladega võrreldes spordiajakirjanikud eelisseisu. Probleem võib olla tulevikus ka see, et pole piisavalt ruumi kuhu spordiudiseid kirjutada. Sellisel juhul sa mandud ära ja muutud laisaks. Seda on tegelikult juba Eesti Päevalehes näha,</p>

Andres Vaher/ Õhtuleht	
Küsimus	Vastus
<p>Mis sinu arvates on kolm Eesti kõige populaarsemat spordiala?</p>	<p>Korvpall, suusatamine, jalgpall</p>
<p>Mis on Eesti kõige populaarseim spordiala?</p>	<p>Mina olen jalgpallifänn. Aga ma tean spordiajakirjanikke, kes jalgpallifännidena suhtuvad teistesse spordialadesse väga vaenulikult. Mind võib korvpallihallist leida aga väga tihti. Püüan objektiivselt hinnata ja vaenulikult ei suutu ühesegi alasse.</p>
<p>Mille järgi te ajakirja lugusid olete valinud?</p>	<p>Me valime lugusid selle järgi, mis lugejatele korda lähevad. Lood on siis sellised, et onlines on ühe temaatikaga lood ja paberlehes siis püüad juba võtta ühe sammu edasi. Onlines kirjutad kuidas mängus läks ja lehes lahkad juba mingit kindlat olukorda. Põhimõtteliselt võid kirjutada kogu loo näiteks Kullamäe kolmesest.</p>
<p>Kas sinu meelest on reportaaz päevalehtedes surnud?</p>	<p>Kindlasti. Las online ja telekas teevad neid.</p>
<p>Kuidas te hindate loo</p>	<p>Onlines on loomulikult klikid. Kuigi ka see ei anna kogu tõe</p>

Andres Vaher/ Õhtuleht	
Küsimus	Vastus
õnnestumist?	kriteeriumit, kuna ka onlines on mõned lood paremini presenteeritud, kui teised. Mõni on esilehel jne. Samas saab seda mõõta ka arvamuste järgi, saad meile või vestled inimestega kas lugu oli hea või halb. Aga pabermeedias ei ole see kindlasti kohe konkreetselt mõõdetav ja suures osas põhineb see ikkagi kõhutundel.
Kus kohast te teate seda kes on spordiajakirjanduse lugejad?	No selle kohta on tehtud mingeid uuringuid. Viimati tehti meil Õhtulehes mingi aastakene tagasi. Seal selgus, et meid loeb sihuke suhteliselt noor mees. Just Õhtulehe spordilehekülgi, aga ma arvan, et need on suures osas kattuvad. Selle uuringu järgi oli selge, et spordiosade lugeja on peamiselt 25-35. aasta vanune mees. Kahjuks ma ei mäleta enam kogu inimhulka ja kus seda tehti.
Miks sinu arvates on nõukogude ajaga võrreldes spordiosade lugejaskond nii palju vähenenud.	Peamiselt on see siiski ajastust tulenev. Inimestel puudusid toona alternatiivid. Ma ei kujuta ette milline oleks praegu Õhtulehe või ükstupuha millise spordiväljaande protsent, kui me oleksime täiesti üksinda turul. Ma mõtlen, siis Spordilehte, kust inimesed said jooksvat informatsiooni. Kindlasti oli ka inimeste ajalehe tarbimise vajadus ja aeg mõõdetamatult teine. Praegu on meediamastik hoopis teistsugune. Väljaandeid on üüratult palju tegelikult. Põhimõtteliselt võiksid sa terve oma päeva sisustada ainult lehtede lugemisega. Tegelikuses teeb praegu iga lugeja oma valiku ja seetõttu saab iga väljaanne vaid mingi väikse osa.. Kui lisame siia juurde veel online, kus paljud inimesed rahuldavad oma informatsioonivajadused, siis saamegi lühidalt öeldes kätte selle põhjuse.
Miks sinu arvates 2007 võrreldes 2008 aastaga Sporditäht 2/3 ja Spordileht 1/3 oma lugejatest kaotas?	Kas Sporditähes sellel ajal ei toimunud neid suuri muutusi. Minu meelest oli see muutuste aeg. Raske on siin mingit tendentsi välja öelda, aga Sporditähes tegijatering muutus ja sagedus oli kord nii, kord naa. Spordilehe puhul on kogu väljaande tiraaž järsult alla läinud,

Andres Vaher/ Õhtuleht	
Küsimus	Vastus
	võib olla on siis see mõjutanud ka spordiosakonna lugemist.
Korvpalliajakiri Basket: Kas Te olete lugenud korvpalliajakirja Basket?	Ikka, ikka olen lugenud. Jälgisin ikka.
Mis mulje Teile korvpalliajakiri Basket jättis?	<p>Muidu väga hea, nagu ka see jalgpalliajakiri Jalka. Ma võib olla isegi tasemelt natukene neid võrdleksin omavahel. Aga üks asi mis mind taoliste väljaannete puhul jubedalt häirib on see, et nad on rohkemal või vähemal määral ikkagi alaliidu väljaanded. Ma tean, et ma ei saa sellistest väljaannetest mitte kunagi tilkagi kriitikat. Need on kallutatud ajakirjad. Ajakirja mõte on ikkagi selles, et seal oleks palju arvamusi, minu meelest ongi see ajakirjade mõte. Aga kui ma tean, et ma ei saa seal vahelt mitte kunagi ühtegi asja, mis esindaks nii Jalkas kui ka Basketis mingite inimeste arvamust, kes ütleks, et mingi asi on pahasti. Sellist asja ei ole ma kohanud, kummaski ajakirjas.</p> <p>Ja isegi kui neis mingid arvamused on, siis ei tule seal grammikestki kriitikat. Kusjuures ma ei arva, et elu ainult kriitikast seisneb, aga kui selline žanr on teadlikult esindamata, siis ma ei saa väga tõsiselt sellist väljaannet võtta.</p>
Plussid?	<p>Arvestades, et seda ei tee lõpuni elukutselised ajakirjanikud, siis väga kihvt, et sellist asja tehakse. Persoonilood ja muud asjad olid täitsa head.</p> <p>Kindlasti oli see ajakiri omal kohal.</p>
Miks Teie arvates Basket 2007. aastal, kui Sporditäht kaotas 60% ja EPL vahel ilmuv Spordileht 30% lugejates, hoopis kasvatas oma lugejaskonda 30%?	<p>Nagu juba mainisin, on mul keeruline sel teemal selgitusi anda - ma pole olnud ühegi nende väljaande tolle aja toomisprotsessi juures jne jne. Kõik on vähem või rohkem spekulatsioon. Kas oli kellelegi kampaaniaid, mahu kasvamisest-vähenedist. Aga kindlasti ei tasu väiksema väljaande - ehk siis Basketi - kasvu liigselt üle tähtsustada. Protsent muutub ju nii suuremas skaalas.</p>
Kas korvpalliajakirjal Basket	Iseenesest selliste suurte alaliitude ajakirjadel on kindlasti

Andres Vaher/ Õhtuleht	
Küsimus	Vastus
oleks Eesti spordiajakirjandusmaastikul tulevikus kohta?	koht olemas, kontingent on neil ju olemas. Sellised ajakirjad ongi ju koht kus sa saad minna natukene rohkem süvitsi. Päevalehtedes on rakurs ikkagi natukene teine. Päevalehtedes pead sa ikkagi mõtlema üldrahvaliku huvi peale. Basketis saad sa aga minna rohkem süvitsi, saad minna rohkem erialasse. Aga ei kindlasti on koht olemas.
Kuidas Te hindate hetke olukorda Eesti spordiajakirjandusturul?	Ma arvan, et päevalehtede vahel ilmuvaid spordiväljaandeid on praeguses majandussituatsioonis parasjagu. Ma ei arva, et võiks olla vähem ja rohkem. Seda kes on parem või halvem, ei tahaks kah mina isiklikult hinnata. Las see jääb ikka lugeja pärusmaaks. Eesti Päevaleht on samas kindlasti meist ehk Õhtulehest ja Postimehest eristunud. Nemad on oma teemadevalikus jäänud ikkagi selliseks konservatiivsemaks ning kogu nende leht on jäänud konservatiivsemaks. Postimehe kohta võib nii öelda, et sõnades on nad konservatiivsed, aga üldiselt on nad sama kollane leht, kui Õhtuleht. Tõsi, mingid kujunduselemendid ja teemapüstitused on meil siiski tabloidsemad. Aga Postimeest kvaliteetleheks ma küll ei tihkaks nimetada. Meie võtame praegu turul Postimeest oma otseseks konkurendiks ja ma tean, et nemad võtavad meid. Päevalehel on mahtu vähem ja ka teemavalik kannatab tänu sellele.
Kas spordiväljaandeid on Teie arvates piisavalt?	See, et Sporditäht, kui spordiajakiri turult ära kadus on praegu äärmiselt kurb. Mulle viimasel ajal tundus just, et Sporditäht hakkas viimasel ajal taas ülesse tõusma ja leidis nagu häid lähenemismurki. Selle ajakirja sulgemine näitab mõnes mõttes ka seda, et kui palju täna sellisel nišiväljaandel lugejaid on. Kui seda Sporditähte ikkagi ostetud oleks, siis vaevalt, et seda kinni pandud oleks.
Kas turul oleks kohta mõnele uuele spordiväljaandele?	Selge on see, et suurte päevalehtede spordiosade kõrval keegi populaarsemaks saada ei suuda. Aga spordiajakirja, kui sellisele oleks koht olemas, oma nišis. Hetkel on see koht

Andres Vaher/ Õhtuleht	
Küsimus	Vastus
	<p>tühi. Kõik kohad mis on tühjad on ka olemas. Tegelikult olen ma päris kindel, et kui ajad lähevad paremaks, siis spordiajakiri tuleb turule tagasi. On see siis Sporditäht või mitte.</p> <p>Eraldi spordilehe koht on samuti tühi, aga see koht on ebareaalselt tühi. Kindlasti oleks ka seal midagi võimalik teha, aga praeguses majandussituatsioonis on selle käivitamine täiesti ebareaalne. Näidake mulle inimest või kontserni, kes tahaks kaks kolm korda nädalas ilmuva Spordilehe käima panna. Mina isiklikult arvan, et selle käimasaamiseks ei piisa isegi Eesti parimate spordiajakirjanike kokku kutsumine ja hirmsast turundamisest.</p>
<p>Mis on Eesti spordiajakirjanduse suurim probleem?</p>	<p>Üks asi on kindlasti see, et heade spordiajakirjanike ring on niivõrd ahtake. Ei tule sellist head järelkasvu. Nüüd on samas natukene hakanud muutuma see asi. Erinevatesse väljaannetes on tulnud natukene selliseid uuemaid tegijaid. Meile Ott Järvela. Postimehes Peep maadleb seal noortega. Väga tänuväärne ettevõtmine temalt minu hinnangul. Ma tean täpselt, et see on paras vaev. Aga see on kindlasti mõttekam tegevus, kui mõne aasta tagune ringitamine erinevate meediaväljaannete vahel. See ei ole kellegi saladus, et mõni aasta tagasi said kõik paremad tegijad pakkumisi konkureerivatelt väljaannetelt ja siis vanad tegijad ringitasid erinevate väljaannete vahel. Õnneks on selline asi nüüd ära lõppenud. Aga ikkagi uusi inimesi ei tule, ülikoolid neid ei kasvata ja praeguses situatsioonis ise nendega tegeleda on üliiraske.</p> <p>Probleemiks on tegelikult veel ka online meedia. Selles toimub praegu erinevate väljaannete vahel jube võistlemine. See ei ole minu meelest üldse vajalik. Vajalik ei ole omavahel võistelda, vaid suhelda lugejaga. Nii pea, kui meie, Postimees või keegi kolmas paneb onlinesse uudise ülese, siis</p>

Andres Vaher/ Õhtuleht	
Küsimus	Vastus
	<p>hakkab see ringleme kõikide vahel. Ma saan aru kui see on hästi oluline uudis. Kui on mingi pommuudis, või tulemus. Siis ma saan sellest aru, aga kui pannakse ülesse ka sellise asju, mis ühiskonda väga ei puuduta, nagu mingi välissportlase enesetapp, vms. Ühegi spordiväljaande ülesanne ei ole minu meelest võistelda omavahel, vaid teenida lugejat.</p>
<p>Kas on üldse vajadust uue üldise spordiajakirja või -ajalehe järele? - Kui on, mis võimalusi näete selle käimasaamiseks</p>	<p>Ma pakun, et nimi ja muu selline pole oluline. Oluline on see, et ta ilmub ja kes seda tegema hakkab.</p>
<p>Millisena sa Eesti spordiajakirjanduse tulevikku näed?</p>	<p>Ma arvan, et spordimeedia tulevik on täpselt samasugune kui muu meedia tulevik. Ajalehed ei kao lähiajal veel kuhugi, aga ega see päev kus paberväljaanded täiesti ära kaovad enam väga kaugel kah ei ole. Mis ma tahan öelda on veeb, veeb ja veelkord veeb. Ühele see meeldib ja teisele mitte, aga meie kui tegijate asi on sellega arvestada.</p> <p>Inimeste tarbimisharjumused on lihtsalt muutunud. Praegu maksab ikkagi infi operatiivsus. Varem võisteldi sellel teemal, kellel on mingi uudis esimesena lehes, aga seda mõõta oli suhteliselt võimatu. Praegu veebis loeb kiirus, kui kiiresti sa mingi võistluse info ülesse paned. See mõjutab otsesel ka paberlehe sisu. Ma olen täiesti kindel, et need lehelood lähevad veelgi detailsemateks. Järjest rohkem isikulugusid ja kommentaare. Lehte järjest rohkem lugusid inimestes, tegijatest, mingite erinevate nurkade alt. Uudis, kui selline kaob absoluutsel täielikult lehest. Ma võin juba ette lugeda, et lühikese aja pärast kaob meil spordilehest uudisteveerg ära. Seega tulevik ongi selline. Paberlehte rohkem selliseid isikulugusid, pikki intervjuusid, nii pikki kui võimalik, kommentaare. Onlinesse nn esimene uudis ja paberlehte teine uudis. Paberlehte rohkem laiendatud uudis.</p>

Andrus Nilk/ Eesti Päevaleht	
Küsimus	Vastus
Millised on Teie arvates Eesti kolm kõige populaarseimat spordiala?	Korvpall, Kergejõustik ja jalgpall. Eraldi tootsin välja ka suusatamise.
Mis on Teie arvates Eesti populaarseim spordiala?	Korvpall
Mille järgi Te väljaandesse lugusid valite?	See on ikka läbi aegade olnud Eesti tegijad, Eesti võistkonnad. Nende olulisemad sündmused ja kui ei ole sündmusi siis vaatame, mis nad seal vahel teevad. Enne sündmust ja pärast sündmust. Nende kolme ala juurde käib see kogu aeg. Ma arvan, et on harva nädalat kus nendest kolmest alast ei ole mitte ühtegi lugu. Ma arvan, et see peaks olema ülierandlik nädal ning sellisel juhul on üliviletsalt lihtsalt tööd tehtud. Midagi ei ole teha. Neist kolmest alast pead sa iga nädal ikka midagi tegema. Reeglina on perioode, kus on neis aladest ikka iga päev mõni lugu. Öhtulehel on ruumi rohkem, nad võivad näiteks jalgpallist iga päev kirjutada.
Mille järgi sa hindad õnnestumist ja ebaõnnestumist?	See hinnang on nii spetsiifiline. Hinnang on ikka see, et kui inimene on selle ala kallal aastaid tööd teinud ja seda kajastanud, siis ta teebki keskeltläbi hea loo. Aga ega seal aega ei ole, kõik lähevad lehte. Keskmised lood, head lood, sellele on jube raske vastata. Kui sa oled asja kaua teinud, siis sa lihtsalt näed ära, kas see oli hea lugu või ei olnud.
Kas Te enda lugejate kohta on teil infot?	See on nii ja naa. Veebis vaadatakse kogu aeg neid klikke. Vahepeal tehti kogu aeg päeva lugejaküsitlusi. Telefoniküsitlusi, et kes mingisuguseid lugusid on lugenud. Sport oli kogu aeg seal eesotsas. Tippasjadega oli 70-80 protsenti. Olümpia ajal isegi sada protsenti. Muidu oli selline 50-60 protsenti lugemust. Alati oli sport kõrgem kui kultuur. Majandusega oli nii ja naa. Mäletan, et Kadastiku ajal tehti Postimehes kah mingeid uuringuid ja siis öeldi, et sporti ei loeta üldse. Ma ei tea mis uuring see oli, aga taheti, et me skandaalsemaid lugusid kirjutaksime. Päevalehes hiljem aga oli spordilood kogu aeg kõrgel kohal.

Andrus Nilk/ Eesti Päevaleht	
Küsimus	Vastus
	Kitsamalt ei taha ma seda lugejat määratleda. See on pikaajaline vaidlusteema. Kõigepealt tuleb määratleda see spordihuviline.
Nõukogude ajaga võrreldes on toimunud lugemises oluline langus. Miks?	<p>Ajakirjanduspilt oli siis tunduvalt vaesem. Spordilehes oli alati seda välismaailma ja tänu välislugudele tõmmati poliitiline eesriie irvakile. Läbi välislugude ja tõlkelugudele tõmmati seda irvakile. Karuks näiteks üritas välisvõistlustel käies alati teha intervjuud mõne võõramaise sportlasega. Sealt said lugejad palju välismaailma kätte. See oli tollel ajal ikka väga suur tõmbenumber.</p> <p>Teine asi oli kindlasti selles, et tollel ajal polnudki seda sporti ju kusagilt mujalt saada. Päevalehtedes oli sporti nii vähe ja jooksvaid spordiuudiseid saigi peamiselt ainult Spordilehest.</p>
Selle kukkumise juurde tagasi tulles, tegelikult oli suur kukkumine ka 2007 ja 2008 aasta esimesi kvartaleid võrreldes. Mis võib olla selle põhjus? Sporditäht on samas kaotanud selle aastaga 2/3 lugejatest. Mis võib olla selle põhjuseks.	<p>Minu meelest tuli 2007. aasta alguses Kalev Meedia ja selle kuukirjast nädalaleheks muutumisega kadus sporditähe nägu täiesti ära. Sellega seoses ei olnud nädalalahena ilmuval Sporditähel enam oma nägu. Suures osas kopeeriti päevalehtede spordiosakondade uudiseid.</p> <p>Aga Eesti Päevalehe vahel ilmuva Spordilehe puhul see võib olla asi selles, et 2006. Aastal me tegime 16 lehekülge, siis läks 12 leheküljele ja 2008. Aastal oleme juba sisuliselt kaheksal leheküljel. Mahuliselt on juba suhteliselt vähem. Taustateemasid on selgeks vähemaks jäänud.</p>
Kas Eesti Päevalehe vahel olevat Spordilehte saab nimetada kunagise Spordilehe järglaseks?	<p>Ei ole. Ma seda järglaseks küll kuidagi nimetada ei saaks. Ta on ikka Eesti Päevalehe lisa. Eesti Päevalehel oli spordilisa ka aastal 1993 ja pandi kinni 1997. Siis oli meil kõige kõvem sporditoimetus nii koosseisult kui suuruselt. Mina läksin sinna 1995 ja olin seal kuni 1997. Aastani. Siis ilmus see lisa isegi kaks korda nädalas. Siis võeti reedene ära ja jäi ainult teisipäev, kuni ka see suleti. Aga spordilisa</p>

Andrus Nilk/ Eesti Päevaleht	
Küsimus	Vastus
	on olnud EPL kaubamärk juba pikka aega.
Korvpalliajakiri Basket: Kas Te olete lugenud korvpalliajakirja Basket?	Jah, ikka.
Mis mulje Teile korvpalliajakiri Basket jättis?	Mul Kristo Raudam kunagi küsis mingeid arvamusi, siis ma ütlesingi, et liiga pehmed lood kõik. Enda liidu ajakiri oleks võinud ikka poleemikat ka tekitada. Aga ei, muidu oli täitsa toredalt tehtud. Teemavalikule ei saa kah midagi ette eita. Oli seal kõike, nii uhkeid persoone, kui välismaalasi. Korvpallihuvilise jaoks oli see kindlasti huvitav lugemine. Aga intensiivsemat materjali oleks võinud rohkem olla. Korvpallurid on oma asjades ju nii poleemilised, siis oleks võinud ka ajakirja nii teha.
Mis olid ajakirja Basket suurimad puudused?	Puuduseks oli siis ikka see, et puudus kaklus. Ja isegi kui mõnikord midagi leidub, siis see ei ole fokuseeritud.
Tugevused?	Persoonilood ikka, need olid normaalsed. Sellega nad säilitasid oma selgroo.
Miks Teie arvates Basket 2007. aastal, kui Sporditäht kaotas 60% ja EPL vahel ilmuv Spordileht 30% lugejates, hoopis kasvatas oma lugejaskonda 30%?	Tõesti ei oska vastata, sest ma pole Basketit püsivalt jälginud! Spordilehest ma juba rääkisin - 16 lehekülje asemel ilmus 8 lehekülge ehk tõenäoliselt just mahu vähenemine poole võrra tõi kaasa lugejaskonna üldarvu langemise.
Kas korvpalliajakirjal Basket oleks Eesti spordiajakirjandusmaastikul tulevikus kohta?	Loomulikult. Ma olen ise teinud korvpalliajakirja Korvpall. Ma tegin seda ühemeheajakirjana ja üks minu sõber andis seda välja. Korvpall oli toona ka nii populaarne, aga see oli trükitehniliselt ikka suhteliselt õnnetu ajakiri. Korvpalli ajakirjal aga loomulikult on tulevikku.
Kuidas Te hindate hetke olukorda Eesti spordiajakirjandusturul?	Ausalt öeldes ma ei viitsi teiste lugusid lugeda. Esiteks kulutan ma oma aega ja silmi. Ma loen praegu ainult välismeedia lugusid, need on mulle huvitavad. Eesti spordimeediast mul aga enam ei ole õppida midagi. Schwede jalgpallilugusid loen aeg ajalt, aga neid Pahvi

Andrus Nilk/ Eesti Päevaleht	
Küsimus	Vastus
	<p>jüngreid ma ei viitsi lugeda. Mida ma kulutan oma aega seal, neil ei ole sellist asjatundlikust. Siin ma räägin muidugi nagu proff.</p> <p>Aga üldiselt on selge, et Õhtulehes on kõige parem spordiosakond ja koosseis. Ülejäänud väljaanded sörgivad aga sabas.</p>
Kas spordiväljaandeid on Teie arvates piisavalt?	<p>Kuuajakirjale on kohta, sellele mille Kalev Meedia ära lörtsis. Sporditäht oli muidu ju normaalne. Lugejad olid ju olemas, aga lihtsalt öeldes see lörtsiti ära. Ausalt öeldes ütlesin ma kohe kui see ajakiri nädalalehena ilmuma hakkas, et see ei kanna välja. See oleks eeldanud hoopis teist moodi lähenemist.</p> <p>Aga spordi üldhuviajakirjale näen küll kohta. Seal kõrval võivad muidugi ka need Basketid ja Jalkad olla.</p> <p>Spordilehele ma aga enam mõtet ei näe. Kolm päevalehte hekseldavad need teemad ikka nii läbi ja mitte mingi valemiga ei saa enam eraldi spordilehte teha. Kui sa spordilehe teed, siis sa pead vähemalt tegema nädalalehe, aga Sporditäht tegi ja sellest ei tulnud ju midagi välja.</p>
Kas turul oleks kohta mõnele uuele spordiväljaandele? -Millisele? Mis on Eesti spordiajakirjanduse suurim probleem?	<p>Me seisame paigal. Ega mina kah ei lähe enam oluliselt paremaks, aga ega ma enam ühegi kolleegi loo peale enam põlema pole küll läinud. Ma loen palju välismeediat ja seal julgevad ajakirjanikud oma sõna ikka öelda. Meil ei julgeta sellest kajastaja rollist välja tulla. Tihti on aga ka see, et spordiosakonnad on tööga üle ujutatud ja pole meest kes korralikult saaks mõne looga näiteks nädal aega tegeleda.</p>
Millisena sa Eesti spordiajakirjanduse tulevikku näed?	<p>Seda on raske öelda, et kuhu ajakirjandus liigub. Võiks ikkagi teha rohkem pikemaid, arutlevaid, põhjalikke, ja seisukohtavõtvaid lugusid. Veebist tuleb ju neid uudiseid juba niigi. Lehed liiguvadki minu meelest sinna, et seda uudist on seal ikkagi võimalikult vähem. Väljaanded kellel ruumi on võiksid ikkagi temaatilisele loole ruumi anda. Nagu näiteks Postimees oma kolme leheküljega. Praegu</p>

Andrus Nilk/ Eesti Päevaleht	
Küsimus	Vastus
	tundub, et nad jooksevad kõige arulagedamat nende võistluste sabas. Minu meelest ei anna see netile enam mitte midagi. Ma ei tea kas spordihuviline saab seal enam midagi. Ma loen ju ennast ka spordihuviliseks, aga mina olen ju mujalt juba kõik saanud. Seal ei saa enam midagi juurde. Tuleb luua ikka see lisaväärtus.

Donatas Narmont/Tennis	
Küsimus	Vastus
Kui kaua olete spordiajakirjanduses töötanud? Millised on Teie arvates Eesti kolm kõige populaarseimat spordiala?	Sõltub kust vaadata, aga pakun jalgpalli, korvpalli ja kergejõustikku.
Mis on Teie arvates Eesti populaarseim spordiala?	Jalgpall
Mille järgi Te väljaandesse lugusid valite?	Valime ikka vastavalt väljaande spetsiifikale. Sporditähed olid lood ikkagi sellise publitsistlikku suunaga ja rubriikidega mida mujal ei olnud. Sporditähe puhul oli see, et olid omad väga eripärased rubriigid. Soovisime tavalistest päevalehtedest ikka eristuda, mitte niivõrd uudise ega reportaaži peale minna vaid rohkem ikka igasugused taustad, sportaste arvamused ja muu selline. Tennis jälgime aga seda, et oleks kogu spekter kaetud. Et oleks noortennis, tipptennis, harrastustennis, psühholoogia, taktika, suured pildid lastele.
Mille järgi sa hindad õnnestumist ja ebaõnnestumist?	Meil Sporditähes olidki kõik head lood. Aga üldiselt oli meil kirjutajatena ametis omaala professionaalid, mistõttu halbu lugusid väga palju ette ei tulnudki. Ring, kes sinna väljaandesse lugusid kirjutasid oli lihtsalt nii väike ning kvaliteetne. Sporditähes püüdsime muidu jälgida ikka seda,

Donatas Narmont/Tennis	
Küsimus	Vastus
	et oleks kirjutatud Eesti populaarsematest spordialadest. Tennises püüan samas asju natukene laiemalt võtta ehk ajakirja pääsevad ka lood mis räägivad alast laiemalt. Nagu näiteks noortetöö jms.
Kas Te enda lugejate kohta on teil infot?	Sporditähe puhul noppisime andmeid Emori andmetest ja üldine ülevaade oli olemas. Aga mingile kindlat gruppi nagu ei eksisteerinudki. Peamiselt mehed, vanuses 19 kuni seitsekümmend ja rohkemgi.
Nõukogude ajaga võrreldes on toimunud lugemises oluline langus. Miks?	Üks põhjus on kindlasti see, et konkurents on nii palju suurem. Toona oligi ju ainult kaks spordiväljaannet. Teine põhjus on loomulikult see, et aeg on nii palju muutunud ja inimestel on nii palju rohkem erinevaid asju võimalik teha. Päevas on aga endiselt vaid 24 tundi.
Selle kukkumise juurde tagasi tulles, tegelikult oli suur kukkumine ka 2007 ja 2008 aasta esimesi kvartaleid võrreldes. Mis võib olla selle põhjus?	Sporditähe puhul on selgelt selle languse taga uue omaniku ehk Kalev Media tulek. Põhimõtteliselt unustati mingi aeg enda lugejad ära. Lisaks vangerdused kuukirjast nädalikirjast ja ega palju rohkem ei olegi vaja. Lugejatele ei tundunud see ajakiri enam oma ja seetõttu see langus tuligi. Eesti Päevalehe vahel ilmuva Spordilehe lugejate langust on minul aga keeruline hinnata. Võib olla on selle taga spordilehekülgede mahu vähenemine.
Kas sa oled Basketit lugenud?	Olen näinud, sirvinud ja vahest lugenud kah. Nii palju kui aega on olnud.
Mis mulje jättis?	Basket on jätnud sellise mulje, et seal on suhteliselt palju pilte ja vähe teksti. Kindlasti on see inimesele, kes korvpalliga tegeleb huvitav ajakiri. Seal on väga palju sellist huvitavat infot korvpalli kohta. Aga just see, et natukene sisu poole pealt võiks olla tummisem.
Mis Basketi tugevad küljed olid?	Tugevuste nimetamiseks olen seda võib olla vähe lugenud, kuid hea pildi valik ja kvaliteet ning ei oskagi muud öelda. Inimesele, kes korvpalliga tegeleb on ta selline üsna huvitav lugemine

Donatas Narmont/Tennis	
Küsimus	Vastus
Aga Basketi nõrkused?	Nõrkuseks oleks ikkagi see, et sisu on nagu liiga vähe. Jääb selles suhtes natukene pealispinnaliseks ja lahjaks. Kui ajakirja Tennisega võrrelda, siis seal on kõike. Basketis on aga põhiline ainult Eesti tippkorvpall. Aga eks see on igauhe enda asi, mis tema eesmärk on.
Miks Teie arvates Basket 2007. aastal, kui Sporditäht kaotas 60% ja EPL vahel ilmuv Spordileht 30% lugejates, hoopis kasvatas oma lugejaskonda 30%?	Kui ma ei eksi, siis Basket alles alustas ilmumist aasta varem ja sellises faasis on lugejate arvu ka oluliselt lihtsam kasvatada
Kas Basketil oleks Eesti spordimeediaturul kohta ka tulevikus?	Ma arvan küll. Meil on ajakiri Tennis, kus on küll ka kõik muud alad sees. Nagu sulgpall jt. Ja nüüd hakkab tegema kohe jooksu ja vastupidavusajakirja, kus on sees kõik jooksualad. Eestis on veel Jalka, kuhu ma ise vahendan natukene reklaami ja ega mõni üksik ala veel ongi millel ajakirja ei ole. Isegi Golfil on oma ajakiri. Seega arvan, et muidugi on nendel tulevikku.
Kuidas sa hindad hetke olukorda Eesti spordimeediaturul?	Väljaannete kohapealt vaatasime Soome näite põhjal me juba ammu, et ega seal selliseid üldiseid spordiväljaandeid ei olnudki. Seal olid kõigil aladel oma ajakiri. Jäähokil oma, maadlusel oma ja jooksul oma. Eks see tulevik ongi selline, mis seondub ka selle inimeste valikuga. Toimub selline niššistumine. On teatud huvialad, mille vastu tuntakse huvi. Seetõttu on väljaandeid nii palju ning need ei ole enam nii suure tiraažiga. Samuti on nad on suht kallid, aga nad omas sihtgrupis vajalikud ja töötavad. Ma arvan, et selline spetsialiseerumine ongi tuleviku teema.
Kas kord kuus ilmuva väljaande kõrval näeksid turgu ka kord kuus ilmuvala väljaande?	Muidugi, üldist spordiajakirja ju turul hetkel ei ole. Ajalehe teemat olen ka mõelnud, aga ma ei usu, et Spordileht sellisel kujul nii nagu see omal ajal oli, suudaks toimida. Ideaalne oleks muidugi, kui ilmuks ka spordileht, kolm korda nädalas. Üks kord nädala algul, siis keskel ja lõpus. See

Donatas Narmont/Tennis	
Küsimus	Vastus
	<p>oleks ideaalvariant. Aga Eesti on ikka nii väike, siin mahud jäävad nii väikseks, et raske on ära majandada.</p> <p>Üks põhjus on veel selles, et üha kiirem internetiseerumine kaotab ajalehe plussid ära. Mul üks päev oli. Mul käivad kõik päevalehed ja ükspäeva selle ekspressposti süül jäid need tulemata. Lugesin internetist ja päeva hiljem kui lehed järgi toodi olid seal kõik samad asjad.</p> <p>Praegu on veel ka see üldine turg sellises seisus, et suhteliselt vähe reklaamitakse. Sellest tulenevalt on ka reklaamihinnad sellised, millest paar kolm aastat tagasi ei julgenud unistadagi, päevalehtedes näiteks. Hind on ikka nii alla löödud, et praeguses situatsioonis ei ole küsimus selles, et kohta ei ole, vaid kuidas seda ära majandada. Mina pole harjunud sellist äri tegema, nagu Kruuda tegi, et kogu aeg maksad peale. Sellist asja võib ka teha, aga tuleb ikkagi mõelda, kuidas sa hakkama saad.</p>
Mis on Eesti spordiajakirjanduse suurim probleem?	<p>Spordiajakirjanduse suurim probleem on pinnapealsus. Ega ajakirjanikel on palju tööd, toimetustes on kõva tamp taga, tegijaid ei ole kah nii palju ning seetõttu jääb see spordiajakirjandus uudislikuks. Ei ole sellist analüüsivat ja publitsistlikut palju. Sellepärast proovisin ma lehtoomisel ja ka ajakirjas seda. Kui neid meil ka praegu ei ole, siis on vähe võimalusi, aega ja ruumi lehtedes. See on üks probleem, et ei ole selliseid huvitavaid lugusid, mis jäävad sellisest uudislikkusest kõrvale. Teine asi on ikkagi see, et palju asju millest oleks huvitav lugeda jäävad kajastamata, sest pole ruumi. Eks see on ka nende alade probleem muidugi, aga kuna pole sellist üldist väljaannet, siis paljud alad ei saagi oma ala kuskil avaldada. Probleem on veel see kah, et spordiajakirjandus, nagu ka muu ajakirjandus on ikka väga kommertslik või lugejahuvi suunaga. Olen seda aru saanud, et lehtede väljaandjad nõuavad, et kirjuta enne kümme korda Kaia Kanepist, kui mõnest Eesti</p>

Donatas Narmont/Tennis	
Küsimus	Vastus
	noortemeistrivõistlusest tennisest. Tuleb ikka kirjutada sellest, mis vähegi müüb. Seetõttu ei saa ka noortesport piisavalt tähelepanu.
Aga neid ei kajastatud ju ka üldspordiajakirjas Sporditäht?	Ei kajastatud jah. Aga üks väikse raha eest ikka panid vahest.
Millisena sa Eesti spordiajakirjanduse tulevikku näed?	Kui majandus siin aasta kahega kosub ja lehed saavad mahtu juurde, siis spordil saab päevalehtedes olema küllalt suur maht. Sest näha on, et kui kõiki kulutusi piiratakse, siis sportimist see ei ole piiranud. Inimesed pööravad üha rohkem tähelepanu sportimisele ja võib olla eelkõige suureneb sellise tippordi kõrvalise rahvaspordi osakaal. Muu väljaanne läheb rohkem sellise niššitoote peale. Ilmub palju erinevaid alade ajakirju, mida siis peetakse üleval suures osas selle ala juures olevate ärimeeste ja sponsorite abiga, et sellega populariseerida oma ala ja anda väljund oma alale. Ja siis, et oleks üks selline üks Sporditähe taoline üldspordiajakiri, mis kataks kõike koondada ja kus saaksid sõna ka need teised alad, mida mujal ei ole.

Kristo Raudam/ Basket	
Küsimus	Vastus
Kui kaua olete spordiajakirjanduses töötanud?	Igapäevaselt 2006. aastast, siis sai Basket loodud. Enne seda olin kirjutanud ka mõned lood lehtedesse, kui seda ma spordiajakirjanduses töötamiseks ei nimetaks.
Millised on Teie arvates Eesti kolm kõige populaarseimat spordiala?	Korvpall, korvpall ja korvpall. Ilmselt on korvpall ikka esimene ja ülejäänud on juba maitse asi. Kergejõustik, suusatamine, võrkpall ja jalgpall. Üks päev on üks, teine päev teine ees.
Mis on Teie arvates Eesti populaarseim spordiala?	Tänase päeva järgi numbrite järgi veel on ikka korvpall
Mille järgi Te väljaandesse lugusid valite?	3/4 lugudest on tegelikult nii, et minu ette antud pidepunktidel teeb autor loo ära.

Kristo Raudam/ Basket	
Küsimus	Vastus
	Aktuaalsus. Väga palju sõltus sellest, mis ajajärk oli parasjagu käsil. Kindlasti aktuaalsus ka seetõttu, et kui mõnel persoonil tuli mõni juubel, siis ka sellest tuli kirjutada. Kui juhtus või oli juhtumas midagi erakordset. Seda kriteeriumi ei olnud, et keegi oleks raha maksnud. Ajaloo lugude ja ajalooliste persoonide puhul püüdsime ikkagi mingeid tähtpäevi ajastada. Sünni või surmaaastapäeva näiteks püüdsime jälgida.
Mille järgi te hindad õnnestumist ja ebaõnnestumist?	Alguses oli see asi natukene hapum ja trügisid peale ka võib olla need kirjutajad, need kes igapäevaselt ei olnud kirjutajad. Kuna sul ei olnud midagi alguses võtta, siis ok, pigistasid hoolimata loo kehvast kvaliteedist silma kinni. Edasi läks konkurents juba nii suureks, et sai alles jätta vaid need kes kirjutasiid väga hästi või vähemalt hästi. Sisuliselt igas numbris oli ikkagi ka lõpus mõni selline lugu, mis ei olnud kõige õnnestunum, aga protsent oli kõvasti väiksem.
Kas Te enda lugejate kohta on teil infot?	Mingi Emori uuringust selgus, et $\frac{3}{4}$ olid mehed ja suur osa nendest jääb vahemikku 15-35. Suhteliselt nooremapiolised ja vanemaid lugejaid oli jälle oluliselt vähem. Laias laastus on lugejad ikkagi need, kes on korvpalli mingil määral ikkagi harrastanud. Keegi seda ajakirja ikkagi ilusa kaanetüdruku pärast ikka ei osta. Tegelikult tuleb tunnistada, et kaks korda kui tüdruku kaanele oleme pannud on olnud ühed kõige viletsama üksikmüügiga numbrid üldse.
Nõukogude ajaga võrreldes on toimunud lugemises oluline langus. Miks?	Vaba maailma pealetung on kindlasti üks põhjus. Teine põhjus on kindlasti internetiseerumine. Üheksakümnendatelgi veel oli ju internet veel suhteliselt vähe tuntud. Ja oleme ausad, ka mina ise ei osta mitte ühtegi Eesti päevalehte. Seega arvangi, et sa saad internetist ikkagi nii suure osa informatsioonist kätte. Samas on veel nii palju muid asju ja valikuid peale tulnud.
Selle kukkumise juurde tagasi tulles, tegelikult oli suur	Ma arvan, et põhjuseid oli kaks. Sporditähe puhul oli see, et see hakkas iga nädal ilmuma. Inimesed ei olnud sellega

Kristo Raudam/ Basket	
Küsimus	Vastus
kukkumine ka 2007 ja 2008 aasta esimesi kvartaleid võrreldes. Mis võib olla selle põhjus?	<p>harjunud, kuukirjana oli Sporditäht väga hea. Tegelikult jõudis Sporditäht ka nädalikirjana lõpuks päris heaks, aga ilmselt oligi peamine põhjus just selles, et hakkas ilmuma nädalikirjana.</p> <p>Teine asi oli see, et väga paljud on aasta tellijad ja ju siis turunduslikult tehti seal mingi kala, et miks enam ei jätkatud seda tellimust. Võib olla oli seal ka mingi Kalev Meedia vimm.</p> <p>Aga, et Spordileht nii palju kukkus. Spordilehe kukkumist ma tõepoolest ei oska selgitada. Võib olla ei saadud seda samuti enam lehega kaasa. Või tegelikult seda ma ei oska öelda.</p>
Kuidas Te Basketit hindate?	<p>Basketi suurim pluss võrreldes teiste meediaväljaannetega on ikkagi see, et kirjutajad on nii erinevatelt aladelt. On raadiomehi, Eesti Ekspressi kirjutaja, vabakutselisi, jne.</p> <p>Basketi suurem pluss on olnud ikkagi see, et olen suutnud kokku ajada ikkagi täiesti erinevaid inimesi. Kes siis viitsivad korvpallist kirjutada, nii armastusest kui ka rahast. Nii palju kui ma neid teisi väljaandeid, nagu Tennis ja Jalka vaadanud olen on seal suur miinus selles, et need kirjutab üks inimene kokku.</p>
Mida Te basketi suurimateks tugevausteks nimetaksite?	See sama, nii erinevate kirjutajate kaasamine väljaandesse.
Mis Basketi nõrgimad küljed olid?	<p>Rahaliste vahendite vähesus, siis käis iga mõne kuu tagant kuskil välismaal ja teeks staaridega lugusid.</p> <p>Finantsvõimalused seda aga ei luba.</p>
Miks Basketist Basketball sai?	<p>Kalev Meediast sai uuritud erinevaid võimalusi. Siis nad pakkusid välja, et tuleme vastu ja tehke tasuta edasi, et me ei küsi teilt raha, aga me ei müü teile ka õigusi. Meie küsimus oli, et mida neil müüa oleks olnud? Ainuke mida neil müüa oleks olnud, oleks olnud see, kui ajakirja nimeks oleks tulnud Basket. Aga see kuidas nende käki pärast ei saa praegu ligemale tuhat tellijat siamaani ajakirja ja helistavad</p>

Kristo Raudam/ Basket	
Küsimus	Vastus
	<p>vihaselt Korvpalliliitu. See on palju korvamatum kahju. Piltlikult öeldes oleks mul kolm korda rohkem põhjust neid kohtusse kaevata, et nad jätsid maksmata ka viimased honorarid.</p> <p>Kahjuks ei saa meie neid ka uue ajakirjaga röömustada, sest tegemist ei ole Kalev Meediale kuulunud ajakirjaga.</p>
Kas tegemist on Korvpalliliidu juhitava ajakirjaga?	Ta ei ole Korvpalliliidu juhitev ajakiri kunagi olnud. Mind on sisuliselt ostetud sinna sisse, kes ma igapäevaselt korvpalliteemasid valdan. Vahepeal on teisi inimesi kahjuures olnud, aga tänasel päeval on seis ikkagi selline, et tegemist on minule kuuluva ajakirjaga, minule kuuluvas firmas.
Kas sa oled Korvpalliliidu palgal?	Korvpalliliidule ma osutan teenust. Ma ei ole seal igapäevaselt kohal. Aga mu põhitöö on noortetöö seal.
Kas plaanite Basketballis võrreldes Basketiga ka mingeid muutusi teha?	Mingil määral kindlasti. Proovime tuua seda noortepärasust juurde, et ta läheks peale ka neile lugejatele, kes korvpalliharidust omandavad. Et neile oleks ka midagi kasulikku lugeda. Üldformaad on aga suhteliselt hästi paika loksunud ja ma ei näe erilist põhjust, miks ma seda reformima peaksin?
Miks Teie arvates Basket 2007. aastal, kui Sporditäht kaotas 60% ja EPL vahel ilmuv Spordileht 30% lugejates, hoopis kasvatas oma lugejaskonda 30%?	Hmm hea küsimus. Põhimõtteliselt ma arva et põhjusi võis kaks olla: Selleks ajaks oli ta turul olnud kaks aastat ehk rahvas oli ta lõpuks omaks võtnud + kui ma peast mäletan oli ka aktiivne tellimiskampania aastalõpus. Mingid kogused sai jätkuvalt ka noortele tasuta jagatud.
Milliseks sa ajakirja perspektiivi hindad?	Kindlasti ei oleks teinud, kui ei näeks võimalust selle ajakirjaga nulli tulla. Minu eesmärk ongi see, et suudaksime selle ajakirjaga nulli tulla. Kui mõni kopkas jääb enda taskusse kah, et rabeled sellega päris palju, siis on väga hästi. Kui hakkab olema nii, et pead iga kuu hakkama juba omast taskust peale maksma, siis tuleb hakata mõtlema. Seega mingit perspektiivi ma siiski näen. Eks aeg näitab, kas Eestis on veel piisavalt korvpallihuvilisi lugejaid.

Kristo Raudam/ Basket	
Küsimus	Vastus
Kuidas sa hindad hetke olukorda Eesti spordimeediaturul?	<p>Olukord on tegelikult suhteliselt masendav. Kui välja jätta kaks alaliidu kuukirja välja jätta, siis ka päevalehtede vahel ilmuvad spordilehed on ju kokku kuivanud tegelikult.</p> <p>See tähendab aga seda, et seetõttu võib väheneda noorte üldine spordivaimustus ja teadlikkus. Mis tähendab laiemas plaanis seda, et meil pole enam tippsportlasi kelle järele joonduda. Minu meelest on täiskasvanute sporditarbimisharjumus nii väheks jäänud, et näiteks TV3 ja Kanal 2 spordiuudiseid enam põhimõtteliselt ei eksisteerigi.</p> <p>Kui homme oleks Eestis mingi oluline spordivõistlus ja inimene vaatab vaid Kanal 2, siis ta ei teagi seda. Kui publikut ei tule, siis küsib sponsor varsti, et miks ma sinna oma raha panen, seal ei käigi keegi ju.</p> <p>See tähendab seda, et tähelepanu pööratakse vaid väga tipule. Probleemlugusid küll on, kuid need on ka tehtud lõpuni süvenemata. Kui vaatad, kui palju spordilehtede spordiosakonnad vähenenud on. Seetõttu paistab välja vaid jäämäe veepealne tipp.</p>
Kas Te näete mõnele uuele spordiväljaandele kohta Eesti spordimeediaturul?	<p>Kindlasti ma arvan, et mingi hetke pärast oleks Sporditähele kuukirjana kindlasti koht olemas. Aga alles siis, kui olukord paremaks läheb turul. Spordilehe tulevik sõltub paljuski sellest, kuidas päevalehtede sporditoimetused tulevikus ruumi saavad. Kõik sõltub ka spordilehe suunitlusest. Kui see tuleks tagasi sellisel kujul, nagu see kunagi oli, siis see on kindlasti oma aja ära elanud. Sellel ilmselt ei ole tänasel päeval enam turgu.</p>
Mis on Eesti spordiajakirjanduse suurim probleem?	<p>Spordiajakirjanduse pealiskaudsus. Kirjutatakse ikkagi omast arust problemlugu, aga kuidagi pealiskaudselt. Keegi ei viitsi süveneda, miks see asi nii ja naa on. Selles mõttes tuleb välja see, et spordiväljaannete tegijatel pole aega korralikult lugusid teha.</p> <p>Toon näite jalka MMist, kus üks Itaalia leht saatis seda kajastama kuskil kümme ajakirjanikku. Seal üks mu tuttav</p>

Kristo Raudam/ Basket	
Küsimus	Vastus
	sattus vestlema seal ühega neist, kes väidetavalt oli viie päeva jooksul kirjutanud kaks lugu lehte. Ja tema oli kõva tegija, sest tegelikult kirjutasid need kümme ajakirjanikku kõik iga päev valmis kuskil kümme lugu ja siis toimetaja otsustas kelle lugu avaldatakse. Konkurents loo tegemiseks oli hoopis midagi muud, kui meil siin, kus iga asi lehte pääseb. Seega on meie ajakirjanduse probleem ka see konkurentsihõredus.
Millisena Sa Eesti spordiajakirjanduse tulevikku näed?	Ta ilmselt on ikkagi suhteliselt tumedam iga päevaga. Kui on ikkagi inimeste huvi spordi vastu väiksem, siis on see ka spordilehtede vastu väiksem.

Intervjueeritav	Valdkond
Peep Pahv	Postimehe spordiosakonna juhataja
Andres Vaher	Õhtule spordiosakonna Juhataja
Indrek Schwede	Jalka a Sporditähe pikaajaline peatoimetaja
Andrus Nilk	Päevaleht
Kristo Raudam	Basketi peatoimetaja ja Korvpalliliidu töötaja
Donatas Narmont	Sporditähe algusaastate kirjastaja ja praegu ajakirja tennis toimetaja